Livu la Jenesisi

Kulengedwa kwa kudzulu na dziko la pantsi

1 Pakutoma Mulungu adalenga kudzulu na dziko la pansi.
2 Dzikolo likhalibe maonekedwe yabwino ndipombo likhalibe cinthu. Mdima ukhadampsinkha nyandza yomwe ikhali padziko lense, ndipo Mzimu wa Mulungu ukhafamba-famba padzulu pa madzi.
3 Tsono Mulungu adati: “Kukhale ceza,” ndipo kudakhala na ceza.
4 Mulungu adaona kuti cezaco cikhali bwino. Pamwepo adamwazanisa ceza na mdima.
5 Cezaco Mulungu adaciti masikati, mdima adauti usiku. Ndipo padawoneka maulo na macibese, ntsiku yakutoma.
6 Patsogolo pace Mulungu adati: “Pakhale mtambo pakati pa madzi kuti madzi na madzi yagawikane,”
7 Na tenepo Mulungu adalenga mtambo ndipo adagawa madzi yakhali pansi pa ntambo yanango yakhali padzulu pa mtamboyo. Ndipo bzidacitika.
8 Ndipo Mulungu adaucemera kuti kudzulu. Ndipo padawoneka maulo na macibese, ntsiku yaciwiri.
9 Ndipo Mulungu adati: “Madzi ya pantsi pa mtambo yakhale pambuto ibodzi, pawoneke mbuto yakuuma”, ndipo bzidacitika.

10 Mbuto yakuuma Mulungu adayati Dziko,
ndipo madzi yakhali pabodzi yale adayati nyanza.
Mulungu adawona kuti bzikhali bwino.
11 Tsono Mulungu adati: “Pamataka pacoke bza-
kumera, miti yakubala mbeu, ndipombo na miti
yakubala bzisapo malingana na mtundu wace,”
ndipo bzidacitika.
12 Na tenepo pamataka padamera bzakumera:
Miti yakukhala na njere malingana ntundu wace
na miti yakubereka bzisapo bza njere, malingana
mitundu yayene. Mulungu adaona kuti bzikhali
bwino.
13 Ndipo padawoneka maulo na macibese ya
ntsiku yacitatu.
14 Patsogolo pace Mulungu adati: “Kudzaulu
kwa mtambo kukhale na bzakubvunika
kuti pawoneke kugawana masikati na
usiku. Pomwe kuti bzikhale bzizindikiro
bza nthawe, ntsiku na magole.
15 Ndipo bzakubvunika bzimwebzi bzikhale
kudzulu kwa mtambo bzicimbabvunika dziko la
pansi,” Ndipo bzidacitika.
16 Na tenepo Mulungu adalenga bzakubvunika
bzikulu bziwiri: Cikulu kuti cibvunike masikati,
ndipo cing'ono kuti cibvunike usiku. Ndipo
adalengambo nyenyezi.
17 Mulungu adabziikha padzulu pa mtambo
kuti bzibvunike pansi,
18 kuti bzimbabvunike masikati na usiku, ku-
gawa ceza na mdima. Ndipo Mulungu adawona
kuti bzikhali bwino.
19 Ndipo padawoneka maulo na macibese ya
ntsiku yacinai.

20 Mulungu adati pomwe: “Munyanza mukhale
na bzamoyo bzizinji, ndipo pakhale na mbal-
ame zakumbuluka mdzulu mwa dziko”.
21 Ndipo Mulungu adalenga bzirombo
bzikulu-bzikulu bza mnyanza, pabodzi
na bzakulengedwa bzinango bzizinji bza
mmadzi, malingana mitundu yace, ndipombo
bzakumbuluka bzentse malingana mitundu yace.
Ndipo Mulungu adaona kuti bzikhali bwino.
22 Ndipo Mulungu adabzidalisa, aciti: “Bal-
anani, mudzaze madzi ya mnyanza. Ndipombo
bzakumbuluka bzidzale padziko”.
23 Ndipo padawoneka maulo na macibese ya
ntsiku yacixanu.
24 Ndipo Mulungu adati: “Padziko pakhale na
bzamoyo malingana mitundu yace: Bzifuwo,
bzakukwawa na bzirombo, cibodzi na ci-
bodzi malingana mtundu wace”, Ndipo bzi-
dacitika.
25 Pamwepo Mulungu adalenga bzirombo ma-
lingana mitundu yace, na bzifuwo malingana mi-
tundu yace, na bzakukwawa malingana mitundu
yace. Ndipo Mulungu adawona kuti bzikhali
bwino.
26 Na tenepo Mulungu adati: “Mbatikondze
munthu wakulingana na ife ndipo adzakhale
ninga ife. Adzatonge ntsomba za m'madzi,
mbalame za mdzulu, bzifuwo, na bzakukwawa
bzense bzapadziko lapansi”.

27 Ndipo Mulungu adalenga munthu mwakulin-
gana na iye,
mwakulingana na Mulungu adamulenga,

adawalenga mwamuna na mkazi.

28 Mulungu adawadalisa, ndipo adati: “Mubalane, muwande, mudzaze dziko lense lapansi mucimbalitonga. Mutonge ntsomba za m'nyandza, mbalame za mdzulu na bzinyama bzakukwawa bzentse bza padziko”.
29 Ndipo Mulungu adati: “Ndiri kukupasani bzakumera bzense bzomwe bzin'bala padziko lentse la pantsi na miti yentse yomwe in'bala bzisapo bzina njere. Ibzo bzidzakhala phoso kwa imwe.
30 Tsono bzinyama bzentse bza mdziko, mbalame zentse zamdzulu, na bzakukwawa bzense bzomwe bzina mphuwe ya moyo, ndabzipasa uswa buwisi bwentse kuti bzimbadye,” ndipo bzidacitika.
31 Ndipo Mulungu adaona kuti bzense bzomwe adalenga bzire bzikhali bzabwino kwene-kwene. Tsono padawoneka maulo na macibese ntsiku yacitanthatu.

2

1 Tenepoyo bzidamala kulengedwa, kudzulu na dziko la pantsi, na bzentse bzomwe bziri mumwemo.
2 Pa ntsiku ya cinomwe Mulungu akhadamaliza kale basa lomwe akhacita, ndipo adapuma pantsiku imweyo.
3 Ndipo Mulungu adadalisa ntsiku yacinomwe aciipambula, thangwe pa ntsiku imweyo adapuma.
4 Imwei ni n'khani yo momwe bzidalengedwa, kudzulu na pantsi.

Munda wa Edeni

Pomwe MBUYA Mulungu adalenga dziko la
pantsi na bzentse bza kudzulu,
5 pakhalibe cakumera ciri-cense padziko la
pantsi, ndipo mbeu zikhanati kumera, thangwe
MBUYA Mulungu akhanati kubvumbisa mbvula
padziko la pantsi. Ndipombo pakhalibe munthu
wakulima pantsi.
6 Tsono pfulere likhacoka pantsi licikwira licim-
batotesa matakayo.
7 Tsono MBUYA Mulungu adatenga pfumbi pa-
mataka aciumba munthu, ndipo adamufulizira
mphuwe wa moyo mumphuno mwace, ndipo
munthuyo adakhala na moyo.
8 Ndipo MBUYA Mulungu adafungula munda wa
bzisapo muEdeni kucipande ca kumabvadzuwa,
ndipo munthu omwe adaumba ule adamuikha
momwemo.
9 Pamwepo Mulungu, pamataka adameresa
miti ya mitundu iri yentse yamawonekedwe
yabwino ndipo wabwino kudya. Tsono pakati
pa mundayo pakhana muti wamoyo, na muti
wakudziwisa bzabwino na bzakuipa.
10 Mu Edeni mukhacoka mkulo omwe ukhathi-
riza mundayo, kucokera mumwemo ukhagawika
panai.
11 Mkulo wakuyamba ukhacemeredwa Pisoni.
Umweyo umbagonyola-gonyola mudziko la Hav-
ila, komwe kuna oro.
12 Oro ya dziko lire njabwino, komweko kum-
baoneka pomwe bedeliyo na mwala wa Onix.
13 Mkulo waciwiri umbacemeredwa Giom,
ndiwo umbazungulira dziko la Cuxe.

14 Mkulo wacitatu umbacemerewa Tigre, omwe
umbayenda kumabvadzuwa kwa Assiria, wacinai
ni Eufarate.
15 Tsono MBUYA Mulungu adatenga muthu ule
acimuikha m'munda mwa Edeni kuti ambaulime
na kuukonkhobza.
16 Ndipo MBUYA Mulungu adamupasa mpham-
bvu munthuyo adati: “Pa miti yentse ya m'munda
dyaya mwa ufulu.
17 Tsono leka kudya muti wa kudziwisa bz-
abwino na bzakuipa, thangwe ntsiku yomwe
undzadya, cadidi iwe un'dzafa”.
18 Patsogolo pace MBUYA adati: “Ni bzabwino
lini kuti munthu akhale ekha. Ninin'konzera
mwanzace kuti ambamuthandize”.
19 Ndipo MBUYA Mulungu atamara kuumba
kucokera kumataka bzinyama bzense bzamtengo
na mbalame zamudzulu zentse, adabzibweresa
kuna Munthu, kuti awone angadabzicemera
tani. Dzina lomwe munthu angadapereka kuna
bzamoyo bzentse limwelo ndilo lingadakhala
dzina laceene.
20 Adamu adapasa madzina bzifuwo bzense,
mbalame za mudzulu na bzinyama bzense bza-
muthengo. Pa bzensebzi alibe kuwona comwe
cingadathandiza muthu napo kubverana naye.
21 Pamwepo MBUYA Mulungu adacitisa munthu
tulo ninga adafa, ndipo pomwe iye akhali mutulo,
adamucosa mbabvu ibodzi, ndipo mbutoyo adai-
funga na nyama.
22 Na mbabvu yomwe MBUYA Mulungu adacosa
kwa mamuna, adaikondza mkazi ndipo adambw-
eresa kuna iye.
23 Mwamuna adati:

“Uyu ni cadidi pfupa la mapfupa yangu, ndipo
nyama ya nyama yangu.
An'dzacemeredwa mkazi thangwe acokera kwa
mamuna”.

24 Ndipopo mamuna an'dzasiya baba na mai wace
aciphatana na mkazi wace, iwo acikhala thupi
libodzi.
25 Mwamuna na mkazi wace akhakhala pezi,
tsono akhabva lini manyazi.

3

Kuphonya kwa Munthu

1 Tsono, nyoka ikhadacenjera kuposa bzamoyo
bzense bzomwe MBUYA Mulungu adalenga. Ndipo
iyo idabvunza mkazi ule kuti: “Mulungu adale-
wadi tenepa kuti: ‘Lekani kudya bzisapo bza muti
uli-wentse mmunda muno?’ ”.
2 Mkazi ule adatawira nyoka kuti: “Tingadye
bzisapo bza miti yense ya mmundamu,
3 tsono Mulungu adati: Lekani kudya muti
omwe uli pakati pa munda, ngakhale kuukhuya,
sabwa mungadzacitatenepo mun'dzafa”.
4 Pamwepo nyoka idauza mkazi ule kuti: “Ca-
didi mun'dzafa lini!
5 Mulungu an'dziwa kuti ntsiku yomwe
mudzaudya, maso yanu yan'dzafunguka,
ndipo imwe mun'dzakhala ninga Mulungu,
mun'dzakhala adziwi wa bzabwino na bzakuipa”.
6 Pomwe mkazi adawona kuti muti ule
ukhadadeka kudya, na maonekedwe yabwino,
ndipo wakufunika ucipasa udziwi, adaca bzisapo
bzace acidya ndipo adapasambo mwamuna
wace, acidyambo.

7 Awiriwo maso yawo yadafunguka, ndipo
adadziwa kuti ali pezi. Na terepo adasona
masamba ya mkuyu acibvala.
8 Pauwiri bwawo pomwe adabva fala na
ntswata-tswata wa MBUYA Mulungu akhafamba-
famba maulo dzuwa latapepa mmunda mule,
iwo adacoka patsogolo pa MBUYA Mulungu
acikabisala pakati pamiti.
9 Ndipo MBUYA Mulungu adacemera mwamuna
adambvundza kuti: “Kodi uli kuponi?”
10 Ndipo iye adatawira kuti: “Ndabva ku-
famba kwanu mmunda ndipo ndakhala na man-
tha thangwe ndikhali pezi, ndipopo ndabisala”.
11 Mulungu adamubvundza kuti: “Kodi mbani
akuuza kuti uli pezi? Iwe wadya bzisapo bza muti
omwe ndidakuletsa kudya?”
12 Mwamuna, adatawira kuti: “Mkazi omwe
mudandipasa ninga mkazi wangu iye wandipasa
cisapo ca muti ndipo ine ndadya”.
13 MBUYA Mulungu adabvunza mkazi kuti:
“Niciani comwe wacitaci?” Mkazi adatawira kuti:
“Nyoka ndiyo yandipumpsa ndipo ine ndadya”.
14 Pamwepo Mulungu adauza nyoka kuti:
“Pakuti wacita bzimwebzi,
iwe wakutembereredwa
pakati pa bzifuwo na bzilombo bza mthengo
bzentse.
Un'dzafamba na mimba yako,
ndipo cakudya cako cin'dzakhala pfumbi
ntsiku zense za moyo wako.
15 Ndin'dzaikha udani pakati pa iwe na mkazi,
pan'dzakhala udani pakati pa wana wako na
wana wace.

An'dzaswa msolo wako
ndipombo iwe un'dzaluma katende wace”.

16 Kwa mkazi adati:
“Nindzathimizira kubonera kwako na mimba. Mwakubonera iwe un'dzabereka wana.
Kufuna kwako kundzakhala kwa mamuna wako ndipo iye an'dzakutonga”.

17 Ndipo kwa mamuna adati:
“Pakuti iwe wabvera mkazi wako,
ndipo wadya cisapo
comwe ndidakuuza kuti uleke kudya,
Mataka yan'dzatembereredwe
thangwe la iwe. Iwepo un'dzadya mwakubonera ntsiku zentse za moyo wako.
18 Iyo yan'dzabala minga na bzakumera bza mthengo.
Iwe un'dzadya bzakulima.
19 Iwe Un'dzadya pau yako mwakucoka kaluma,
kufikira udzabwerere kumataka,
sabwa udacosiwa mwa iyo.
Thangwe iwe ndiwe pfumbi ndipo kupfumbi un'dzabwerera”.
20 Adamu adapasa mkazi wace dzina lakuti Yeva, thangwe lakuti iye angadadzakhala mayi wa nthundu wentse wa wanthu.
21 MBUYA Mulungu adakondza bzakubvala bza khanda aciwabvazika Adamu na mkazi wace.
22 Pamwepo MBUYA Mulungu adati: “Tsapano munthu akhala ninga ife, ali kudziwa bzabwino na bzakuipa. Na tenepo, aleke kubvumizidwa

kuti iye atengembo cisapo ca muti moyo acicidya
ndipo acikhala na moyo wakusaya kumala”.
23 Ndipopo MBUYA Mulungu adamthotha
m'dimba mwa Edeni kuti alime mumataka
momwe adacokera.
24 Pomwe adandothotha Adamu, Mulungu
adaikha anju zakukhalirira kumabvadzuwa kwa
dimba la Edeni ndipo adaikha cisenga ca moto
comwe cikhambazungulira, kukhalirira njira
yakufika pamuti wa moyo.

4

Kaini na Aberi

1 Adamu adafambizana na mkazi wace Eva,
ndipo iye adakhala na pathupi acibereka Kaini.
Iye adati: “Mwakuthandizidwa na MBUYA nd-
abereka mwana wacimuna”.
2 Patsogolo pace adabereka Aberi mbale wace.
Aberi akhali makabusa wa mabira ndipo Kaini
akhali mulimi.
3 Yatapita nthawe pan'gono, Kaini adabweresa
cakupereka ca bzisapo bza m'munda kuna
MBUYA.
4 Tsono, Aberi adabweresa ncere zakuyamba
za mabira yace za zakunenepa. Ndipo MBUYA
adatambira mwakukomedwa, cakupereka ca
Aberi.
5 Tsono MBUYA alibe kumtambira Kaini na caku-
pereka cace. Ndipopo Kaini adakalipa nkhope
yace idadodoma.
6 Pamwepo, MBUYA adati kuna iye, “Thangwe
ranyi wakalipa? Thangwe lanyi nkhope yako
yadodoma?

7 Iwe ungacita bzabwino, ungaleke
kutambiridwa? Tsono ungaleka kucita, dziwa
kuti cakuipa ciri pamsuwo. Cakuipaco cin'funa
kukunda, tsono iwe ucikunde”.
8 Kaini adauza mbale wace Aberi kuti: “Mbat-
iyende kuthengo”. Pomwe akhali kumweko,
Kaini adasandulikira mbale wace acimupha.
9 Pamwepo MBUYA adabvunza Kaini kuti:
“Mbale wako Aberi ali kuponi?” Iye adatawira
kuti: “Nin'dziwa lini, kodi ndine wakunyan'gani
mbale wanguyo?”
10 Ndipo MBUYA adamuuza kuti: “Kodi n'ciani
comwe wacita? Tetekera! Mulopa wa mbale wako
ulikulira pamataka.
11 Tsapano watembereredwa pamataka,
yomwe yafungula mulomo kuti yatambire
m'manja mwako mulopa wa mbale wako.
12 Pomwe un'dzalima, matakayo
yan'dzakupasa lini phindu, ndipo un'dzakhala
wakuthawa-thawa na kufamba-famba padziko”.
13 Pamwepo Kaini adauza MBUYA kuti: “Ny-
athwa yangu ni ikulu kuposa yomwe ningak-
wanise.
14 Lero muli kundithotha padziko lino ndipo
nidzabzibisa pamaso panu. Nin'dzakhala
wakuthawa-thawa na kufamba-famba padziko,
ndipo ali-yentse omwe an'dzadigumana
an'dzandipha”.
15 Tsono MBUYA adamutawira kuti:
“Bzin'dzakhala lini tenepo. Penu wina an'dzapha
Kaini, nin'dzamupasa nyathwa yakufunya
kanomwe”. Ndipo MBUYA adaikha cizindikiro
kuna Kaini cakudziwisa kuti ali-yentse omwe

angamugumanize aleke kumupha.
16 Tsono Kaini adacoka patsogolo pa
MBUYA ndipo adakakhala kudziko la Nodi,
kumabvadzuwa kwa Edeni.

Bzizukulu bza Kaini

17 Kaini adafambizana na mkazi wace, mkaziyo
adakhala na pathupi, adabala mwana dzina lace
Inoki. Tsono Kaini adamanga mzinda omwe
adaupa dzina la mwana wace Inoki.
18 Kwa Enoki kudabadwa mwana acimucemera
Iradi. Iradi adabereka Mehuyaele, Mehuyaele
adabereka Metusael ndipo Metusael adabereka
Lameki.
19 Lameki adalowola akazi awiri. Mkazi wace
wakuyamba akhacemeredwa Ada, waciwiri Zila.
20 Ada adabala Jubale, omwe akhali baba wa
wale omwe ambakhala mubzikumbi ndipo waku-
fuwa bzifuwo.
21 Dzina la m'bale wace likhali Jubale, omwe
adakhala Baba wa wentse wakuimba n'goma na
citoliro.
22 Zila adabalambo mwana wacimuna dzina
lace Tubalcaim, omwe akhasula m'tundu uli-
wentse wa bzitsulo bza utale bwa Bronze na wa
ferro. Tubalcaim akhana mpfumakazi ikhace-
meredwa Naama.
23 Lameki adauza akazi wace Ada na Zila kuti:

"Nditetekereni akazi wa Lameki,
tetekerani fala yangu.
Ine ndapha mwamuna m'bodzi thangwe wandip-
weteka,
na mulumbwana m'bodzi thangwe
wandiponda.

24 Penu Kaini andzaboneresedwa kufunya kanomwe,
kuna Lameki kun'dzakhala makumi manomwe na kanomwe”.

Kubadwa kwa Seti

25 Adamu adafambizana pomwe na mkazi wace, ndipo iye adabala mwana winango wacimuna, omwe adapasa dzina lakuti Seti, thangwe iye adati: “Mulungu wandipasa mwana pankhankha ya Aberi omwe adaphedwa na Kaini”.
26 Seti adaberekambo mwana wacimuna, omwe adapasa dzina lakuti Enosi. Nthawe imweyo wanthu adayamba kukuza dzina la MBUYA acimbapemba.

5

Bzizukulu bza Adamu

1 Uyu ni m'ndandanda wa bzizukulu bza Adamu. Pomwe Mulungu adalenga munthu, adamukondza mwakulinganira na Mulungu.
2 Adawalenga mwamuna na mkazi, ndipo adawadalisa, aciwapasa dzina lakuti Adamu.
3 Pomwe Adamu akhana magole 130, adabereka mwana wacimuna wakulinganilana na iye aci-fanana na iye adam'pasa dzina lakuti Seti.
4 Atabala Seti, Adamu adakhala na moyo magole 800 ndipo adabereka pomwe wana anango amuna na akazi.
5 Ndipo adakhala na moyo magole 930, acifa.
6 Pomwe Seti akhana magole 105, adabereka Enosi.

7 Atabereka Enosi, Seti adakhala na moyo
magole 807 ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
8 Magole ya moyo wace wentse yakhali 912.
Ndipo adafa.
9 Pomwe Enosi akhana magole 90, adabereka
Kaina.
10 Atabereka Kaina, Enosi adakhala na moyo
magole 815 ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
11 Magole ya moyo wace wentse yakhali 905.
Ndipo adafa.

12 Pomwe Kaina akhana magole 70, adabereka
Mahalale.
13 Atabereka Mahalale, Kaina adakhala na
moyo magole 840, ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
14 Magole ya moyo wace wentse yakhali 910.
Ndipo adafa.

15 Pomwe Mahalale akhana magole 65, ad-
abereka Jaredi.
16 Atabereka Jaredi, Mahale adakhala na moyo
magole 830 ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
17 Magole ya moyo wace wentse yakhali 895.
Ndipo adafa.

18 Pomwe Jaredi akhana magole 162, adabereka
Enoki.
19 Atabereka Enoki, Jaredi adakhala na moyo
magole 800 ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
20 Magole ya moyo wace wentse yakhali 962.
Ndipo adafa.

21 Pomwe Enoki akhana magole 65, adabereka
Metusale.
22 Atabereka Metusale, Enoki adakhala na
moyo magole 300, ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
23 Magole ya moyo wace wentse yakhali 365.
24 Enoki adafamba na Mulungu, ndipo alibe
kuwonedwa, sabwa Mulungu adamtenga.
25 Pomwe Matusela akhana magole 187, ad-
abereka Lameki.
26 Atabereka Lameki, Matusela adakhala na
moyo magole 782, ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
27 Magole ya moyo wace wentse yakhli 969.
Ndipo adafa.
28 Pomwe Lameki akhana magole 182, ad-
abereka mwana wacimuna.
29 Adamupasa dzina lakuti Nowa ndipo adati:
“Iye an'dzatithandisa pa basa lathu na pakubon-
era kwa manja yathu, kucokera pamataka yomwe
MBUYA adatemberera”.
30 Atabereka Nowa, Lameki adakhala na moyo
magole 595 ndipo adabereka wana anango
amuna na akazi.
31 Magole ya moyo wace wentse yakhali 777.
Ndipo adafa.
32 Pomwe akhana magole 500, Nowa adabereka
Semu, Hamu na Jafeti.

6

Kuphonya kwa wanthu

1 Pomwe wanthu adayamba kuwanda padziko
la pantsi, adabereka wana wacikazi,

2 Wana wacimuna wa Mulungu adawona
kuti wana wacikazi wa wanthu akhadadeka,
adabzisankhulira wale omwe adawadekera.
3 Pamwepo adati: “Thangwe ra kuphonya kwa
munthu, Mzimu wangu un'dzakhala lini na iye
mwakuyenda-na-kuyenda. Iye an'dzakhala na
moyo magole 120 basi”.
4 Ntsiku zimwezo pakhana wanthu atali-atali
padziko la pantsi, napombo m'tsogolomo pomwe
wana wa Mulungu adakatenga wana wacikazi
wa wanthu, omwe adawabalira wana. Amwewa
akhali wanthu wa mphambvu wa kale-kale ndipo
wambiri.
5 MBUYA adawona kuti kuphonya kwa wan-
thu wa padziko la pantsi kukhapitiliza, ndipo
khalidwe la bzakukumbuka bza mitima yawo
bzikhambapitiliza kuipa.
6 Pamwepo MBUYA adabva ntsisi thangwe
adakondza wanthu padziko la pantsi, ndipo
bzimwebzi bzidamunesa m'tima.
7 MBUYA adati: “Nin'dzacita kuti Wanthu omwe
ndidalenga anyembereke padziko la pantsi, wan-
thu na bzilombo, bzakukwawa na bza kudzulu,
thangwe ndabva ntsisi zakuti ndidawakondza”.
8 Ndipo Nowa adatambira nkhombo pamaso pa
MBUYA.

Arca ya Nowa

9 Mdandanda wakhalidwe la mbumba ya Nowa
nguyu: Nowa akhali munthu wakulungama,
wakubzipereka ku mabasa ya mbumba ya
nthawe yace. Iye akhafamba na Mulungu.
10 Nowa adabereka wana atatu: Semu, Kamu na
Jafeti.

11 Tsono, dziko likhadadzongeka pamaso pa
Mulungu, ndipo likhadadzala na ukhambowa.
12 Pakuwona momwe dziko likhadadzongek-
era, pakuti wanthu wentse akhadataika
pakhalidwe lawo,
13 Mulungu adauza Nowa kuti: “Nin'dzamala
wanthu wentse, sabwa dziko ladzala na ukam-
bowa thangwe ra iwo. Ine nin'dzawadzonga pa-
bodzi na dziko.
14 Kondza Arca ya matabwa ya muti Cipreste.
Ugawe bzipinda ndipo ucijede na phula kunja na
mkati.
15 Muutali mwa yene mukhale na mphimo 140.
Muufupi mwace mukhale na mphimo 23, ndipo
mukutalimpha mwa yene mukhale na mphimo 13
na pakati.
16 Ukondze ntsodzi ya Arcayo, ndipo usiye buli
la mphimo ya macentimetro 50 kucokera pakati
pa ntsodzi na mmbali mwace. Uikhe msuo mum-
bali mwa Arca, ndipo kondza nyumba ya padza-
uru, inango pansi ina pakati ina padzaulu.
17 Thangwe nin'dzagwesa mbvula ya cigumula
padziko, kuti idzadzonge bzamoyo bzentse.
Bzentse bzomwe bziri padziko bzin'dzafa.
18 Tsono iwepo nin'dzacita nawe mpangano,
ndipo iwe un'dzapita mu Arca pabodzi na wana
wako, mkazi wako na akazi wa wana wako.
19 Pindza mu Arca bzamoyo bzentse cimuna na
cikazi, ubzikoye kuti bzikhale na moyo na iwepo.
20 Ntundu uli wentse wa mbalame, ntundu
wentse wa bzinyama bzikulu na bzing'ono
bzomwe bzinkwawa bzidzabwera cimuna na
cikazi kuti bzidzakoyedwe na moyo.

21 Ndipo ukongobze bzakudya bza mtundu
uli-wentse kuti imwe na bzinyamabzo mum-
badzadye”.
22 Nowa adacita bzentse mwakulinganirana na
momwe Mulungu adamuuza.

7

Bza cigumula

1 MBUYA adauza Nowa kuti: “Pita mu arca iwe
na banja lako lentse, thangwe iwe ndiwe wekha
wakulungama omwe ndawona patsogolo pangu
pakati pa m'badwe uno.
2 Tenga bzinyama bzakubvumizidwa
bzinomwe bziwiri-bziwiri, cimuna na cikazi
ntsono bza mtundu wakulentsedwa bziwiri,
cimuna na cikazi.
3 Napombo mbalame zinomwe ziwiri-ziwiri za
mtundu uli-wentse, imuna na ikazi, kuti mbeu
ikoyeke padziko lapantsi.
4 Pakatandopita ntsiku zinomwe, nin'dzagwesa
mbvula padziko la pantsi ntsiku makumi manai,
masikati na usiku, ndipo ndindzamalisa padziko
bzamoyo bzentse bzomwe ndidakonza”.
5 Ndipo Nowa adacita bzense ninga momwe
Mulungu adamuuza.

Cigumula ca madzi

6 Nowa akhana magole (600) pomwe cigumula
ca madzi cidafika padziko la pantsi.
7 Thangwe la madzi ya cigumula, Nowa adapita
mu arca, iye na wana wace, mkazi wace ndipo na
akazi wa wana wace wacimuna.

8 Bzinyama bzakubvumizidwa, na bzakusaya
kubvumizidwa, mbalame na bzentse bzakuk-
wawa padziko la pantsi,
9 bzidabwera kuna Nowa, bzicipita mu arca,
bziwiri-bziwiri cimuna na cikazi, ninga momwe
Mulungu adamuuza.
10 Zatapita ntsiku zinomwe, cigumula ca madzi
cidafika padziko lentse la pantsi.
11 Pantsiku yomwe Nowa adakwanisa magole
(600), mwezi ubodzi na ntsiku khumi na zi-
nomwe (17) ntsiku imweyo bzidafunguka bz-
imicera bzikulu-bzikulu bza madzi pantsi bzi-
ciyamba kufanchukira, ndipo bzimisuwo bza
madzi bzidafunguka kudzulu.
12 Ndipo mbvula idagwa padziko la pantsi
ntsiku makumi manai masikati na usiku.
13 Pa ntsiku imweyo letu, Nowa na wana wace
amuna, Semu, Hamu na Yafeti, na akazi wace
ndipo akazi wa wana wace atatu, adapita mu arca.
14 Iwo adapita pabodzi na bzinyama malingana
mitundu yace, bzinyama bza mthengo bzentse,
bzifuwo bzentse, bzilombo bzakukwawa bzentse
na bzamoyo bzentse bzomwe bzina maphapidwe,
mbalame zentse na bzinango bzentse bzomwe
bzimbambuluka.
15 Bzentse bzamoyo bzidabwera kuna Nowa,
bziwiri-bziwiri bzicipita mu arca.
16 Bzamoyo bzomwe bzidapita bzikhali
cimuna cibodzi na cikazi cibodzi pa mtundu wa
camoyo ciri centse, malingana momwe Mulungu
adamuuza Nowa. Ndipo MBUYA adafunga msuwo.
17 Cigumula ca madzi cidatenga nsiku makumi
manai padziko lapantsi. Madzi yadawanda ndipo

yaciyangamisa arca kucoka pantsi.
18 Madziyo yadakhala yaciwanda padziko,
ndipo arca ikhadeluka padzulu pa madzi.
19 Madzi yakhapitiriza kudzala padziko ndipo
mapiri matali yadamizidwa pantsi.
20 Madzi yadadzala acipitirira ntsonga za
mapiri na mphimo zinomwe.
21 Bzamoyo bzense bzakukhala padziko la
pantsi bzidafa, mbalame, bzifuwo, bzinyama
bzamthengo na tulombo tung'ono-tung'ono twa
padziko la pantsi, ndipo na wanthu wentse.
22 Centse comwe cikhana moyo cicipuma
padziko la pantsi cidafa.
23 Na tenepo bzentse bzamoyo padziko
bzidadzongedwa: Wanthu, bzinyama,
bzakukwawa padziko na mbalame za kudzulu.
Adasala ni Nowa yekha pabodzi na bzentse
bzomwe bzikhana iye mu arca.
24 Ndipo madzi yale yadakhala padziko ntsiku
dzana libodzi na ntsiku makumi maxanu (150).

8

Kumala kwa cigumula ca madzi

1 Pamwepo Mulungu adakumbukira Nowa
na bzilombo bzentse bza mthengo na bzifuwo
bzomwe bzikhana iye mu arca. Ndipo adatumiza
mphepo padziko lapantsi, pamwepo madzi
yadayamba kuphwa.
2 Bzimicera bza padziko la pantsi na bzimisuwo
bza madzi bzakudzulu, bzidafungidwa. Mbvula
idakasa.

3 Madzi yadayamba kupunguzika pang'ono-
pang'ono padziko lapantsi. Patapita ntsiku dzana
na makumi maxanu (150), madzi yadapunguzika,
4 ndipo pa ntsiku yacikhumi na cinomwe (17),
mwezi wacinomwe, arca idatsama pamapiri ya
Ararati.
5 Madzi yadapitiriza kupunguzika mpaka
mwezi wacikhumi, ndipo ntsiku yakuyamba
ya mwezi wacikhumiyo, ntsonga za mapiri
zidayamba kuwoneka.

Nowa adacosa khungubwe na nkhangaiwa

6 Patapita ntsiku makumi manai, Nowa adafun-
gula pabuli lomwe akhadakonza pa arca.
7 Ndipo adacosa khungubwe omwe adayenda
acimbazunga mudzulu mpaka pantsi kuuma.
8 Patsogolo pace adacosa nkhangaiwa kuti ika-
wone penu madzi yaphwa padziko la pantsi.
9 Tsono, nkhangaiwa iribe kuwona mbuto
yakuponda thangwe madzi yakhada mpsinkha
mataka. Na tenepo idabwerera kuna Nowa
mu arca. Iye adatambalalisa boko lace kunja
aciiphata ndipo adayibwezera mu arca.
10 Nowa adadikhira pomwe ntsiku zinomwe,
ndipo nkhangaiwa ire adaicosa pomwe.
11 Kumaulo pomwe nkhangaiwa idabwerera
idabweresa tsamba liwisi la oliveira pamulomo
pace. Pamwepo Nowa adadziwa kuti madzi
yakhadapwa padziko.
12 Patsogolo pace Nowa adadikhira pomwe
ntsiku zinomwe, ndipo adacosa pomwe
nkhangaiwa, tsono ulendo bumwebo iyo iribe
kubwerera.

13 Nowa pomwe adakwanisa magole 601,
pantsiku yakuyamba ya mwezi wakuyamba,
madzi yadaphweratu padziko la pantsi. Nowa
adafungula adacosa ntsodzi ya arca ndipo
adawona kuti pantsi pakhadauma.
14 Pantsiku makumi mawiri na zinomwe (27) za
mwezi waciwiri, pantsi pakhadaumiratu.

Nowa na mbumba yace adacoka mu arca

15 Mulungu adauza Nowa kuti:
16 “Bula mu arca, iwe na mkazi wako, wana
wako na akazi wawo.
17 Cita kuti bzinyama bzentse bzomwe bziri
na iwe: Mbalame, bzinyama bzikiulu na bz-
ing'ono bzakukwawa pantsi. Ubzicitise kuti bz-
icoke kuti bzibalalike padziko, bzibalabne ndipo
bziwande”.
18 Pamwepo Nowa adacoka mu arca na mkazi
wace, wana wace na akazi wawo.
19 Ndipo bzidacokombo mu arca bzinyama
bzikulu-bzikulu na bzing'ono-bzing'no bzomwe
bzikwawa pa dziko na mbalame zentse. Bzentse
bzomwe nibzamoyo bza padziko bzidacoka mu
arca, malingana mtundu wabzene.

Nowa adakondza guwa la ntsembe

20 Pamwepo Nowa adakonzera MBUYA guwa
ndipo adatenga bzinyama bzakubvumizidwa na
mbalame zakubvumizidwa, adapereka ntsembe
zakutentha pa guwa.
21 MBUYA adabva m'nunci wapfungo labwino
ndipo adati: “Nin'dzatemberera lini pomwe dziko
thangwe la wanthu, sabwa m'tima wace udadzala
na bzakuipa kuyambira pa ubwana. Ndipo

nin'dzadzonga lini pomwe cipo bza moyo bzentse
ninga momwe ndacita ulendo buno.

22 “Nthawe yentse yomwe dziko la pantsi
lin'dzakhala liripo,
pan'dzasaika lini mbeu na kubvuna,
mphepo na kupsa,
cirimo na maindza,
masikati na usiku”.

9

Mulungu adacita mpangano na Nowa.

1 Mulungu adadalisa Nowa na wana wace,
adawauza kuti “Mubale wana azinji muwande
ndipo mudzaze dziko la pantsi.
2 Bzamoyo bzentse bza padziko la pantsi
bzin'dzakhala na mantha patsogolo panu,
bzilombo bzamthengo, mbalame zakudzulu,
bzinyama bzakukwawa pantsi na ntsomba za
m'nyanza. Ibzo bzaperekedwa mmanja mwanu.
3 Bzentse bzomwe bzina moyo bzicifamba
bzin'dzakhala cakudya canu. Ninga momwe
ndidakupasani muliwo, tsapano ndirikukupasani
bzinthu bzentse.
4 Tsono nyama na mulopa wace lekani kudya,
pakuti ndiwo moyo wace.
5 Wentse ule omwe an'pha munthu ngakhale
cinyama, nidzampasa mulandu. Bondzi-na-
bondzi nidzampasa mulandu wa moyo wa mbale
wace.”

6 “Omwe anipha munthu, iyembo aphedwe.
Pakuti munthu adalengedwa

mucifanizo ca Mulungu.”

7 “Tsono imwe, mubalane ndipo muwande. Balalikani padziko ndipo mulidzaze”.

8 Mulungu adauza Nowa na wana wace kuti:
9 “Tsapano nicita mpangano langu na imwe ndipo na bzizukulu bzanu bza m'ntsogolo,
10 na bzamoyo bzentse bzomwe muli nabzo, mbalame, bzifuwo, bzinyama bza mthengo na bzinango bzentse bzomwe bzidacoka na imwe mu arca napo bzinyama bzentse bza padziko.
11 Nin'dzacita cipangano cangu na imwe: Nin'dzapha lini pomwe bzamoyo na cigumula ca madzi, pan'dzawoneka lini pomwe nee cigumula ca kupfudza dziko”.

12 Ndipo Mulungu adati: “Ici ni cizindikiro ca mpangano comwe ndiri kuciikha kwa Ine na imwe na kwa bzamoyo bzentse bzomwe munabzo na kwa bzizukulu bzanu bzentse.
13 Nidzaikha uta bwa Dedza mumitambo. Bun'dzakhala cizindikiro ca mpangano kwa Ine na dziko la pantsi.
14 Pomwe Ine nin'dzabweresa mitambo padziko ndipo mwa iyo mucidzawoneka uta bwa Dedza,
15 pamwepo nin'dzakumbukira mpangano langu lomwe ndidacita na imwe na bzamoyo bza mitundu yentse. Madzi yan'dzakhala lini pomwe cigumula ca kudzapfudza makhalidwe yentse ya bzamoyo.
16 Nthawe zentse zomwe uta bwa Dedza budzawoneka mumitambo, nin'dzanyang'ana kuna ibo ndipo nin'dzakumbukira mpangano wakuyenda

na kuyenda kwa Ine na bzamoyo bza mitundu
yentse bzomwe bzin'khala padziko”.
17 Pakumalizira, Mulungu adauza Nowa kuti:
“Cimweci ni cizindikiro ca mpangano comwe
ndaciikha kwa Ine na bzamoyo bzentse bzomwe
bziri padziko”.

Wana wa Nowa

18 Wana wa Nowa omwe adacoka mu arca
akhali Semu, Hamu na Yafeti. Hamu ndiye baba
wa Kenani.
19 Amwewa ndiwo wana atatu wa Nowa. Dziko
lentse la pantsi lidadzala kucokera mwa iwo.
20 Nowa akhali mulimi, ndiye adayamba
kubzala muti wa uva.
21 Atamwa vinyu, adaledzera, acikhala pezi mu-
cikumbi mwace.
22 Hamu, baba wa Kenani, adawona kuti baba
wace ali pezi, adakauza abale wace awiri omwe
akhali panja.
23 Tsono Semu na Yafeti adatenga cakufu-
nika aciciikha m'mapewa ndipo adafamba cam-
buyo kuti aleke kumuwona pezi baba wawo
adakam'funikiza.
24 Pomwe Nowa adalamuka, adadziwa bzomwe
mwana wace mng'ono adacita,
25 ndipo adati:

“Atembereredwe Kenani!
An'dzakhala nyagrinya wa anyagrinya
kwa abale wace”.
26 Adalewa pomwe kuti:
“Akuzidwe MBUYA, Mulungu wa Semu!
Ndipo Kenani adzakhale nyagrinya wace.
27 Mulungu akuze dziko la Jafeti,

ndipo iye akhale mubzikumbi bza Semu.
Ndipo Kenani akhale nyagrinya wace”.

28 Catamala cigumula ca madzi, Nowa adakhala
na moyo magole madzana matatu na makumi
maxanu (350).
29 Magole ya moyo wace wentse yakhali
madzana mapfemba na makumi maxanu (950)
ndipo adafa.

10

Mbumba ya wana wa Nowa

1 Uyu ni m'ndandanda wa mbumba ya wana
wa Nowa, Semu, Hamu na Jafeti. Wana wawo
adabadwa catamala cigumula ca madzi.
2 Wana wa Jafeti mbawa: Gomeri, Magogi,
Madai, Java, Tubala, Meseki na Tirasi.
3 Wana wa Gomeri mbawa: Askenazi, Rifati na
Togarima.
4 Wana wa Java mbawa: Elisa, Tarisi, Kitimu na
Dodanimu.
5 Kwa Amwewa ndiko kudacokera mbumba
yakukhala mumantsuwa, omwe adakakhala
m'dziko lace-lace, malingana na cirewedwe
cawo, libodzi na libodzi malingana na dzindza
la madziko yawo.
6 Wana wa Hamu mbawa: Kuce, Mijiraimu,
Pute na Kenani.
7 Wana wa Kuce mbawa: Seba, Havila, Sabita,
Raama na Sabiteka. Ndipo wana wa Raama
mbawa: Saba na Dedani.
8 Kuce adabereka Nimirodi, omwe adayamba
kukhala wa mphambvu pa dziko.

9 Akhali msodzi wa mphambvu pamaso pa
MBUYA. Ndipopo bzimbalewedwa kuti: “Wa
mphambvu ninga Nimirodi”.
10 Pakutoma utongi bwace bukhaphatanidza
Babeli, Ereki, Akadi na kuKalne, mudziko la
Sineya.
11 Iye adacoka kudziko limweli aciyenda ku
dziko la Asiriya, komweko adakamanga Ninive,
Rehoboti-Ir na Kala,
12 na Reseni mzinda ukulu omwe uli pakati pa
Ninive na Kala.
13 Mijiraimu adabala aLudita, aAnamu, aLe-
habu, aNafutu,
14 aPatirusi, aKasilu omwe adabala aFilisti na
aKafitorita.
15 Kenani adabereka Sidoni mwana wace
wakuyamba na Heti,
16 Pomwe na aJebusi, aAmori, aGirigasi,
17 aHivi, aAriki, aSini,
18 aAravadi, aZemari na aHamati. Patsogolo
pace madzinza ya aKenani yadabalalika.
19 Malire ya aKenani yakhayambira kuSodoma
mpaka kuJerali kufikira kuGaza ndipo kucok-
era kumweko yakhayenda mpaka kuSodomu,
Gomora, Adima na Zeboimu kufika ku Lasa.
20 Wana wa Hamu mbawa, malingana
na dzindza liwo na cirewedwe mumidzi na
mumadziko mwawo.
21 Semu, mkulu mbale nkulu wa Jafeti, ad-
abelekambo wana. Semu akhali kholo la wana
wentse wa Eberi.
22 Wana wa Semu mbawa: Elamu, Asuri, Ari-
pakisadi, Ludi na Aramu.

23 Wana wa Aramu mbawa: Uzi, Hulu, Jetere na
Masi.
24 Aripakisadi adabereka Sala, ndipo umweyu
adabereka Eberi.
25 Kwa Eberi kudaberekedwa wana awiri:
M'bodzi adacemeredwa Peleji, thangwe
panthawe ya moyo wace, dziko likhadagawika.
M'bale wace adacemeredwa Jokotani.
26 Jokotani adabereka Alimodani, Selefi,
Hazara-Maveti, Jera,
27 Adoramu, Uzali, Dikila,
28 Obala, Abimaele, Saba,
29 Ofiri, Havila na Jobabu. Wentsenewa akhali
wana wa Jokotani.
30 Ndipo adakhala kuyambira ku Mesa mpaka
ku Sefari mumapiri ya kumabvadzuwa.
31 Bzizukulu bza Semu ni ibzi, malingana na
madzinza na malewedwe yawo, mumidzi na mu-
madziko yawo.
32 Madzinza ya bzizukulu bza Nowa, malingana
na mibadwe na mitundu yawo. Kucokera mwa
iwo mbumba idabalalika catamala cigumula.

11

Gota la Baberi

1 Mudziko lentse mukhana cirewedwe cibodzi
basi, na kalewerewedwe kabodzi.
2 Wanthu watacoka kumabvadzuwa, adakafika
kucigowa ca dziko la Sinara acikakhala kumweko.
3 Pamwepo adayamba kuuzana kuti:
“Mbatiumbe njedwa tizitenthe bwino”. Njedwa
adaziphatisira basa la minyala ndipo matope
adayaphatisa basa pa mbuto ya argamassa.

4 Patsogolo pace adati: “Bwerani timange
mzinda wathu, na gota lakufika kudzulu.
Tikacita tenepo tin'dzakhala na mbiri, ndipo
tin'dzabalalika lini padziko lapantsi”.
5 Tsono MBUYA adabuluka kudzawona mzinda
na gota lomwe wanthu akhamanga.
6 Ndipo MBUYA adati: “Iwo ni mbumba ibodzi
ndipo ambalewa cirewedwe cibodzi. Ayamba
kumanga ici. Tsapanopa palibe comwe cingadza-
waletse bzomwe angatale kuti acite.
7 Bwerani tibuluke tikasiyanise cirewedwe
cawo kuti waleke kubverana m'bodzi na
m'bodzi”.
8 Tenepoyo MBUYA adabalalisa wanthuwo
padziko lentse la pantsi, ndipo iwo adaleka
kumanga mzinda ule.
9 Ndipopo mzindayo adaucemera kuti Babele,
thangwe lakuti kumweko MBUYA adasiyanisa
cirewedwe ca dziko lentse. Kuyambira pamwepo
MBUYA adawabalalisa padziko lentse.

Dzindza la Semu

10 Iyi ndiyo mibadwo yakucokera kwa Semu:
Patapita magole mawiri catamala cigumula,
Semu akhana magole 100, adabereka mwana
dzina lace Aripakisadi.
11 Ndipo atabereka Arpakisadi, Semu adakhala
na moyo magole 500, acibereka wana anango
amuna na akazi.
12 Aripakisadi pomwe adakwanisa magole 35,
adabereka Sera.
13 Atabereka Sera, Arpakisadi adakhala na
moyo magole 403, acibereka wana anango amuna
na akazi.

14 Sera pomwe adakwanisa magole 30, ad-
abereka Eberi.
15 Atabereka Eberi, Sera adakhala na moyo
magole 403, acibereka wana anango amuna na
akazi.
16 Eberi pomwe adakwanisa magole 34, ad-
abereka Pelegi.
17 Atabereka Pelegi adakhala na moyo magole
430, acibereka wana anango amuna na akazi.
18 Pelegi pomwe adakwanisa magole 30, ad-
abereka Reu.
19 Atabereka Reu, adakhala na moyo magole
209, acibereka wana anango amuna na akazi.
20 Reu pomwe adakwanisa magole 32, ad-
abereka Serugi.
21 Atabereka Serudi, adakhala na moyo magole
207, acibereka wana anango amuna na akazi.
22 Serugi pomwe adakwanisa magole 30, ad-
abereka Nahori.
23 Atabereka Nahori, adakhala na moyo magole
200, acibereka wana anango amuna na akazi.
24 Nahori pomwe adakwanisa magole 29, ad-
abereka Tera.
25 Atabereka Tera, adakhala na moyo magole
119, acibereka wana anango amuna na akazi.
26 Tera pomwe adakwanisa magole 70, ad-
abereka Abrahamu, Nahori na Harani.

Dzindza la Tera

27 Uyu ni m'ndandanda wa dzindza la Tera: Tera
adabereka Abrahamu, Nahori na Harani. Harani
adabereka Loti.
28 Harani adafera komwe adabadwira kukhace-
meredwa Uri, wa kuKaldeya. Pomwe iye adafa,
pai wace akhana moyo.

29 Abrahamu na Nahori adalowola. Abrahamu
adalowola Sarai, ndipo Nahori adalowola Milika,
mwana wa Harani, omwe akhali baba wa Milika
na Isika.
30 Tsono Sarai akhalibe wana, thangwe akha-
bala lini.
31 Ndipo Tera adatenga mwana wace Abra-
hamu na mzukulu wace Loti, mwana wa Harani,
acitenga pomwe mulowola wace Sarai, mkazi wa
mwana wace Abrahamu, ndipo adaguduka pa-
bodzi, kucoka kumzinda wa Uri, wa kuKaldeya,
kuyenda kudziko la Kenani. Tsono pomwe
adafika kuHarani, adakhala kumweko.
32 Tera adakwanisa magole madzana mawiri na
maxanu (205), adafa kuHarani.

12

Kucemeredwa kwa Abrahamu

1 MBUYA adauza Abrahamu kuti: “Coka kudziko
lako, pakati pa abale wako na pabanja la baba
wako, uyende kudziko lomwe nditi ndikulatize.
2 “Iwe nin'dzakucita mbumba ikulu
ndipo nin'dzakudalisa.
Nin'dzacitisa mbiri dzina lako
ndipo iwe un'dzakhala daliso.
3 Nin'dzadalisa omwe an'kudalisa,
ndipo nin'dzatemberera omwe an'kutemberera.
Kucokera mwa iwe
mbumba yentse ya padziko
in'dzadalisidwa”.

4 Abrahamu adaguduka ninga momwe adalewa
MBUYA, ndipo Loti adayenda naye. Abrahamu

pomwe adacoka ku Harani, akhana magole
makumi manomwe na maxanu (75).
5 Abrahamu adatenga mkazi wace Sarai na
Loti mwana wa mng'ono wace na bzace bzentse
bzomwe akhadakwanisa na akapolo omwe
akhanawo kuHarani. Adaguduka ulendo bwa
kuyenda kuKenani. Iwo adakafika kumweko.
6 Abrahamu adagwata na m'dzikolo mpaka
pambuto ya muti wa More, ku Sekemu. Panthawe
imweire aKenani yakhakhala m'dzikomo.
7 MBUYA adawoneka kuna Abrahamu,
acimuuza kuti: “Bzizukulu bzako nin'dzabzipasa
dzikoli”. Pamwepo Abrahamu adamanga
guwa la ntsembe la kutumbizira MBUYA omwe
akhadawoneka kuna iye.
8 Ndipo adacoka pamwepo acifendera kumapiri
ya kumabva-dzuwa ya kuBetele, komwe
adamanga cikumbi pakati pa Betele kumadokero
na Ai kumabva-dzuwa. Kumweko adamanga
guwa la ntsembe la kutumbizira MBUYA, ndipo
adacemera dzina la MBUYA.
9 Patsogolo pace Abrahamu adaguduka,
aciyenda kucipande ca kuNegebu.

Abrahamu mu Ijipito

10 Mudziko lire mukhana njala, ndipo Abra-
hamu adayenda ku Ijipito kuti akakhale ntsiku
zing'ono-ng'ono, thangwe njala ikhadakula.
11 Pomwe akhafika ku Ijipito, adauza mkazi
wace Sarai kuti: “Nin'dziwa cadidi kuti udadeka.
12 Tsono aIjipito angakakuwona an'kalewa kuti:
‘Umweyu ni mkazi wace,’ ndipo an'kandipha,
acikasiya iwe na moyo.

13 Ukawauze kuti ni nkhosve yangu, kucitira
kuti akandiphate bwino mwa lifoi la iwe ndipo
muyo wangu ukakoyeke kucokera mwa iwe”.
14 Pomwe Abrahamu adafika muIjipito, aIjipito
adawona kuti Sara akhali mkazi wakudeka.
15 Pomwe adamuwona Akulu-akulu wa
nyumba ya Falau, adamutumbiza patsogolo
pa Falau ndipo iye adatengedwa aciyenda
kunyumba kwa Falau.
16 Falau adamphata bwino Abrahamu thangwe
la iye, ndipo Abrahamu adapasidwa mabira na
ng'ombe, mabulu yacimuna na yacikazi, akapolo
wacimuna na wacikazi, na ngamira.
17 Tsono MBUYA adapasa nyathwa kuna Falau
na kuna akulu-akulu wa mnyumba yace na ma-
tenda yakugoswa, thangwe ra Sarai, mkazi wa
Abrahamu.
18 Pamwepo Falau adacemera Abrahamu,
acim'bvundza kuti: “N'ciyani wacitaci kuna ine?
Thangwe ranyi ulibe kundiuza kuti umweyu ni
mkazi wako?
19 Thangwe ranyi walewa kuti umweyu ni mp-
fumakazi yako, ndipopo ine ndikhadam'tenga
kuti akhale mkazi wangu. Mkazi wako nguyo.
Tenga ucoke!”
20 Patsogolo pace Falau adauza akapolo wace
kuti ampase bzakufunika paulendo, Abrahamu
aguduke na mkazi wace na bzentse bzomwe
akhanabzo.

13

Kubwerera kwa Abrahamu kucokera kuIjipito

1 Abrahamu adacoka na mkazi wace kuyenda
kuNegebu na bzentse bzomwe akhanabzo, ndipo
Loti adayenda naye pabodzi.
2 Abrahamu akhadadala kwene-kwene, pa bzi-
fuwo ngakhale pa parata na oro.
3 Iye adaguduka kuNegebu aciyenda kucipande
ca kuBetele, acimbafamba mbuto na mbuto,
mpaka adakafika pa mbuto ya pakati pa Betele na
Ai komwe akhadamanga bzikumbi kalekale,
4 Ndipo komwe pa kuyambilira akhadamanga
guwa. Pamwepo Abrahamu adacemera dzina la
MBUYA.
5 Loti omwe akhali pabodzi na Abrahamu,
akhana bzifuwo na bzikumbi bzacembo.
6 Ndipo bzikhakwanisika lini kuti awiriwo
akhale cimbande cibodzi, thangwe ankhana
bzinthu bzizinji mwa kuti mbuto yomwe akhali
ikhakwana lini.

Kumwazana kwa Abrahamu na Loti

7 Na tenepo padawoneka kupolowana
kwa amakabusa wa Abrahamu na wa Loti.
Nthawe imweyo, aKenani na aFerezi akhakhala
mdzikomo.
8 Pamwepo Abrahamu adauza Loti kuti: “Paleke
kuwoneka kupokana kwa ine na iwe, ayai kwa
amakabusa wako na wangu. Thangwe mbubale
bwathu caibo.
9 Kodi liri lini patsogolo pako dziko lentse?
Mbatiyende timwazane. Penu iwe uniyenda ku
mbali ya kumadzere ine niniyenda ku mbali
ya kumadidi. Penu uniyenda ya kumadidi ine
niniyenda ya kumadzere”.

10 Pamwepo Loti adanyang'ana adawona
cigowa ca mkulo wa Jolodani, centse na nyontho
wabwino mpaka kuZowari, cikhali ninga munda
wa MBUYA, ninga dziko la Ijipito. Bzimwebzi
bzidacitika MBUYA akanati kudzonga Sodoma na
Gomora.
11 Loti adasankhula cigowa centse ca Jolo-
dani, ndipo adayenda kumphimpha ya kumabva-
dzuwa. Tepoyo awiriwo adamwazana.
12 Abrahamu adakhala mdziko la Kenani, tsono
Loti adacinja bzikhumbi bzace acikakhala pam-
buto iri pafupi na Sodoma, pakati pa mizinda ya
cigowa.
13 Tsono, wanthu wa muSodoma akhali
wakuipa na wakuphonyera MBUYA.

Mulungu adalongeza dziko la Kenani kuna Abrahamu

14 Pomwe Loti adamwazana na Abrahamu,
MBUYA adauza Abrahamu kuti: “Kuyambira
pomwe uli, nyang'ana kucipande ca kudzaulu,
kunyantsi, kumabva-dzuwa na kumadokero.
15 Dziko lentse lomwe uli kuwonali, nin'dzapasa
iwe pabodzi na bzizukulu bzako kwa kuyenda na
kuyenda.
16 Nin'dzacitisa bzizukulu bzako kuti bziwande
ninga pfumbi la pantsi. Bzicikwanisika
kulewenga pfumbi la pantsi, bzingadzacitikembo
kulewenga bzizukulu bzako.
17 Famba mudzikoli kuyambira kudzulu
kuyenda kunyantsi, kumphimpha iyi na ina,
thangwe Ine nin'dzapasa iwe”.

18 Ndipo Abrahamu adafuluka, acikakhala
pafupi na miti ya Mamre kuHebroni, komwe
adamangira MBUYA guwa la ntsembe.

14

Abrahamu adapulumusa Loti

1 Pa magole yomwe yare, Anirafere, mambo wa
kuSinari, Ariyoki, mambo wa kuElasari, Kedori-
laomeri, mambo wa kuElamu na Tidali, mambo
wa kuGoimi,
2 adayenda kunkhondo ya kumenya na Bera,
mambo wa kuSodoma, na Birisa, mambo wa
kuGomora, na Sinabe mambo wa kuAdima, na
Semeberi, mambo wa kuZeboimi na mambo wa
kuBela, komwe ni Zowari.
3 Wentsenewa adatsonkhanisa acikunda wawo
mucigowa ca Sidimi, komwe kuna nyanza ya
Munyu.
4 Mumagole khumi na mawiri akhatumikira
Kedorilaomeri, tsono pa gole khumi na lacitatu
adam'sandulikira.
5 Pa gole khumi na lacinai, Kedorilaomere
na azimambo omwe iye akhadaphatana nawo
adakunda aRefaimu kuAsiteroti-Karanaimu,
aZuzi kuHamu, na aEmi kuSave-Kiriyataimi,
6 na aHori kuyambira kumapiri ya Seiri, mpaka
kuEli-Parani, pafupi na cidambo.
7 Patsogolo pace adabwerera ndipo adayenda
kuEni-Misipati, komwe ni Kadesi, ndipo adap-
sokonyola dziko lentse la aAmaleki na la aAmori
omwe akhakhala kuHazazomi-Tamari.
8 Pamwepo azimambo wa kuSodoma,
Gomora, Adima, Zeboimi na Bela omwe

ni Zowari, adayenda acikakhala mumbuto
zakumenyanirana mucigowa ca Sidimi,
9 na Kedorilaomeri mambo wa kuElaa, na
Tidali, mambo wa kuGoimi, na Aniraferi, mambo
wa kuSineari, na Ariyoki, mambo wa kuElasari.
Akhali azimambo anai akham'enyana na azi-
mambo axanu.
10 Tsono, cigowa ca kuSidimi cikhadadzala na
micera ya matope ndipo pomwe azimambo wa
kuSodoma na kuGomora adathawa, anango wa
iwo adagwa mumicera ndipo winango adapulu-
mikira mumapiri.
11 Wakukunda adatenga bzombo bzentse bza
muSodoma na muGomora na phoso lawo lentse
ndipo adaguduka.
12 Adatengambo Loti, m'zukulu wa Abrahamu,
pabodzi na bzombo bzomwe iye akhanabzo,
nakuti akhakhala muSodoma.
13 Tsono m'bodzi omwe adapulumuka adabw-
era kuna Abrahamu acimuuza bzentse, akhali
muHebri omwe akhakhala pafupi na miti ya
Manire, wa dzindza la aAmori. Manire na abale
wace Esikolo na Aneri, akhali wakubverana na
Abrahamu.
14 Pomwe Abrahamu adabva kuti m'bale wace
waphatiwa ninga nyam'kawoko, adatsonkhanisa
amuna madzana matatu na khumi na asere
wakupfundzisidwa bza nkhondo, wakubadwa
mumui mwace ndipo adacoka acitewera anya-
madulanthaka mpaka ku Dani.
15 Adawamenya nthgawe ya usiku mu magulu,
na tenepoyo adawakunda, aciwatewera mpaka
ku Hoba, kudzaulu kwa Damasiko,
16 pamwepo adawatengera bzombo bzentse

acibwerera nabzo pomwe ndipombo na Loti
m'bale wace na bzace bzentse, akazi na
anyam'kawoko anango.

Melekizedeki adadalisa Abrahamu

17 Abrahamu atabwerera kucokera
pakukunda Kedorilaomere na azimambo omwe
akhadaphatana na iye, mambo wa kuSodoma
adayenda kukagumana naye kucigowa ca Save,
comwe cimbacemeredwa cigowa ca Mambo.
18 Pamwepo Melekizedeki, mambo wa
kuSalemi ndipo baba wa ntsembe wa Mulungu
Wakudzulu-dzulu, adabweresa pau na vinyu
19 Ndipo adadalisa Abrahamu, aciti: “Akhale
wa kusimbidwa Abrahamu mwa Mulungu
Wakudzulu-dzulu, Mulengi wa kudzulu na dziko
la pantsi.
20 Ndipo akhale wa kusimbiwe Mulungu
akudzulu-dzulu, womwe adapereka anya-
maduranthaka wako m'manja mwako”. Ndipo
Abrahamu adapereka cakhumi ca bzentse.
21 Tsono mambo wa kuSodoma adauza Abra-
hamu kuti: “Ndipase wanthu ndipo bzinthu
bzisale kuna iwe”*.
22 Ndipo Abrahamu adatawira, aciti: “Ndiri
kupicira pamaso pa MBUYA, Mulungu wakudzulu-
dzulu, omwe ni mwenekeciro wa kudzulu na
dziko la pantsi,
23 ndinilumbira kuti nin'dzatenga lini bzentse
bzomwe ni bzako, ngakhale usalu, ngakhale
cingwe xango, kuti udzaleke kulewa kuti: ‘Ine
ndidadaza Abrahamu.’

---

* **14:21** Anere this is the area

24 Palibe comwe nin'funa, kupambula bzomwe
alumbwana adadya na cipande comwe ni ca
Anere, Esikolo na Manire, omwe adandiperekeza.
Iwo atambire cipande cawo”.

15

Cipangano ca Mulungu na Abrahamu

1 Bzatapita bzimwebzi, MBUYA adalewa
kuna Abrahamu m'maso-mphenya, adamuuza
kuti: “Leka mantha Abrahamu, Ine ndine
m'khochereri wako. Mabaibai yako yan'dzakhala
makulu”.
2 Tsono Abrahamu adabvundza kuti: “MBUYA
Mulungu, mundipasanyi, pakuti ine ndiribe wana
ndipo wakupita pambuto yangu ni Eliezere wa
kuDamasiko?
3 Ndipo adapitiriza kulewa, adati: Imwe mulibe
kundipasa mwana na m'bodziyo, na tenepo
m'bodzi wa akapolo wa nyumba yangu ndiye
an'dzakhala pa mbuto yangu”.
4 Pamwepo MBUYA adamutawira aciti:
“Wakudzakhala pa mbuto yako ndiye lini
umweyu. Mwana wa kubelekewa na iwe caiye
ndiye an'dzakhala pa mbuto yako”.
5 Pamwepo adam'cosa panja acimuuza kuti:
“Nyang'ana kudzulu ndipo lewenga nyenyezi
penu un'kwanisa. Ndipo adapitiririza adati:
Tenepa ndibzo bzin'dzacita bzizukulu bzako”.
6 Abrahamu adakhulupirira MBUYA, ndipo bz-
imwebzi bzidacitisa kuti ngwakulungama.
7 Adamuuza pomwe kuti: “Ine ndine MBUYA,
omwe ndidakucosa kuUri ku aKalidi, kuti ndiku-
pase dziko lino likhale lako”.

8 Abrahamu adabvundza kuti: “Nandi
MBUYA Mulungu, nin'dzadziwa tani kuti
nin'dzalipasidwa?”
9 MBUYA adatawira kuti: “Ndibweresere
kamwana ka ng'ombe, mbuzi ibodzi na bira,
bzentse bza magole matatu, ndipombo mwana
wa njiwa m'bodzi na mwana wa nkhangaiwa
m'bodzi”.
10 Abrahamu adabweresa nyama zentsenezo,
adazigwata pakati. Ndipo adazilonga mwa kun-
yanisana. Tsono mbalame alibe kuzigwata.
11 Nyenga-nyenga zidayamba kumbambutha
pa nyama, tsono Abrahamu adazithamangisa.
12 Pomwe dzuwa likhamira, Abrahamu
adaphatidwa na tulo ninga adafa, ndipo padacita
mdima kwene-kwene, wakupasa mantha.
13 Pamwepo MBUYA adamuuza kuti: “Dziwa
kuti bzizukulu bzako bzin'dzakhala anyakudza
mudziko lomwe ndawo lini, ndipo bzin'dzakhala
pomwe anyagrinya bzicidzaboneresedwa kwa
magole madzana manai.
14 Tsono Ine nin'dzapasa nyanthwa dziko
lomwe an'dzatumikira ninga anyagrinya ndipo
bzatamala bzentsenebzi, an'dzacoka na cuma
cizinji.
15 Ndipo iwe un'dzayenda mwa ufulu kuna
makolo yako. Un'dzakaikhidwa watakalambi-
latu.
16 Pa m'badwo wacinai bzizukulu bzako
bzin'dzabwerera pomwe kuno, thangwe kuipa
kwa aAmori kukanati kufika pakukwanira”.
17 Pomwe dzuwa lidamira, kucita mdima, ndipo
padawoneka fogareiro ya utsi na mtsatso ukha-

gaka, udapita na pakati pa nyama zakugwatidwa
zire.
18 Ntsiku imweyo MBUYA adacita cipangano
na Abrahamu, aciti: ndapasa bzizukulu bzako
dzikoli, kuyambira kumkulo wa kuIjipito mpaka
kumkulo ukulu Eufurate.
19 Dziko la aKeni, la aKenezi, la aKadimoni,
20 la aHiti, la aFerezi, la aRefaini,
21 la aAmori, la aKenani, la aJirigazi na la aJe-
buzi.

16

Kubadwa kwa Jumaere

1 Tsono, Sarai mkazi wa Abrahamu, alibe
kum'balira mwana. Ndipo akhana kapolo
wacikazi wa kuIjipito, akhacemeredwa Hagari,
2 Sarai adauza Abrahamu kuti: “Pakuti MBUYA
adandiletsa kubala wana, tenga kapolo wangu,
pinango ine ningakhale na mbumba kucokera
kuna iye?” Abrahamu adabvuma mafala ya Sarai.
3 Pomwe bzidacitika bzimwebzi, yakhadak-
wana magole khumi yakuti mamuna wace Abra-
hamu akhakhala muKanani. Ndiyo nthawe
yomwe Sarai mkazi wace, adam' pasa kapolo
wace wa kuIjipito Hagari.
4 Iye adatenga Hagari acikhala naye ndipo
adatenga pathupi. Pomwe adawona kuti ana
pathupi, adayamba kunyoza Sarai.
5 Pamwepo Sarai adauza Abrahamu kuti: “Kun-
yozedwa komwe ndiri kucitidwa ni thangwe la
iwepo ndiwepo. Ndidapereka kapolo wangu
m'manja mwako, ndipo tsapano pomwe adziwa

kuti ana pathupi, alikundinyoza. MBUYA akhale
mutongi wa ine na iwe”.
6 Abrahamu adatawira Sara kuti: “Kapolo wako
ali mmanja mwako. Cita bzomwe ungafune kuna
naye”. Na tenepo, Sarai adayamba kum'boneresa
Hagari, mpaka kuthawa.
7 Ndipo anju wa MBUYA adagumana Hagari
pamcera mucidambo, panjira ya kuyenda kuSuri.
8 Ndipo idam'bvundza kuti: “Hagari, kapolo
wa Sarai, kodi uli kucoka kuponi? Uli kuyenda
kuponi?” Iye adatawira kuti: “Ndiri kuthawa
Sarai”.
9 Pamwepo anju wa MBUYA adamuuza kuti:
“Bwerera kuna Sara ndipo ukabzicepese kuna
iye”.
10 Anju ya MBUYA idamuuza pomwe kuti:
“Nin'dzawandisa bzizukulu bzako, mwakuti
palibe omwe an'dzakwanisa kulewenga”.
11 Pakupitiriza na mafala, anju wa MBUYA adati:
“Iwe unapathupi ndipo un'dzakhala na mwana
wacimuna,
omwe un'dzapasa dzina lakuti Jumaere,
thangwe MBUYA wabva kubonera kwako.
12 Iye an'dzakhala ninga bulu wamthengo,
boko lace lin'dzawengana na wetse ndipo
manja ya wentse yan'dzawengana naye.
An'dzakhala acimbawengana na abale wace
wentse”.

13 Tsono Hagari adapasa dzina Mulungu, omwe
adalewa naye, lakuti: “Imwe ndimwe Mulungu
wakundiwona,” nakuti adati: “Pano ndamuwona
iye omwe ambandinyang'ana”.

14 Ni thangwe race, mcera wa pakati pa Kadesi
na Beredi ule, wanthu wambacemera kuti Mcera
wa Wamoyo wakundiwona.
15 Na tenepo Hagari adam'balira Abrahamu
mwana wa mwamuna, acimucemera dzina lakuti
Jumaere.
16 Panthawe imweyo, Abrahamu akhadafika
magole makumi masere na matanthatu.

17

Cizindikiro ca phangano la cipiciro

1 Pomwe Abrahamu akhana magole makumi
mapfemba na mapfemba (99), Mulungu adamu-
wonekera acimuuza kuti: “Ine ndine Mulungu
wa mphambvu zentse. Na tenepo, umbakhale
pamaso pangu, ndipo umbakhale wakucena.
2 Ndin'dzacita nawe phangano la cipiciro,
ndin'dzakupasa bzizukulu bzizinji”.
3 Pamwepo Abrahamu adagodama acitsulima,
ndipo Mulungu adati:
4 “Phangano lomwe ndin'dzacita na iwe ndiri:
Ndin'kulonjeza kuti un'dzakhala kholo la wanthu
wa madzindza mazinji.
5 Dzina lako lin'dzacemerewa lini pomwe Abra-
hamu, tsono kuti Abrahamu. Limweri ndiro dz-
ina lako, thangwe ndiri kukusandusa kholo la
wanthu wa madzindza mazinji.
6 Ndin'dzakupasa bzizukulu bzizinji, pomwe
bzinango mwa ibzo bzin'dzakhala azimambo.
Un'dzakhala na bzizukulu bzizinji na tenepo
bzin'dzakhala madzindza makulu.
7 Phangano languli ndin'dzaliikha pakati pa
ine na iwe na bzizukulu bzako mtsogolo muno,

pomwe lin'dzakhala phangano lakusaya kumala.
Ine ndin'dzakhala Mulungu wako na Mulungu wa
bzizukulu bzako.
8 Dziko lomwe uli kukhala ninga mulendo lino,
ndin'dzakupasa iwe na bzizukulu bzako. Dziko
lentse la Kenani lin'dzakhala la bzizukulu bzako
kuyenda na kuyenda, ndipo ine Ndin'dzakhala
Mulungu wawo".

9 Mulungu adauza pomwe Abrahamu kuti:
"Iwembo un'funika kuti utawire kukoya
phangano langu, pabodzi na bzizukulu bzako
bzamtsogolo.
10 Iwe pabodzi na bzizukulu bzako, mun'funika
kukoya phangano iri, lakuti mwana wacimuna
ali-yentse pakati pa imwe ambagwatidwe.
11 Kutomera tsapano lino mumbagwatidwe.
Cimweci cin'dzakhala cizindikiro ca phangano
pakati pa ine na imwe.
12 Mwana wacimuna ali-yentse, angakwanisa
ntsiku zisere, mumbagwate. Mumbagwate
mwamuna ali-yentse pamibadwo yanu yentse,
wakubadwa mmwemo ayai nyankhoda, omwe
ni dzindza lini lanu, mudacita kugula kuna
mulendo.
13 Ncadidi, ali-yentse mbagwatidwe, cimweci
cin'dzakhala cizindikiro pamathupi yanu,
cakuwonesa kuti phangano langu na imwe
ndakuyenda na kuyenda.
14 Munthu wacimuna omwe an'dzagwatiwa
lini, an'dzacosewa pakati pa wanthu wa dzindza
lace, thangwe alibe kukoya phangano langu".

15 Patsogolo pace, Mulungu adauza Abrahamu
kuti: "Mkazi wako un'dzamucemera lini pomwe

kuti Sarai. Kuyambira lero, un'dzam'cemera dzina lakuti Sara.
16 Thangwe ine ndin'dzam'dalisa, acidzakubalira mwana wa mwamuna. Ndin'dzam'dalisa pomwe acidzakhala mai wa madzindza ya wanthu. Pakati pa bzizukulu bzace pan'dzacoka azimambo”.
17 Pamwepo Abrahamu adagodama pantsi. Adayamba kuseka, aciti: “Nandi, mwamuna wakuti ana dzana la magole, angabereke pomwe? Nayembo Sara, omwe ana magole makumi mapfemba, angabale pomwe?”
18 Na tenepo, Abrahamu adauza Mulungu kuti: “Ndiri kukumbirani kuti mundondidalisira Jumaereyu”.
19 Tsono Mulungu adati: “Ayai, na mkazi wako umweyu Sara an'dzakubalira mwana wa mwamuna omwe un'dzam'pasa dzina lakuti Isaki. Ine ndin'dzacita phangano na iye ndipombo na bzizukulu bzace, ndipo phanganolo lin'dzakhala lakuyenda na kuyenda.
20 Tsono pakulewa bza Jumaere, ndin'dzam'dalisa, ndin'dzam'pasa pomwe wana azinji pabodzi na bzizukulu. An'dzakhala baba wa azimambo khumi na awiri, ndipo bzizukulu bzace bzin'dzakhala dzindza likulu.
21 Tsono ndin'dzacita phangano na mwana wako Isaki, omwe an'dzabadwa na Sara panyengo ninga imweino, pagole la mangwana”.
22 Pomwe Mulungu adamala kulewa, adam'siya pamwepo Abrahamu.
23 Ntsiku imweyo, Abrahamu adakumbukira bzomwe Mulungu akhadamuuza, ndipo adatenga

mwana wace Jumaere pabodzi na anyankhoda
wentse omwe mbakubalidwa mmwemo na
wakucita kugula, tingalewe kuti amuna wentse
m'banja mwace, aciwagwata khanda la kumaso.
24 Abrahamu pomwe adagwatidwa,
akhadakwanisa magole makumi mapfemba na
mapfemba.
25 Mwana wace Jumaere, pomwe adagwatidwa,
akhana magole khumi na matatu (13).
26 Pantsiku imweyo, Abrahamu na mwana
wace Jumaere adagwatidwa,
27 pabodzi na wanthu wacimuna wentse,
wakubalidwa m'banja mwace ndipombo anango
omwe akhali wakugula kwa alendo, wentsenewo
adagwatidwa pabodzi na iye.

18

Kuwonekera kwa anju zitatu kwa Abrahamu

1 Mulungu adawonekera kwa Abrahamu mu-
miti ikulu ya Mamure. Pomwe akhadakhala pam-
suwo pa cikumbi cace, nthawe ya masikati kukha-
tentha,
2 mwadzidzidzi adandowona wanthu atatu
akhadaima na patali. Pomwe adandowawona,
adanyamuka mwakamkulumize kukawatam-
bira. Adagodama acitsulima,
3 aciti: “Mbuya wangu, penu ndawona
nkhombo pamaso pa imwe, ndiri kukukumbirani
kuti muleke kupitirira pamui pa kapolo wanu.
4 Nditenge madzi mutsuke ndzayo. Mungad-
abakapuma patsinde la muti pano.
5 Ine tsapano ndikatenge cakudya, kuti
mungadya muwone mphambvu zakupitirira

na ulendo bwanu. Mwabwera panyumba pangu
pano, na terepo ndin'funika kukutumikirani”.
Wanthu wale adatawira kuti: “Mpsabwino, ucite
ninga momwe waleweramo”.
6 Abrahamu adapita mwakamkulumize mu-
cikumbi, aciuza Sara kuti: “Utenge mwakamku-
lumize ntsengwa zitatu za ufa bwabwino, ubu-
munye ukonze pau”.
7 Pamwepo Abrahamu adathamanga,
acikatenga mphulu yakunenepa, acipereka kwa
kapolo wace kuti akondze mwakamkulumize.
8 Ndipo adatenga mkaka wakukhota na
wakusaya kukhota na nyama yakukondza kale
ire aciwapasa bzentsenebzo. Pomwe wanthuwo
akhadya, patsinde la muti pale, iye adakhala
pambali.
9 Tsono wanthu wale adabvundza Abrahamu
kuti: “Kodi mkazi wako Sara, ali kuponi?” Abra-
hamu adatawira kuti: “Ali mucikumbimu”.
10 M'bodzi wa iwo adati: “Ndiri kukupicira
kuti pakapita minyezi mipfemba ndin'dzabwera
pomwe, ndipo mkazi wako an'dzakhala ana
mwana wa mwamuna”. Sara akhandobzibva ali
kuseri kwa msuwo wa cikumbi.
11 Abrahamu pabodzi na Sara
wakhadakalamba, ndipo nthawe imweyo Sara
akhadaleka kale kusamba.
12 Na terepo Sara adandoseka, acimbati,
“Ha, ninga momwe ndakalambire ine
muno, pomwembo mwamuna wangu
ngwakukalambiratu, kodi bzingakwanisike kuti
ningafatse na mwamuna wangu?”
13 MBUYA adabvundza Abrahamu kuti:
“Thangwe ranyi Sara akhaseka acimbalewa

kuti: ‘Ine ninga momwe ndakalambiramu,
bzingacitike tani kuti ndikhale na mwana?’
14 Kodi ciripo cinango cakuti cingatazike na
MBUYA? Tsono panthawe yace, ndin'dzacita
cadidi bzomwe ndapicirabzi, ndipo Sara
an'dzakhala na mwana wacimuna”.
15 Pamwepo Sara adalamba, thangwe ra man-
tha, adati: “Ndiribe kuseka”. Tsono iye adati:
“Cadidi, udaseka”.

Abrahamu akumbirira Sodoma

16 Ndipo wanthu wale adacoka, acikafika pamb-
uto pomwe pakhawonekera Sodoma. Abrahamu
adayenda nawo pabodzi, aciwalatiza njira.
17 Ndipo MBUYA adalewa mwa iye yekha kuti:
“Abrahamuyu ndin'm'bisira lini comwe ndiri ku-
funa kucita.
18 Bzizukulu bzace bzin'dzakhala dzindza likulu
la mphambvu. Ndipo madzindza yentse ya pantsi
yan'dzadalisidwa thangwe ra iye.
19 Ndam'sankhula umweyu kuti alamulire
wana wace na mabanja yace ya kutsogolo kuno
kuti ambadzandibvere, pakuteweza Mtemo na
kulunguma. Na tenepo ndin'dzacita bzentse
bzomwe ndidam'picira”.

20 Tsono MBUYA adauza Abrahamu kuti: “Pana
bzakuphonyeka bzakugosva na kufuna kwa
Sodoma na Gomora. Bzakuipa bzawo n'bziri
kuwanda kwene-kwene.
21 Na tenepo, ndiri kuyenda kumweko ndika-
wone penu kuphonya komwe ndabvako n'cadidi.
Penu ni terepoyo lini, ndin'dzadziwa”.

22 Wanthu wale adacoka, aciyenda kuSodoma,
tsono Abrahamu adasala akhali patsogolo pa
MBUYA.
23 Pamwepo Abrahamu adafendera kuna
Mulungu, acim'bvundza kuti: “Nandi imwe
mun'dzadzonga wanthu wakuteweza Mtemo
wanu pabodzi na wakuphonya?
24 Kodi pacikhala na wanthu wakulungama
makumi maxanu mumzindamo, mungadzonge
basi mzinda wentse? Kodi mungadzauleke lini
kuti mukoye wanthu makumi maxanu waku-
lungama wale?
25 Cadidi, mun'dzadzonga lini wanthu
wakulungama pabodzi na wakuphonya.
Bzimwebzi mungabzicite lini. Mungadabzicita
bzimwebzi, mpsino wanthu wakulungama
acimbapasiwa cirango pabodzi na wakuphonya.
Kutali-tali caiko, imwe mungacite lini bzimwebzi!
Kodi Mtongi wa dziko lentse, angasaye
cirungamo?”

26 MBUYA adatawira kuti: “Ndiciwona wanthu
makumi maxanu wakulungama muSodoma,
ndin'dzaudzonga lini mzinda wentsenewo,
thangwe ra wanthu wamwewo”.
27 Abrahamu adalewa pomwe aciti: “Ndaphata
minyendo, ndalimba m'tima pakulewa-lewa na
imwe terepayu, Mbuya. Ine-pano ndine lini
cinthu kuna imwe.
28 Kodi pa wanthu makumi maxanuwa
waciperewezа waxanu, mungacite tani?
Mungaudzonge mzindawo na thangwe rakuti
apereweza axanu?” Mulungu adatawira
aciti: “Ndikagumana wanthu wakulungama

makumi manai na axanu, ndingadzaudzonge
lini mzindawo”.
29 Abrahamu adabvundza pomwe kuti:
“Kodi paciwoneka wakulungama makumi
manai yokha?” Mulungu adatawira kuti:
“Ndingagumana wanthu makumi manai,
ndingaudzonge lini”.
30 Pamwepo Abrahamu adati: “Ndaphata
minyendo yanu, lekani kuwawidwa m'tima,
Mbuya, tsapano lino ndin'bvundza pomwe. Kodi
mungagumana wanthu wakulungama makumi
matatu (30)?” MBUYA adati: “Ndingagumana
wanthu makumi matatu, ndingaudzonge lini”.
31 Pamwepo Abrahamu adati: “Ndalimba
m'tima kuna imwe, mundilekerere kulimba
m'tima terepayu pakulewa-lewa na imwe,
Mbuya. Kodi mucigumana wakulungama
makumi mawiri?” MBUYA adati: “Ndingagumana
wanthu makumi mawiri wakulungama,
ndingaudzonge lini mzindawo”.
32 Abrahamu adati: “Ndaphata minyendo,
lekani kukalipa nande Mbuya, tsono
ndirewe kabodzi kokha. Kodi mucigumana
khumi wokha?” Pamwepombo MBUYA
adati: “Ndicigumana wakulungama khumi,
ndingadzaudzonge lini mzindawo”.
33 Pomwe MBUYA adamala kulewa na Abra-
hamu, adacoka pam'pale, Abrahamuyo adabwer-
era kumbuto kwace.

19

Kuphonya kwa wanthu wa kuSodoma

1 Kwatadoka, anju ziwiri zidapita muSodoma,
Loti akhadakhala pafupi na cipata ca
mumzindamo. Tsono Lotiyo, pomwe adaziwona,
adaimirira aciyenda kukazitambira. Adagodama
aciti:
2 “Ndaphata minyendo, azimbuya wangu,
tiyendeni mukafike kunyumba, mukatsuke
ndzayo na kukagona kumweko. Mangwana
kungacena, mun'dzakwanisa kupitiriza na
ulendo bwanu”. Tsono iwo adatawira kuti: “Ayai,
ife tin'gona panja mumzindamo muno”.
3 Iye adapitiriza na kuwakumbira, patsogolo
pace iwo adabvuma, waciyenda kunyumba
kwace. Ndipo iye adawacitira uzokoto.
Adawaphikira pau yakusaya cakufufumisa
aciwakondzera cakudya cakukoma kwene-
kwene, wanthuwo adadya.
4 Alendowo akhanati kugona, wanthu wentse
wacimuna wa mumzindamo, alumbwana na
nkhalamba, adadzazungulira nyumbayo.
5 Adacemera Loti wacim'bvundza kuti: “Nandi
wanthu wabwera usiku buno wale, wali kuponi?
Wabutse, wabwere kuno kuti tigone nawo”.
6 Loti adabula panja, acifunga msuwo.
7 Ndipo adawakumbira kuti: “Imwe axam-
wali wangu, lekani kucita bzimwebzi, thangwe
n'kuphonya kwene-kwene.
8 Wonani, ine ndina wana wacikazi awiri,
madende, akanati kudziwa mwamuna. Ndin-
galeke kukupasani wana amwewa kuti mucite
nawo bzomwe mun'funa. Ndipo alendowa, lekani
kuwacita cinthu ciri-centse, thangwe mbalendo
wangu, ndipo ndin'funika kuwakhongobza”.

9 Tsono iwo adati: “Coka apa, nyakudza iwe!
Ndiwe yani, iwe, kuti ungatiwuze bzakuti ticite?
Ife-pano tin'kuboneresa kwene-kwene kuposa
wamwewale”. Na tenepo adam'gwinya, acifend-
era kuti wakachole msuwo.
10 Tsono amuna awiri akhali nyumba wale,
adam'pfuira nyumba Loti, wacifunga msuwo.
11 Patsogolo pace, adawacitisa khungu wan-
thu wentse wakhadaima panja, alumbwana na
nkhalamba kubodzi, na tenepo alibe kukwanisa
pomwe kuwona msuwo.
12 Amuna awiri wale adabvundza Loti kuti:
“Kodi alipo winango ali-yentse omwe uli naye
kuno? Tenga wana wako wacimuna na wacikazi,
na akuwasa wako na winango ali-yentse wacibale
omwe ali mumzinda muno, mucoke,
13 thangwe ife tin'funa kudzonga mbuto ino.
Mulungu awona bzakuipa bzentse bzomwe wali
kucita wanthu an'khala mumzinda muno, ndipo
ife tatumiwa kuti tiudzonge mzindayu”.
14 Pamwepo Loti adayenda kwa akuwasa
wace omwe akhafuna kulowola wana wacewo,
aciwauza kuti: “Kulumizani, mbaticoke
kuno, thangwe yasala nthawe ing'ono kuti
Mulungu adzonge mbuto ino”. Tsono iwo
akhandokumbuka kuti ni thabwala za pezi.
15 Macibese mwace, anju zire zidayeza ku-
mukulumizisa Loti, zicimbamuuza kuti: “Kulu-
miza! Iwepo na mkazi wako na wana wako
wacikazi awiri, mucoke muyende kunja kwa
mzinda, kuti mupulumuse moyo wanu, pomwe
mzinda uno uli kufuna kudzongewa”.
16 Ndipo Loti akhacedwa, tsono Mulungu

adamubvera ntsisi. Na tenepo wanthuwo adatenga Loti, mkazi wace na wana wace awiri wale, pakuwaphata paboko, aciwacosa kunja kwa mzindawo, acikawasiya kumweko.
17 Adandokuwacosa kunja kwa mzindawo, ibodzi ya anju zire idati, “Thamangani, mupulumuse moyo wanu. Lekani kuceuka m'mbuyo, pomwe lekani kuima mcigowamo. Thawirani kumapiri kuti mungaphewe”.
18 Ndipo Loti adam'tawira kuti: “Ayai, azimbuya wangu, lekani kucita terepo.
19 Mwandicitira nkhombo pakupulumusa moyo wangu, tsono mapiri yale yali patali kwene-kwene. Kudzongeka kwa mbuto ino komwe mwalewa kun'citika ine ndikanati kufika kumapiri kule, ndipo ndinifa.
20 Pang'ambo pale pana kamzinda kang'ono. Pam'pale mphafupi, ndingakwanise kukafika. Mungandileke ndicikafika kum'kule. Nkhang'ono kwene-kwene, tsono ndin'kwanisa kupulumukira kum'kule”.
21 Munthuyo adatawira kuti: “Bzimwebzo nd-abvuma. Kamzinda kom'kale ndin'kadzonga lini.
22 Kulumiza! Thamanga! Ndin'cita lini ciri-centse mpaka iwe ufike kum'kule”. Na tere-poyo Loti adathamanga, acikafika pamzinda pale. Thangwe race, kamzinda kale kan'cemeredwa Zowari.

Kupfudziwa kwa mizinda wa Sodoma na Gomora

23 Pomwe dzuwa likhacoka, Loti akhadafika kale kuZowari.

24 Ndipo Mulungu adagwesa moto ninga wa
pacipala padzaulu pa Sodoma na Gomora.
25 Na tenepoyo, adapfudziratu mizinda
imweire, pabodzi na cigowa centse na wanthu
wentse mcigowamo, kuphataniza na bzakumera
bzentse bza mdzikomo.
26 Tsono mkazi wa Loti adaceuka m'mbuyo,
pamwepo adasanduka mwala wa munyu.
27 Mangwana yandzace, macibese-bese,
Abrahamu adathamangira kumbuto ire komwe
adaimirira patsogolo pa Mulungu.
28 Adanyang'ana kumizinda ya Sodoma na
Gomora na cigowa cire. Ndipo adandowona
utsi uli tolo-tolo kucoka kucigowa kule ninga utsi
wakucoka m'ng'anju ya moto.
29 Na tenepo, pomwe Mulungu akhapfudza
mizinda ya cigowa, adakumbukira pembero
la Abrahamu, ndipo adapulumusa Loti
kukudzongeka komwe kudasakaza mizinda ire
yomwe Loti akhakhala.

Kuyamba kwa dzindza la aMowabu na aAmoni

30 Nakuti Loti akhagopa kukhala kuZowari, iye
pabodzi na wana awiriwo, adapita kudziko la
mapiri, wentsenewo adakakhala kuphanga li-
bodzi.
31 Mwana wace mkulu adauza mng'ono kuti:
“Baba wathuwa wali kukalamba tsapano, ndipo
palibe munthu na m'bodziyo omwe wakuti an-
gatilowole padziko lino, kuti tibereke wana ninga
momwe bzimbacitikira padziko la pantsi.
32 Mbatiwaledzerese baba wathuwa kuti wag-
one na ife, kuti dzindza lireke kumala”.

33 Na tenepo, usiku umwewo wana adam'pasa
vinyu baba wawo. Pomwe adacita terepo, mwana
mkulu adagona na baba wace. Pamwepo babayo
akhadaledzera kwene-kwene, na tenepo alibe
kudziwa bzomwe bzidacitika.
34 Mangwana yandzace, mwana mkuluyo
adauza mng'ono wace kuti: “Ine dzulo ndidagona
na baba. Mbatiwaledzerese pomwe kuti iwembo
ugone nawo, kucitira kuti dzindza lireke kumala”.
35 Na tenepo usiku umwewo, adamuledzeresa,
ndipo mwana mng'onoyo adagona na baba wace.
Nthawe imweyombo baba waceyo akhadaledz-
era, na terepo alibe kudziwa bzomwe bzidacitika.

36 Na msambo umweyu, wana wentse awiri wa
Loti, adatenga pathupi pa baba wawo.
37 Mwana mkulu ule adabereka mwana
wacimuna, acim'pasa dzina lakuti Mowabu.
Umweyu ndilo kholo la aMowabu wentse.
38 Mng'ono waceyo nayembo adabereka
mwana wacimuna, acim'pasa dzina lakuti
Benami. Umweyu ndilo kholo la aAmoni.

20

Abrahamu na Abimeleki

1 Abrahamu adacoka kuMamure kule aciyenda
kuNegebu (cigawo ca kunyantsi kwa Kenani).
Adakakhala pakati pa mzinda wa Kadesi na dziko
la Suri, wacidzakakhala kudziko la Gerari.
2 Kumweko adauza wanthu kuti: “Sarayu ni mp-
fumakazi yangu”. Na tenepo Abimeleki, mambo
wa kuGerari, adam'tenga Sarayo.

3 Ndipo Mulungu adamuwonekera usiku mukulota aciti: “Unifatu iwe, thangwe mkazi omwe watengayo ngwakulowodwa kale”.
4 Tsono Abimeleki akhanati kum'khuya mkaziyo, na tenepo adati: “Mbuya, cadidi mungaphe munthu wakusaya kuphonya?
5 Abrahamu pomwe adandiuza adati: ‘Ni mpfumakazi yangu’, iyembo mwenekaciro akhati, ‘Ni nkhosve yangu’. Ine pomwe ndidacita bzimwebzi, m'tima wangu ulibe kundigaza, pomwe ndiribe kuphonya”.

6 Mulungu adam'tawira mukulota mmwemo kuti: “Inde, ndin'dziwa kuti pomwe udacita bzimwebzo, m'tima wako ulibe kugaza. Na tenepoyo, ndidakuletsa ndine kukhuya mkaziyo, kuti uleke kundiphonyera.
7 Tsono upereke mkazi umweyo kwa mwamuna wace. Mwamunayo ni mpolofita, ndipo iye an'dzakupemberera kuti uleke kufa. Tsono ukaleka kum'pereka, udziwe kuti cadidi un'dzafa, iwepo na banja lako lentse”.

8 Mangwana yandzace, macibese-bese, Abimeleki adacemera akapolo wace wentse aciwauza bzentse bzire, tsono wanthuwo adacita mantha kwene-kwene.
9 Pamwepo Abimeleki adacemera Abrahamu acim'bvundza kuti: “Waticita tani? Kodi ine ndakuphonyera ciyani, kuti iwe un'diputire cirango ca terepayu, ine na wentse wa muumambo bwangu? Bzomwe wacitabzi mpsakufunika lini.
10 Thangwe ranyi wacita bzimwebzi?”

11 Abrahamu adatawira kuti: “Ndikhakumbuka
kuti kuno kulibe na m'bodziyo wakugopa Mu-
lungu, ndipo wangadandipha wacitenga mkazi
wanguyu.
12 Tsono n'cadidi umweyu ni mpfumakazi
yangu, thangwe ni mwana wa baba wangu,
tsono ngwakubadwa lini na mai wangu, ine
ndidamulowola.
13 Na terepo, pomwe Mulungu adandituma
kucokera kunyumba kwa baba wangu, kuti
ndiyende kumadziko ya cirendo, ndidamuuza
mkazi wanguyu kuti: ‘Uku ndiko kundikomera
m'tima komwe udzandicitire ine, pakuuza ali-
yentse kuti ndine nkhosve yako, kuli-kwentse
komwe tiniyenda.’ ”

14 Tsono Abimeleki adabwezera Sara kwa Abra-
hamu, ndipo nthawe imweyo adam'pasa mabira,
ng'ombe na anyankhoda wacimuna na wacikazi.
15 Ndipo Abimeleki adati: “Dziko lentseneri
ndangu, ungakwanise kukhala kuli-kwentse
un'funa”.
16 Ndipo kwa Sara adati: “Nkhosve yakoyi ndiri
kuipasa kobiri za ndzayaya zicena culu cibodzi,
kuti cikhale ninga mboni kwa wentse omwe ali
nawewa kuti iwe ndiwe wakusaya kuphonya”.

17 Pamwepo Abrahamu adapemberera
Abimeleki, ndipo Mulungu adam'ciza. Aciciza
pomwe mkazi wace pabodzi na akapolo wace
wacikazi, kuti wentsenewo wakwanise kubala.
18 Thangwe ra Sara, mkazi wa Abrahamu,
Mbuya akhadawafunga nthumbo akazi wentse
wa banja la Abimeleki.

21

Kubaliwa kwa Isaki

1 MBUYA adam'komera m'tima Sara, acimucitira
bzomwe akhadamulonjeza.
2 Na terepoyo Sara adatenga pathupi,
acim'balira mwana wacimuna Abrahamu.
Nthawe imweyo, Abrahamuyo akhali nkha-
lamba. Mwana umweyo adabadwa panthawe
caiyo-iyo yomwe Mulungu akhadalewa.
3 Ndipo mwana wa Abrahamu, omwe Sara
adam'balirayo, Abrahamu adam'pasa dzina
lakuti Isaki.
4 Pomwe mwanayo adakwanisa ntsiku zisere,
Abrahamu adamugwata, ninga momwe Mulungu
adamulamulira.
5 Abrahamu akhana magole dzana, pomwe
Isakiyo adabadwa.
6 Tsono Sara adati: “Mulungu wandikondw-
eresa na kundisekesa. Ali-yentse omwe angadz-
abve bzimwebzi, an'dzakondwera nande”.
7 Ndipo adati: “Angadadziwa mbani kuti Sara
angayamwise mwana? Tsono ndamubalira
mwana wacimuna Abrahamu, pomwe ali
nkhalamba”.
8 Mwanayo adakula ndipo patsiku yakuti
amuletse kuyamwa, Abrahamu adacita uzokoto
bukulu.

Kucosedwa kwa Hagari na Jumaere

9 Ntsiku inango, Jumaere, omwe Hagari muI-
jipito ule adabalira Abrahamu, akhambanyoza
Isaki, mwana wa Sara.
10 Sara, pomwe adabziwona, adauza Abra-
hamu kuti: “Mucoseni nyankhodayu pabodzi

na mwana wace. Mwana wa nyankhodayu
mbaaleke kudzatambira nthaka yanu yomwe iti
idzatambiriwe na mwana wanguyu Isaki”.

11 Bzimwebzi bzidamunesa kwene-kwene
Abrahamu, thangwe rakuti Jumaerembo akhali
mwana wace.
12 Tsono Mulungu adauza Abrahamu kuti:
“M'tima wako mbauleke kuneseka thangwe
ra mwanayo na mkazi wako Hagari. Bzentse
bzomwe ali kukuuza Sara ucite, thangwe Isakiyu
ndiye an'dzakhala kholo la bzizukulu bzako ninga
momwe ndidakulonjezera.
13 Mwanambo wa nyankhoda ndin'dzam'pasa
wana wazinji, ndipo an'dzasandulika dzindza
likulu, nakuti iyembo ni mwana wako”.

14 Mangwana yandzace macibese-bese, Abra-
hamu adapasa Hagari cakudya na budu la khanda
lomwe likhana madzi. Patsogolo pace, adatenga
mwanayo acim'pereka kuna Hagari. Pomwe
adacita tenepo, adamuuza kuti ayende. Hagari
adacoka cadidi, acifamba-famba mucidambo ca
Beereseba.
15 Tsono pomwe yadamala madzi yale,
adatenga mwanayo acimusiya patuugogo.
16 Iye adakakhala pantsi ninga apo pomwe
pakhakwanira mathanya dzana, thangwe
akhambati, “Ine ndingakwanise lini kuwona
mwana wangu ali kufa terepayu”. Pomwe
akhadakhala pam'pale, mwanayo adayamba
kulira.
17 Mulungu adamubva mwanayo ali kulira,
ndipo anju wa Mulungu adalewa na Hagari ku-
cokera kudzulu idati, “Kodi iwe Hagari, ciri

kukunesa n'ciyani? Leka kucita mantha. Mulungu wabva kulira kwa mwanayo.
18 Nyamuka, uyende, ukamulamuse ukam'phate paboko lako. Bzizukulu bzace bzin'dzakhala dzindza likulu”.
19 Pamwepo Mulungu adafungula maso ya Hagari, ndipo adawona mcera. Iye adayenda pamcera pale, acikadzaza budu la khanda lire na madzi, acimwesambo mwanayo.
20 Mulungu adakhala naye mwanayo mpaka kukula. Adakulira mucidambo ca Perani, acisanduka misiri wa uta.
21 Mai waceyo adamunyang'anira mkazi wa kuIjipito.

Abrahamu na Abimeleki adacita mpangano

22 Panthawe imweyo, Abimeleki pabodzi na Fikolo, mkulu wa acikunda wace, adayenda kwa Abrahamu acikamuuza kuti: “Imwe, Mulungu anamwe pabzentse bzomwe mumbacita.
23 Ni thangwe race tsapano, picirani pano pamaso pa Mulungu kuti mun'dzanamiza lini ine ayai wana wangu napo bzizukulu bzangu. Ine ndakhala wakukhulupirika kwa imwe, napombo imwe mupicire kuti mun'dzakhala wakukhulupirika kwa ine, mudziko lomwe mun'khalamo”.
24 Abrahamu adati: “Ndiri kupicira”.
25 Patsogolo pace, Abrahamu adadandaulira Abimeleki bza mcera omwe akapolo wace adapsokonyola.
26 Abimeleki adati: “Ndin'dziwa lini omwe adacita bzimwebzi. Napo imwe caiye mulibe kundiuza, ndipo ine kubva nkhum'kuno-letu”.

27 Abrahamu adapasa Abimeleki mabira
na ng'ombe, ndipo wentse awiriwo adacita
mpangano.
28 Abrahamu adapambula wana wa mabira
anomwe pakati pa bzifuwo bzace.
29 Abimeleki adam'bvundza kuti: “Thangwe
ranyi mun'cita bzimwebzi?”
30 Abrahamu adatawira kuti: “Imwe tambirani
mabira manomweya thangwe mukacita terepo
muli kutawira kuti mcerayu ndidaucera ndine”.
31 Na tenepo, mbuto imweyo idacemeredwa
Beereseba, thangwe kumweko ndiko komwe
wanthu awiriwo adacita m'pangano.
32 Watondocita mpanganoyo kuBeereseba,
Abimeleki na Fikolo, mkulu wa acikunda ule,
adabwerera kwawo kudziko la aFilisti.
33 Tsono Abrahamu adabzala kanjedza
kuBeereseba, acicemera mwakupemba MBUYA
Mulungu Wakuyenda-na-kuyenda.
34 Ndipo adakhala dziko la aFilisti nthawe itali.

22

Mulungu adayeza Abrahamu

1 Patapita magole, Mulungu adayeza Abra-
hamu. Adamucemera, adati: “Abrahamu!” Ndipo
Abrahamu adatawira kuti: “Ndiri pano, Mbuya”.
2 Mulungu adati: “Tenga Isaki, mwana wako
m'bodzi yekhayo, omwe umbafuna, uyende
kudziko la Moriya. Kumweko ukam'pereke
ninga ntsembe yakutentherera paphiri lomwe
ndin'dzakuuza”.
3 Mangwana yandzace madandakweca,
Abrahamu adakondza cakumbingira pabulu

wace, acigwata nkhuni zakukatenthera ntsembe,
ndipo adatenga Isaki pabodzi na akapolo wace
awiri wacinyamuka ulendo wakuyenda kumbuto
yomwe Mulungu akhadawauza.
4 Pantsiku yacitatu yace, Abrahamu adawona
mbuto ire na patali.
5 Ndipo adauza akapolo wace kuti: “Imwe
bakakhalani pano na buluyu. Ine na mulumb-
wanayu tiniyenda uko kukatumbiza, tingaka-
mala tin'dzakuwonani”.
6 Abrahamu adasendzesa Isaki nkhuni
zakukatenthera ntsembe ire. Ndipo iye adatenga
moto mmanja mwace pabodzi na cisu, wentse
waciyamba kufamba pabodzi.
7 Tsono Isaki adacemera baba wace kuti:
“Baba”. Abrahamu adatawira kuti: “Ndiri pano,
mwanangu”. Isaki adabvundza kuti: “Moto na
nkhuni ndiri kubziwona, bziripo. Tsono mwana
wa bira wakukatentha ntsembe ali kuponi?”
8 Abrahamu adamutawira kuti: “Mwanangu,
Mulungu an'katipasa mwana wa birayo”. Na
tenepo wentse awiri adapitiriza na ulendo
bwawo pabodzi.
9 Pomwe adafika kumbuto yomwe Mulungu
adamuuza ire, Abrahamu adamanga guwa la
ntsembe, aciikha nkhuni padzaulu pa guwalo.
Patsogolo pace adamanga mwana waceyo, acimu-
gonesa padzaulu pa nkhunizo.
10 Ndipo adasolola cisu kuti amuphe mwana
wace ule.
11 Tsono anju wa MBUYA adam'cemera kucok-
era kudzulu, idati: “Abrahamu, Abrahamu!” Iye
adatawira kuti: “Ndiri pano, MBUYA!” Anjuyo

idati,
12 “Leka kumupha mulumbwanayo, napo ku-
mucita cinthu cinango ciri-centse. Ndiri kudziwa
kuti ndiwe wakubvera cadidi, thangwe ulibe
kundimana mwana wako m'bodzi yekhayo”.
13 Pomwe Abrahamu adanyang'ana pambali,
adawona kuti pana bvululume wakupanikika
nyanga zace mumphangala. Mmbuto yakupereka
mwana wace ninga ntsembe, adakatenga bvulu-
lume ule acimupha ninga ntsembe yakutenthera.
14 Abrahamu adacemera mbutoyo kuti: “MBUYA
adapasa”. Ndipo mpaka lero lino, wanthu ambati:
“Paphiri la MBUYA an'dzapasa”.
15 Anju ya MBUYA ire idam'cemera Abrahamu
kaciwiri kucokera kudzulu, idati,
16 “MBUYA ali kulewa kuti: ‘Ndiri kupicira kuti
ndin'dzakudalisa kwene-kwene iwe, thangwe
wacita bzimwebzi, ulibe kundimana mwana
wako m'bodziyo.
17 N'cadidi nin'dzakudalisa ndipo
nin'dzakupasa bzizukulu bzizinji ninga nyenyezi
za kudzulu, ayai ninga mcenga wa mumphepete
mwa thawale. Bzizukulu bzakobzo bzin'dzatenga
mizinda ya awengi wawo.
18 Madzindza yentse ya padziko la pantsi
yan'dzatambira madaliso kucokera kuna
bzizukulu bzako, thangwe iwe wandibvera.’ ”
19 Abrahamu adabwerera komwe akhadasiya
akapolo wace, ndipo wentsenewo adayenda
kuBeereseba. Ndipo Abrahamu adakakhala
kumweko.

Dzindza la Nahori

20 Patsogolo pace, Abrahamu adabva kuti Milika
adabalira Nahori, m'bale wace, wana asere.
21 Mwana wace wakutoma akhali Uzi, mng'ono
wa Uziyo akhali Buzi. Akhalipombo Kemuwele,
baba wa Aramu,
22 Kesedi, Ahazo, Pilidasi, Idilafe na Betuyele.
23 Betuyele adabereka Rebeka. Milika ada-
balira Nahori, m'bale wa Abrahamu, wana asere
amwewa.
24 Ndipo Reuma, mkazi mng'ono wa Nahori,
adabala Teba, Gahamu, Tahasi na Maaka.

23

Kufa kwa Sara ndipo Abrahamu adagula thenje

1 Sara adakhala na moyo magole dzana na
makumi mawiri na manomwe (127),
2 ndipo adafera kuKiriyati-Ariba (ndiko kulewa
kuti Hebroni) mdziko la Kenani. Abrahamu
adayenda kumweko kukalira nkhawa ya Sara.
3 Patsogolo pace, adasiya mtembo wa mkazi
waceyo, acikalewa-lewa na aHiti kuti:
4 “Ine ndine mulendo kwanu kuno.
Mundigulisirembo kathengo kakuti kakhale
thenje, kuti ndikaikhe nkhawa ya mkazi wangu”.
5 Wanthuwo adamutawira kuti:
6 “Tibvereni, mbuya wathu. Imwe ndimwe
mtongi wa Mulungu pakati pa ife. Mkazi wanuyo,
mumuikhe mthenje liri-lentse labwino lomwe
tinalo muno. Palibe na m'bodziyo pakati pathu
omwe angakumaneni thenje lomwe tinalo, ayai
kukuletsani kuikhamo maiwa”.
7 Pamwepo Abrahamu adaimirira acikotama
kuna wanthuwo,

8 aciwauza kuti: “Penu muli kubvuma kuti
ndiikhe nkhawa ya mkazi wangu kuno, ndaphata
minyendo ndikumbirireni Efuroni muHiti,
mwana wa Zohari,
9 kuti andigulisire gwindza la Makipera analoli.
Gwindzalo liri mmalire mwa munda wace.
Mukumbireni kuti andigulisire na ntsengwa
yace caiyo, imwe mucimbawona, kuti mbutoyo
ndiisanduse thenje”.

10 Nthawe imweyo, Efuroniyo akhali pabodzi
na aHiti kumbuto yakucitira mitsonkhano paci-
pata ca mui. Ndipo wanthu wentsenewo akhabva,
iye adatawira kuti:
11 “Ayai, mbuya wangu. Ine ndin'kupasani
munda wentseneyu pabodzi na gwindza limw-
eri. Ndin'kupasani mwaulere mbutoyo pamaso
pa wanthu wentsenewa, kuti muikhe nkhawa ya
mai omwe watisiyawa”.

12 Pamwepo Abrahamu adakotama patsogolo
pa wanthu wentse wale,
13 aciuza Efuroni pakati pa mthithi wa wentse
kuti: “Tsono ndaphata minyendo, mundibvere,
ine ndin'cita kugula mundayo. Tambirani kobiri
za ntsengwa ya mundayo, kuti nkhawa ya mkazi
wangu ndidzaiikhe mmwemo”.
14 Tsono Efuroni adatawira kuti:
15 “Bverani, mbuya wangu. Mbutoyo ntsengwa
yace ni madzana manai (400) ya kobiri za ndza-
yaya zicena. Tsono zimwezo n'ciyani pakati pa
imwe na ine? Ikhani nkhawa yanu”.

16 Abrahamu adabvuma, ndipo pamaso pa
aHiti wentse adalewenga kobiri za ndzayaya
zire madzana manai yomwe Efuroni adalewa,

pakuteweza kobiri zomwe wanthu wa malonda
akhaphatisa basa mdzikomo panthawe imweyo.
17 Terepayu ndimo momwe kathengo kale ka
Efuroni ka kuMakipera, kumabva-dzuwa kwa
Mamure, kadadzakhala ka Abrahamu. Pakhana
munda na gwindza mmalire mwa mundamo,
pabodzi na miti yentse ya mundamo mpaka
kukafika kumalire yace.
18 AHiti omwe akhali pamtsonkhanopo adacita
umboni kuti mbali yentseneyo nja Abrahamu.
19 Patsogolo pace, Abrahamu adaikha nkhawa
ya mkazi wace Sara mgwindza la mmunda wa ku-
Makipera, kumabva-dzuwa kwa Mamure, (ndiko
kulewa kuti Hebroni), mdziko la Kenani.
20 Na terepo, mundayu pabodzi na thenje
lomwe kale likhali la aHiti, mbuto yentseneyo
idaperekewa kuna Abrahamu, ndipo iye adaisan-
dusa thenje.

24

Abrahamu adatuma nyankhoda wace kuti akanyang'anire mkazi Isaki

1 Ndipo Abrahamu akhadakalamba, akhadak-
wanisa magole mazinji, ndipo MBUYA adam'dalisa
pabzentse bzomwe akhacita.
2 Ntsiku ibodzi, adauza kapolo wace mkulu
omwe akhambawonerera bzinthu bzace bzentse
kuti: “Ikha boko lako kuntsi kwa nchafu yangu.
3 Ndin'funa kuti upicire pamaso pa MBUYA, Mu-
lungu wa kudzulu na Mulungu wa dziko la pantsi,
kuti un'dzatengera lini mwanangu mkazi pakati
pa atsikana aKenaniwa komwe ndiri kuno.

4 Tsono un'dzayenda kudziko kwangu, ndipo
un'kam'tengera mkazi mwana wangu pakati pa
abale wangu”.
5 Tsono kapoloyo adabvundza, “Kodi
bzingadzacite tani mkaziyo akadzalamba
kubwera na ine kuno? Kodi mwana wanuyo
ndidzam'perekeze kudziko lanu komwe
mudacoka?”
6 Abrahamu adatawira kuti: “Leka
kudzam'perekeza kumweko mwana wanguyo.
7 MBUYA, Mulungu wa kudzulu, adanditenga
kwathu m'banja mwa baba wangu na mudziko
lomwe ndidabadwira, ndipo adandilonjeza
mwakupicira kuti: ‘Dziko lino ndin'dzapasa
bzizukulu bzako.’ Mbuyayo an'dzatuma
anju yace yakukutsogolera, ndipo kumweko
un'dzamutengera mkazi mwana wangu.
8 Tsono penu mkaziyo an'dzalamba kubwera
na iwe kuno, un'dzatsudzuka pacipiciro cimweci.
Tsono leka kum'bwezera mwana wangu
kumweko”.
9 Na terepo, kapoloyo adaikha boko lace kuntsi
kwa nchafu ya Abrahamu, mbuya wace, ndipo
adapicira kuti: “Ndin'dzacita bzentse bzomwe
mwalewabzi”.
10 Tsono kapoloyo adatenga ngamira khumi za
mbuya wace, na mphaso za kobiri kwene-kwene,
ndipo adayenda kumzinda wa Nahori, mdziko la
Mesopotamiya.
11 Atandofika kumweko, adazigodamisa pantsi
ngamirazo pafupi na mcera, kunja kwa mzinda.
Kukhali kumaulo, nthawe yomwe akazi akhabw-
era kumcerako kudzatunga madzi.

12 Ndipo kapoloyo adayamba kupembera adati:
“MBUYA, Mulungu wa mbuya wangu Abrahamu,
ndiri kukukumbirani kuti bzentse bzindifam-
bire bwino lero lino, ndipo muwonese lufoyi
lanu lakusaya kusandulika lomwe munalo kuna
mbuya wangu Abrahamu.
13 Ndiri pano pamcera, ndipo akazi wa mumzin-
damo an'bwera kudzatunga madzi.
14 Ine ndingakumbira dende libodzi kuti:
‘Ndaphata minyendo, bulusa mtsuko wako
kuti ndimwembo madzi.’ Tsono dendelo
lingandibvumiza kuti: ‘Imwani, ndipo
ndin'kumweserani ngamira zanu’, umweyu
akhale dende lomwe mwasankhulira kapolo
wanu Isaki. Bzimwebzi bzingacitika, ndin'dziwa
cadidi kuti mwam'citira m'tima wabwino mbuya
wangu”.
15 Akanati kumaliza kupembera, adandowona
uyu, wafika Rebeka, akhadasendza mtsuko pa-
phewa. Umweyu akhali mwana wa Betuyele,
mwana wa Milika, mkazi wa Nahori, m'bale wa
Abrahamu.
16 Likhali dende lakudeka kwene-kwene,
lomwe likhanati kufambizana na mwamuna. Iye
adayenda kuphompho kumcera kule, adatunga
madzi mumtsuko, acicoka kumweko.
17 Tsono kapolo ule adam'thamangira kuti ak-
agumane naye, acimukumbira kuti: “Ndaphata
minyendo, mundipasembo madzi ya mumtsuko
mwanu, kuti ndimwe”.
18 Dendelo lidati, “Mwani, mbuya wangu,”
ndipo mwakusaya kucedwa adabulusa mtsuko
wace ule paphewa, aciuphatirira kuti mulendoyo
amwe.

19 Mulendo ule adamwa madziyo, dendelo li-
dati, “Ndin'bwera pomwe na madzi yanango, kuti
zimwe ngamira zanu mpaka zikhondwe”.
20 Ndipo mwakamkulumize madzi ya mumt-
sukomo adayatsanulira mcimwadiya cakumwera
bzifuwo, acithamanga kumcera kukatunga madzi
yanango yakuti amwese ngamirazo.
21 Munthuyo akhali cete, kunyang'ana bzomwe
likhacita dendelo, kuti awone pinango MBUYA
adalisa ulendo bwace ayai alibe.
22 Dendelo latamala kumwesa ngamirazo,
munthuyo adacosa mphete yakukondziwa na
mwala wa kobiri zifuira, acim'bvadzika Rebeka
pamphuno pace. Adam'bvadzikambo mmanja
mwace nkhwinjiri ziwiri zakukondzedwa na
mwala wa kobiri zifuira.
23 Patsogolo pace, adabvundza dendelo kuti:
“Kodi baba wako mbani? Ndiuze, ndaphata
minyendo. Kodi mbuto yakuti tikagone ine na
andzanguwa usiku buno iripo?” Dendelo li-
datawira kuti:
24 “Ine ndine mwana wa Betuyele, mwana wa
Nahori, omwe adam'balira Milika”. Adapitiriza
pomwe acilewa kuti:
25 “Cakudya cakukadyesa bzifuwo ciriko
kwathu, ndipo mbuto yakuti imwe mukagone
iripo pomwe”.
26 Pamwepo munthu ule adakotama acipemba
MBUYA,
27 ndipo adati: “Alemekezedwe MBUYA,
Mulungu wa mbuya wangu Abrahamu, omwe
wakoya mwakukoma m'tima na kukhulupirika
lonjezo lace kwa mbuya wangu. MBUYA

wanditsogolera ine kunyumba ya mbale wace
wa mbuya wangu”.
28 Tsono dende lire lidathamangira kunyumba
kwa mai walene, licikauza wentse nkhani
yentseneyo.
29 Pamwepo Labani, nkhosve ya Rebekayo, ida-
wona mphete ire pabodzi na nkhwinjiri kuboko la
mpfumakazi yaceyo.
30 Atondomala kubva mpfumakazi yace
kulewa bzomwe munthu ule adamuuza,
Labaniyo adathamangira kumcera komwe
kukhana munthuyo. Adakafika pambuto pomwe
akhadaima kapolo wa Abrahamu, pafupi na
ngamira zire kumcerako.
31 Adauza munthuyo kuti: “Tiyendeni
kwathu, imwe ndimwe munthu omwe MBUYA
wakudalisani. Thangwe ranyi muli kuima kuno?
Ine ndakukondzerani kale mbuto kunyumba,
ndipombo mbuto ya ngamira zanu”.
32 Na tenepo, munthu ule adakapita
munyumba, ndipo Labani adatsudzula mitolo
yomwe ikhadatakulidwa na ngamirazo. Pomwe
adamala kucita bzimwebzo, adazipasa cakudya,
aciperekambo madzi kuna kapolo wa Abrahamu
kuti atsuke ndzayo pabodzi na andzace wentse.
33 Pomwe cakudya cidabwera, munthu ule
adati: “Ndin'dya lini ndikanati kulewa bzomwe
ndabwerera”. Pamwepo Labani adamuuza kuti:
“Lewa”.
34 Iye adati: “Ine ndine kapolo wa Abrahamu.
35 MBUYA adamudalisa kwene-kwene mbuya
wangu, ndipo adamukuza kwene-kwene. Ana
mabira, mbuzi na ng'ombe zizinji. Ana pomwe

minyala ya kobiri zicena na zifuira, anyankhoda
wacimuna na wacikazi, ana pomwe ngamira na
mabulu.
36 Sara, mkazi wace wa mbuya wangu,
adam'balira mwana wacimuna, Sarayo
akhadakalamba kale. Ndipo mbuya wanguyo
wam'pasa cuma cace centse mwana umweyu.
37 Tsono mbuya wangu adandipicirisa kuti
ndikoye mafala yace yakuti: ‘Mwana wanguyo
leka kudzam'tengera mkazi pakati pa madende
ya dziko lino la Kenani, komwe ndiri ine kuno.
38 Tsono uyende kwathu kwa baba wangu
na abale wangu, kukamutengere mkazi mwana
wangu kumweko.’
39 Ndipo ine ndidamutawira mbuya wangu
kuti: ‘Tsono bzin'dzacita tani penu mkaziyo
an'dzalamba kubwera na ine kuno?’
40 Iye adanditawira kuti: ‘MBUYA omwe
ndidakhala ndicimbamubvera nthawe zentse,
an'dzatuma anju yace kuti iyende pabodzi na iwe,
ndipo in'dzakuthandiza. Un'dzamunyang'anira
mkazi mwana wangu pakati pa wanthu wangu,
m'banja la baba wangu.
41 Ungacita bzimwebzi, temberero langu
lin'dzakufikira lini. Tsono iwe ungafika kubanja
langulo, wanthu wanguwo acikakulamba,
un'dzatsudzuka kucipiciro cako’ ”.

42 “Tsono lero lino pomwe ndafika kumcera,
ndapembera kuti: ‘MBUYA, Mulungu wa
mbuya wangu Abrahamu, ndaphata minyendo
mundithandize kuti ndikwanirise ulendo
bwangubu.
43 Ndiri pano pamcera, pakabwera dende pano

kudzatunga madzi, ine ndin'dzakumbira kuti:
“Ndaphata minyendo, ndipasembo madzi ya
mumtsuko mwako kuti ndimwe”.
44 Iye anganditawira kuti: “Mwani, ndipo
ndimwesembo ngamira zanuzi”, umweyo ndiye
akhale dende lomwe MBUYA wasankhula kuti
likhale mkazi wa mwana wa mbuya wangu.’
45 Ndikanati kumaliza pembero langulo
ndandowona uyu, wafika Rebeka, akhadasendza
mtsuko paphewa, acimbapolikira kumcera
kudzatunga madzi. Tsono ndam'kumbira
kuti: ‘Ndaphata minyendo, ndipasembo madzi
ndimwe.’
46 Mwakamkulumize abulusa mtsuko
paphewa, acindiuza kuti: ‘Mwani, ndipo
ndin'mwesa pomwe ngamira zanuzi.’ Na tenepo,
ine ndamwa, ndipo iye amwesambo ngamirazo.
47 Ndipo ndam'bvundza kuti: ‘Baba wako
mbani?’ Iye anditawira kuti: ‘Baba wangu ni
Betuyele, mwana wa Nahori, omwe adam'balira
Milika.’ Pamwepo ndam'bvazika mphete
pamphuno, ndipombo nkhwinjiri kuboko.
48 Patsogolo pace, ndakotama ndicipemba kwa
MBUYA. Ndatumbiza MBUYA, Mulungu wa mbuya
wangu Abrahamu, thangwe ra kunditsogolera
bwino kwene-kwene. MBUYA wandifikisa kwa
abale wace mbuya wangu, komwe ndakawona
mwana wace omwe an'dzakhala mkazi wa
mwana wa mbuya wangu.
49 Tsapanopa, imwe penu mun'komera m'tima
mbuya wangu mwakukhulupirika, ndaphata
minyendo, ndiuzeni ndibve. Penu ni terepoyo
lini, lewani kuti ndidziwe cakucita”.
50 Pamwepo Labani na Betuyele adauza

munthuyo kuti: “Thangwe rakuti bzimwebzi
n'bzakucokera kwa MBUYA, ife palibe comwe
tingacite.
51 Nguyu Rebeka, mtengeni muyende naye.
Mukam'pereke kwa mwana wa mbuya wanuyo
kuti akakhale mkazi wace, ninga momwe MBUYA
adalewera”.
52 Kapolo wa Abrahamu ule, pomwe adabva
mafalayo, adagodama acitsulima pamaso pa
MBUYA.
53 Patsogolo pace, adacosa bzinthu
bzakukondzedwa na minyala ya kobiri zicena na
zifuira, pabodzi na bzakubvala, acipasa Rebeka.
Adapereka pomwe mphaso za kobiri kwene-
kwene kwa nkhosve ya Rebekayo na kwa mai
wace.
54 Kapoloyo pabodzi na wanthu omwe akhali
nayewo, adadya acimwa, ndipo adagona
kumweko. Pomwe adalamuka macibese mwace,
mulendoyo adati: “Ndibvumizeni ndibwerere
kwa mbuya wangu”.

55 Tsono mai wace Rebeka, pabodzi na nkhosve
yaceyo, adati: “Nee, dendeli likhale na ife kuno
kanthawe kang'ono-ng'ono, ntsiku khumi zokha,
patsogolopo an'dzayenda”.
56 Tsono kapoloyo adati: “Ndaphata minyendo,
lekani kundicebwesa. MBUYA wandithandiza
kwene-kwene paulendo bwangubu. Ndibvu-
mizeni tsono ndibwerere kwa mbuya wangu”.
57 Pamwepo iwo adatawira kuti: “Mbatirice-
mere dendelo, kuti tibve bzomwe iro linilewa”.
58 Na terepo, adam'cemera Rebeka
wacim'bvundza kuti: “Kodi uli kufuna kuyenda

naye munthuyu?” Rebekayo adatawira kuti:
“Inde, ndiniyenda”.
59 Na tenepoyo, adamubvumiza Rebeka pa-
bodzi na mulezi wace, kuti wayende na kapolo
wa Abrahamu na wanthu wale womwe akhamu-
perekeza.
60 Ndipo adam'dalisa Rebekayo, pakulewa
mafala yakuti:

“Iwe mwana wathu, Mbuya akudalise
kuti udzakhale mai wa wanthu bzulu bzizinji.
Bzizukulu bzako bzidzakunde
mizinda ya nyamadulanthaka wawo”.

61 Pamwepo Rebeka pabodzi na kapolo wace
wacitsikana adanyamuka wacikapakira ngamira,
waciyenda na munthu ule.
62 Isaki akhabwera kucoka ku Beer-Lahai-Roi
(ndiko kulewa Mcera wa ule Wamoyo omwe am-
bandiwona), thangwe akhakhala kuNegebu.
63 Ntsiku ibodzi kumaulo, Isakiyo akhafamba
aciyenda kuthengo, ndipo adawona ngamira ziri
kubwera.
64 Tsono Rebeka, pomwe adawona Isaki, adabu-
luka pangamira yace ire.
65 Adam'bvundza kapoloyo kuti: “Kodi munthu
ali kubwera kuno ule mbani?” Kapolo ule
adatawira kuti: “Ndiye mbuya wangu umweule”.
Na terepo Rebeka adatenga nguwo acibzifinikiza
acim'psinkha mmaso.
66 Kapoloyo adamufotokozera Isaki bzentse
bzomwe bzidacitika.
67 Tsono Isaki adatenga Rebeka kuti akhale
mkazi wace, acipita naye mucikumbi mwace.

Isaki adam'funa kwene-kwene Rebekayo, na tenepo bzimwebzi bzidamutsangalazisa acileka kukumbukira impfa ya mai wace.

25

Bzizukulu bza Abrahamu na Ketura

1 Abrahamu adalowola pomwe mkazi winango, dzina lace Ketura.
2 Ketura adam'balira Zimirani, Yokisani, Medani, Midiyani, Isibaki na Suwa.
3 Yokisani adabereka Sheba na Dedani, ndipo wana wa Dedani wakhali aAsuri, aLetusi na aLeumi.
4 Wana wa Midiyani akhali Efa, Efera, Hanoki, Abida na Elida. Wentsenewa wakhali bzizukulu bza Ketura.
5 Abrahamu adasiyira Isaki bzentse bzomwe akhanabzo.
6 Tsono akanati kufa, adawapasa mphaso wana wace winango wale womwe adabala na akazi wace winango. Wentsenewo adawatumiza kudziko la kumabva-dzuwa, kuti akakhale kumweko, adawacosa kwa mwana wace Isaki.

Kufa kwa Abrahamu

7 Abrahamu, pomwe adasayika akhana magole dzana na makumi manomwe na maxanu.
8 Adasayika akhali nkhalamba caiyo, akhadamala magole mazinji ndipo adakasan-ganiziwa na makolo yace.
9 Wana wace wale, Isaki na Jumaere, adamuikha mucigwindza cire ca Makipera, munda omwe kale ukhali wa Efuroni, mwana wa Zohari, muHiti. Mundayo ukhali kumabva-dzuwa kwa Mamure.

10 Ukhali munda omwe Abrahamu adagula
kwa aHiti. Abrahamu na mkazi wace Sara,
adaikhidwa kumweko.
11 Pomwe adasayika Abrahamu, Mulungu
adadzadalisa mwana wace Isaki, omwe
akhakhala pafupi na mcera wa Wamoyo wa
Wakundiwona ule.

Bzizukulu bza Jumaere

12 Bzizukulu bza Jumaere mpsibzi, mwana wa
Abrahamu omwe Hagari adam'balira, nyankhoda
wa kuIjipito ule.
13 Madzina ya wana wa Jumaere ngaya:
Wakuyamba akhali Nebayoti, patsogolo pace
adabereka Kedara, Adibeele, Mibisamu,
14 Misima, Duma, Masa,
15 Hadadi, Tema, Yeturi, Nafisi na Kedema.
16 Wamwewa ndiwo wana wa Jumaere,
malingana na mii yawo ndipombo na misasa
yawo. Wakhali azimambo khumi na awiri wa
madzindza yakusiyana-siyana.
17 Panthawe yomwe adasayika Jumaere,
akhana magole dzana na makumi matatu na
manomwe, ndipo adakasanganiziwa na makolo
yace.
18 Bzizukulu bza Jumaereyo bzikhakhala
mdziko la pakati pa Havila na Suri, kumabva-
dzuwa kwa Ijipito, panjira ya kuAsiriya.
Bzikhakhala mwakumwazana na bzizukulu
bzinango bza Abrahamu.

Kubadwa kwa Esau na Yakobo

19 Bzizukulu bza Isaki, mwana wa Abrahamu,
mpsibzi: Abrahamu adabereka Isaki.

20 Isaki adalowola Rebeka, mwana wa Betuyele,
muAramu wa kuMesopotamiya ule, Isakiyo
akhana magole makumi manai. Nkhosve ya
Rebekayo ikhali Labani, muAramu.
21 Tsono mkazi wa Isaki akhabala lini. Na
tenepo, Isakiyo adapemberera mkazi wace kwa
MBUYA. MBUYA adabva pembero lace, ndipo Re-
beka adatenga pathupi.
22 Tsono pomwe wana awiri adayamba
kugwinyana-gwinyana mmimba mwace, adati:
“Penu bzimbacitika terepa, nin'khaliranyi na
moyo?” Ndipo adayenda kukabvundza MBUYA
kuti amutawire.
23 MBUYA adamuuza kuti:
“Mmimba mwako muna madziko mawiri ya wan-
thu.
Un'dzabereka madzindza ya wanthu
yakupokana:
Mwana m'bodzi an'dzakhala wa mphambvu ku-
posa mwandzace,
Wamkulu an'dzakhala wakutumikira
mng'ono”.

24 Nthawe yakuti abale idakwana, Rebeka ada-
bala mamphase.
25 Mwana wakuyamba kubadwa akhali mu-
fuira, ndipo thupi race lentse likhali ninga cakub-
vala ca maukuse. Na terepo, adam'pasa dzina
lakuti Esau.
26 Pomwe adabadwa mng'ono wace, boko
lace likhadaphata katende ka Esau. Na tenepo,
adam'pasa dzina lakuti Yakobo. Pomwe
adabadwa wana amwewa, Isaki akhana magole
makumi matanthatu.

Esau adagulisa ukulu bwa umwana wakuyamba

27 Alumbwanawo adakula cadidi, ndipo
Esau adadzakhala nkhumbalume wakudziwa
kusodza, wakufuna kufamba kwene-kwene.
Tsono Yakobo akhali wakunyamala, wakufuna
kukhala pamui.
28 Ndipo Isaki akhafuna Esau, thangwe ra
nyama yomwe Esauyo akapha akhambam'pasa.
Tsono Rebeka akhafuna Yakobo.
29 Ntsiku ibodzi, Yakobo adaphika nyemba zi-
fuira, Esau adabwera kucokera mthengo.
30 Akhana njala kwene-kwene, na tenepo
adauza Yakobo kuti: “Njala yandipweteka.
Ndipasembo nyemba zifuira waphikazi
ndinyopole”. (Ni thangwe race adam'cemera
Edomu.)
31 Tsono Yakobo adatawira kuti: “Utome wandi-
pasa ukulu bwako bwa umwana wakuyamba,
ndipo ndin'dzakupasa bzimwebzi”.
32 Esau adati: “Ndabva, ine ndiri pafupi kufa.
Kodi ukulu bwangubu buna phindu lanyi?”
33 Yakobo adati: “Utome wapicira kuti ukulu
bwakobu wandipasa cadidi”. Pamwepo Esau
adalumbira, acigulisa ukulu bwace bwakubadwa
kwa Yakobo.
34 Nthawe imweyo, Yakobo adapasa Esau pau
pabodzi na nyemba zire, ndipo Esau adadya
acimwera madzi. Patsogolo pace, adanyamuka
acicoka pam'pale. Tenepoyo, Esauyo adanyoza
ukulu bwace bwa umwana wakuyamba.

26

Izaki ku dziko la Afilisti

1 M'dzikomo mudapita pomwe njala ya kuposa
pa yomwe idapita panthawe ya Abrahamu. Ndipo
Izaki adayenda kwa Abimeleki mambo wa Afilisti
ku Jerari.
2 Ndipo MBUYA adawonekera kuna Izaki
acimuwuza kuti: “Leka kuyenda ku Ijipito, ukhale
m'dziko lomwe nin'dzakuwuza.
3 Khala kuno ndipo Ine nin'dzakhala nawe.
Nin'dzakudalisa thangwe nin'dzapereka madziko
yentseneya kuna iwe na kwa bzizukulu bzako.
Nin'dzatsimikiza kulumbira komwe ndidacita
kwa baba wako Abrahamu.
4 Nin'dzakupasa bzizukulu bzakuwanda ninga
nyenyezi za kudzulu, ndipo bzizuku bzakobzo
nin'dzabzipasa madziko yentseneya. Mitundu
yentse ya pa dziko la pantsi in'dzadalisidwa kudz-
era mwa bzizukulu bzako.
5 Thangwe Abrahamu adabvera fala langu,
ndipo adateweza bzakutonga bzangu, malangizo
yangu, bzakunemba bzangu na mitemo yangu”.
6 Na tenepo Izaki adakhala ku Jerari.
7 Ndipo wanthu wa kumweko adam'bvundza
bza mkazi wace, Izaki adati: “Umweyu ni
mpfumakazi yangu”. Nakuti akhana mantha
ya kulewa kuti: “Ni mkazi wangu”. Thangwe
adakumbuka kuti wanthu wa kumweko
angamuphe ndipo wangalowole Rebeka,
pakuwona kuti akhali wakudeka kwene-kwene.
8 Tsono Izaki atakhala kumweko ntsiku zizinji,
Abimeleki mambo wa Afilisti adasondzokera pa
mubo wa nyumba yace* kunyang'ana kunja, ada-

* **26:8** PaciPutikizi ambati: “Janela”.

wona Izaki adakumbatira Rebeka, mkazi wace.
9 Pamwepo Abimeleki adacemera Izaki, ndipo
adati: “Umweyu cadidi ni mkazi wako! Thangwe
ranyi ukhalewa kuti ni mpfumakazi yako?”
Iye adatawira kuti: “Ndikhakumbuka kuti
nin'dzaphedwa thangwe race”.
10 Pamwepo Abimeleki adamubvundza kuti:
“N'ciyani comwe waticitaci? Winango mwa wan-
thu wanguwa m'psino agona naye mkazi wako,
iwepo ungadatiphonyesa”.
11 Ndipo Abimeleki adawuza wanthu wace
wentse kuti: “Aliyentse omwe an'khuya mwamu-
nayu pabodzi na mkazi waceyo, an'dzaphedwa”.
12 Izaki adalima m'dzikomo, ndipo gole limwero
adabvuna bzizinji kwene-kwene, thangwe Mu-
lungu adamudalisa.
13 Munthuyo adadala, cuma cace cikhapiti-
riza kuwanda, ndipo adakhala wakudala kwene-
kwene.
14 Tsono Afilisti adayamba kumucitira njiru,
thangwe lakuti akhana mabira na ng'ombe zizinji,
ndipo anyagirinya azinji.
15 Na tenepo iwo adafucira micera yentse
yomwe akapolo wa baba wace adacera, pantawe
yomwe babaceyo akhana moyo.
16 Ndipo Abimeleki adawuza Izaki kuti: “Coka
mudziko lathu lino, pakuti ndiwe wamphambvu
kwene-kwene kuposa ife”.
17 Na tenepo Izaki adacoka acikamanga
bzikumbi m'cigowa ca Jerari ndipo adakhala
kumweko.
18 Izaki kumweko adafukula pomwe micera
yomwe ikhadaceredwa panthawe ya baba wace

Abrahamu. Thangwe Afilisti akhadayifucira pomwe Abrahamu adafa. Ndipo micerayo adayicemera madzina yomwe baba wace akhadayipasa.

19 Akapolo wa Izaki adacera m'cigowa, ndipo adapata madzi ya kufunthukira.

20 Tsono amakabusa wa ku Jerari adayamba kupopotezana na amakabusa wa Izaki, akhambati: “Madziya ni yathu”. Na tenepo m'cerayo Izaki adawucemera Kupokana, nakuti adapopotezana thangwe ra iye.

21 Pamwepo akapolo wa Izaki wale adacera m'cera winango, ndipo adapopotezana pomwe thangwe ra m'cerayo. Na tenepo Izaki adawucemera Madulanthaka.

22 Ndipo Izaki adacoka kumweko, acikacera pomwe m'cera winango. Kumweko Palibe omwe adapopotezana naye, na tenepo adawucemera Ufulu, adati: “Tsapano MBUYA watipasa mbuto, ndipo kuno tin'dzadala”.

23 Izaki adacoka pamwepo aciyenda ku Berseba.

24 Usiku bumwebo MBUYA adamuwonekera acimuwuza kuti: “Ine ndine Mulungu wa baba wako Abrahamu. Leka kucita mantha nakuti Ine ndiri na iwe. Nin'dzakudalisa, ndipo nin'dzawandisa bzizukulu bzako thangwe ra lifoi na m'tumiki wangu Abrahamu”.

25 Ndipo, pambuto imweyo Izaki adamanga guwa, acitumbiza dzina la MBUYA mwakupemba, adamanga cikumbi cace pamwepo, ndipo akapolo wace adacera m'cera unango.

Cipangano ca Izaki na Abimeleki

26 Ntsiku inango Abimeleki pabodzi na xamwali
wace Ahuzati, na Fikolo m'tsogoleri wa acikunda
adacoka ku Jerari aciyenda kuna Izaki.
27 Ndipo Izaki adawabvundza kuti: “Thangwe
ranyi mwabwera kuna ine, nakuti mumbadi-
wenga ndipo mudandithotha m'dziko mwanu?”
28 Iwo adatawira kuti: “Ife tawonesesa kuti
MBUYA ali na iwe, ndipopo takumbuka bzakuti
iwe na ife tirumbirirane ndipo ticite cipangano na
iwe:
29 Iwe un'dzaticita lini cakuyipa, ninga
ifembo tiribe kukucitira cakuyipa. Tidakucitira
bzabwino, ndipo tidakubvumiza kuti uyende
mwamtendere. Tsapano tadziwa kuti MBUYA
alikukudalisa”.
30 Pamwepo Izaki adawakondzera cikondw-
ereso ndipo iwo adadya na kumwa.
31 Mangwana yance macibece-bece, awiriwo
adalumbirirana. Patsogolo pace Izaki
adagonekana nawo, ndipo iwo adayenda
mwamtendere.
32 Ntsiku ibodzi-bodziyo akapolo wa Izaki adab-
wera kudzamuwuza bza m'cera omwe iwo adac-
era. Ndipo adati: “Taphata madzi”.
33 Izaki adawucemera Seba. Ndipopo
m'zindawo umbacemeredwa Bereseba mpaka
lero lino.
34 Pomwe Izawu akhana magole makumi man-
ayi, adalowola Juditi mwana wa Beeri muHiti,
adakalowola pomwe Basemati, mwana wa Eloni
muHiti.
35 Iwo adawonesa mabvuto makulu kuna Izaki
na Rebeka.

27

Yakobo an'tambira madaliso ya Izau

1 Izaki atakalamba, adacita khungu,
mwakuti akhakwanisa lini kuona. Ndipo
adatumiza mafala kuti Izau mwana wace mkulu
abwere. Atabwera, Izaki adamucemera kuti:
"Mwanangu!" Iye adatawira kuti: "Ndiri pano,
baba".
2 Ndipo Izakiyo adati: "Wona, ine nkukalamba
kuno, ndipo nin'dziwa lini ntsiku yakuti ndife.
3 Tenga bzakusodzera bzako, uta na budu wa
misewe, uyende ku thengo ukandiphere nyama.
4 Undiphikire cakudya cakukoma ndimbafuna
cire, ubwere naco kuno. Ndikadzamala kudya,
nin'dzakudalisa ndikanati kufa".
5 Rebeka akhabva pomwe Izaki akhalewa-lewa
na mwana wace Izau. Ndipo Izauyo adayenda ku
thengo kukanyan'gana nyama kuti adzapase baba
wace,
6 Rebeka adauza Yakobo kuti: "Ine ndabva baba
wako akhauza Izau aciti:
7 'Ubwere na nyama ya mthengo kuno,
undiphikire cakudya cakukoma cire.
Ndikadzamala kudya, ndidzakudalise pamaso
pa MBUYA ndikanati kufa.'
8 Tsono mwana wangu, undibvere ndipo ucite
bzentse bzomwe nin'kuuza.
9 Ndoko ku thanga, ukanditengere tumbuzi
tuwiri twakunenepa bwino, kuti ndiphike
cakudya cakukoma comwe baba wako ambafuna.
10 Ukapereke cakudyaco kwa baba wako kuti
akadye, ndipo akudalise akanati kufa".

11 Tsono Jakobo adauza mai wace kuti: “Muli
kudziwa kuti Izau ni waukuse, tsono ine khanda
langu ni lakunyalala.
12 Pinango baba wangu an'dzandimpsampsadzira,
ndipo an'dzadziwa kuti ndili kumunyengeza.
Na tenepo mmbuto mwa kundidalisa,
an'dzanditemberera”.
13 Mai wace adatawira kuti: “Mwana wangu,
temberero lacelo lidzagwere ine, nee iwe. Iwepo
utondocita bzomwe ndakuuza, kanditengere
tumbuzito”.
14 Na tenepo Jakobo adayenda kukatenga
tumbuzito acikapasa mai wace, ndipo Rebeka
adaphika cakudya cakukoma comwe babayo
akhafuna.
15 Patsogolo pace Rebeka adatenga bzakubvala
bzabwino bza Izau bzomwe akhakoya m'nyumba,
adabvazika mng'ono wace Jakobo.
16 Adamubvazika pomwe makhanda ya tum-
buzi mmaboko mwace ndipombo pakhosi pace
pakunyalala pakusaya ukuse.
17 Ndipo adatenga cakudya cakukoma cire na
pau yakukondza bwino, adapasa Jakobo.

18 Jakobo adayenda kuna baba wace, adamuce-
mera kuti: “Baba!” Izaki adabvunza kuti: “Kodi
ndiwe mwana wangu uponi?”
19 Jakobo adatawira kuti: “Ndine Izau mwana
wanu mkulu, ndipo bzire mwandiwuza ndacita.
Ndaphata minyendo mukani, khazikikani, mudye
nyama ya mthengo ndakubwereseraniyi, ndipo
mundidalise”.
20 Pamwepo Izaki adabvundza kuti: “Kodi
nyama imweyi waigumana tani mwakamkulu-

mize tenepayu, mwanangu?” Jakobo adatawira
kuti: “MBUYA, Mulungu wanu, andithandiza kuti
ndiigumane”.
21 Izaki adauza Jakobo kuti: “Fendera pafupi
ndikupsapsadzire, kuti ndidziwe penu ndiwe ca-
didi mwana wangu Izau, penu nee”.
22 Jakobo adafendera pafupi na baba wace,
ndipo baba waceyo adamupsapsadzira aciti:
“Falali ni la Jakobo, tsono mabokoya ni ya Izau”.
23 Alibe kumudziwa Jakobo pakuona kuti
maboko yace yakhali yaukuse ninga ya Izau.
Na tenepo adayamba kumdalisa.
24 Tsono adabvunza pomwe kuti: “Kodi ndiwe
cadidi mwana wangu Izau?” Jakobo adatawira
pomwe kuti: “Ndine cadidi”.
25 Pamwepo Izaki adati: “Bwera nayo kuno
nyama ya mthengo yako, kuti ndidye ndipo
ndikudalise”. Jakobo adabwera na nyamayo,
Izaki adadya, Jakobo acimupasa pomwe vinyu
acimwa.
26 Ndipo baba waceyo adati: “Bwera pafupi,
udzandikumbatire, mwanangu”.
27 Atabwera pafupi kudzamkumbatira Izaki
adamununkhiza bzakubvala bzomwe Jakobo
akhadabvala, ndipo pamwepo adamudalisa,
adati:

“Pfungo labwino la mwana wangu
lili ninga pfungo la bzakubvuna bza
m'munda
omwe MBUYA adaudalisa.
28 Mulungu akubvumbisire mvula,
ndipo minda yako ikhale yakubala bwino.

Akupase bzakudya na bzakumwa bzizinji.
29 Wanthu ambakutumikire,
mitundu ya wanthu ikugodamire.
Ukhale wakutonga pakati pa abale wako,
bzizukulu bza mai wako bzimbakugodamire.
Atembereredwe wentse wakukutemberera,
tsono adalisidwe
wentse wakukudalisa”.

Izau an'kumbira Izaki kuti amudalise

30 Izaki atamaliza kudalisa, Jakobo adacoka. Nthawe imweyo adafika Izau kucokera kuusodzi kule.
31 Iyembo adaphika cakudya cakukoma cire, adakapereka kuna baba wace. Izauyo adati: “Ndaphata minyendo baba mukani, khazikikani, mudye nyama ya mthengo yomwe ine mwana wanu ndakubwereserani, ndipo mundidalise”.
32 Izaki adamubvundza kuti: “Kodi iwembo ndiwe yani?” Iye adatawira kuti: “Ndine mwana wanu mkulu Izau”.
33 Pamwepo Izaki adayamba kutetemera thupi lense, adabvunza kuti: “Kodi ule adapha nyama acibwera nayo kuna ine ule mbani? Ndadya kale imweyo, iwe ukanati kubwera. Ndamudalisa kale, ndipo madaliso yamweyo ni yace mpaka kuyenda-na-kuyenda”.
34 Izau atabva bzimwebzo, adawawidwa mum'tima acilira kwene-kwene, ndipo adati: “Baba, ndaphata minyendo inembo mundidalisembo”.
35 Tsono Izaki adatawira kuti: “Mng'ono wako wabwera, ndipo wandinyengeza. Umweyo ndiye omwe watenga madaliso yako yentse”.

36 Pamwepo Izau adati: “Kamweka nkaciwiri
kundicenjerera iye ule. Bzakudodomesa lini kuti
dzina lace ni Jakobo. Ukulu bwangu bwa umwana
wakuyamba adanditengera, ndipo tsapano wan-
ditengera pomwe madaliso yangu. Kodi madal-
isoyo mulibe kundikoyera na pang'ono pokha?”
37 Izaki adatawira Izauyo kuti: “Ndamudalisa
kale umweyo kuti akhale wakutonga iwe, ndipo
abale wace wentse ndawasandusa anyagrinya
wace. Ndampasa bzakudya na bzakumwa bzace.
Kodi tsapano casalambo n'ciyani cakuti ndikuci-
tire iwe mwanangu?”
38 Izau adapitiriza kukumbira baba waceyo
kuti: “Kodi baba, muna daliso libodzi lokha
basi? Inembo ndidalisenimbo, baba”. Na tenepo
adayamba pomwe kulira.
39 Ndipo Izaki, baba waceyo, adamuuza kuti:

“Mui wako un'dzakhala
kutali kwa mataka ya ndovolo,
mbvula in'dzabvumba lini pa minda yako.
40 Basa lako lin'dzakhala lakumenya nkhondo,
ndipo un'dzakhala nyagrinya wa m'bale
wako.
Tsono ukadzamala kubzitsudzula,
un'dzacholeratu joki mkhosi mwako”.

41 Na tenepo Izau adawenga Jakobo thangwe
lakuti pambuto yakudalisa iye, baba wace adadal-
isa Jakobo. Ndipo adati: “Nthawe yakuti ndilire
nkhawa ya baba wangu ili pafupi, pamwepo
ndin'dzamupha Jakoboyu”.
42 Tsono Rebeka atabva bzakukumbuka bzentse
bza Izau, adacemera Jakobo acimuuza kuti:

“Wona, m'bale wako Izau ali kukumbuka bzakuti
akuphe kuti m'tima wace ukhazikike.
43 Tsapano mwana wangu, ucite bzomwe
nin'kuuza. Konzeka, thawira kuna nkhosve
yangu Labani ku Harani.
44 Ubakakhale kuna umweyo ntsiku zakusaya
kulewengeka,
45 mpaka kupsa m'tima kwa m'bale wako
kumale aciyebwa bzentse bzomwe wamcitabzi.
Panthaweyo, ine ndin'dzatuma munthu
kudzakutenga. Kodi nditairenyi imwe wana
wangu awiri pa ntsiku ibodzi?”

Izaki an'tumiza Jakobo kuna Labani

46 Rebeka adauza Izaki kuti: “Akazi aHitiwa, ine
ndaneta nawo! Jakobo akalowola winango mwa
aHiti wakunowa, kodi kwa ine moyoyo nguponi?”

28

1 Pamwepo Izaki adacemera Jakobo acimudal-
isa, ndipo adamuuza kuti: “Lekakulowola mkazi
wa kuno ku Kanani.
2 Konzeka, uyende ku Mesopotamiya, kumui
kwa Betuele, baba wa mai wakoyu. Kumweko
ukalowole m'bodzi mwa wana acikazi wa Labani,
nkhosve ya mai wako.
3 Mulungu Wamphambvu-zentse akudalise
malowozi yako, ndipo akupase wana aziji,
kuti udzakhale gulu likulu la mitundu izinji ya
wanthu.
4 Akudalise iwe pabodzi na bzizukulu bzako
ninga momwe adadalisira Abrahamu, kuti lidza-
khale lako cadidi dziko lomwe un'kakhalalo,
dziko lomwe adapasa Abrahamu”.

5 Na tenepo Izaki adatumiza Jakobo kuMesopotamiya kwa Labani, mwana wa Betuele muAramu. Labani akhali nkhosve ya Rebeka mai wa Jakobo na Izau.

Izau walowola pomwe mkazi winango

6 Tsapano Izau adawona kuti Izaki wadalisa Jakobo, ndipo kuti Jakoboyo watumizidwa ku Mesopotamiya kuti akalowole kumweko. Adabva pomwe kuti pakumudalisapo, adamuuza kuti aleke kudzalowola mkazi wa ku Kanani.
7 Adabva kuti Jakobo wabvera baba wace na mai wace, ndipo kuti wayenda ku Mesopotamiya.
8 Pamwepo Izau adadziwa kuti baba wace Izaki akhawafuna lini akazi wa ku Kanani.
9 Na tenepo adayenda kuna Jumayere mwana wa Abrahamu, acilowola Maharati mwana wa Jumayere, mpfumakazi ya Nebayoti.

Ndoto za Jakobo ku Betele

10 Jakobo adaguduka kucoka ku Beereseba, aciyenda ku Harani.
11 Atafika pambuto panango, adaima pamwepo thangwe dzuwa likhadamira. Adagona pamwepo acitsamira mwala.
12 Ndipo adalota ali kuwona matambiko kucokera pansi mpaka kukafika kudzulu. Anju za Mulungu zikhabuluka na kumbakwira pa matambikoyo.
13 MBUYA adaimirira pambali pace acimuuza kuti: “Ine ndine MBUYA, Mulungu wa kholo lako Abrahamu na wa Izaki. Dziko udagonali nin'dzakupasa iwe pabodzi na bzizukulu bzako.

14 Bzizukulu bzakobzo bzin'dzawanda ninga
pfumbi la pa dziko la pansi. Bzin'dzabalalikira
ku mbuto zentse: Kumabvadzuwa, kumadokero,
kudzaulu na kunyansi. Ndipo mitundu yentse ya
pa dziko la pansi in'dzadalisidwa kucokera mwa
iwe na bzizukulu bzako.
15 Ndiri nawe, nin'dzakukhocherera
kuli-kwense komwe un'dzayenda, ndipo
nin'dzakubweza pomwe mdziko lino.
Nin'dzakusiya lini mpaka ndatacita bzentse
ndakuuzabzi”.
16 Jakobo pomwe adamuka adati: “Cadidi
MBUYA ali pano, ndipo ine ndikhadziwa lini”.
17 Ndipo adabva mantha, adalewa kuti: “Hi, mb-
uto ino ni yakugopswa! Cadidi pano ni nyumba ya
Mulungu ndipombo msuwo wa kudzulu”.
18 Jakobo adalamuka macibese-bese, adatenga
mwala akhadatsamira ule, aciuimisa kuti ukhale
mwala wacikumbuso. Ndipo adauikha mafuta
mwalayo.
19 Ndipo mbutoyo adaicemera Betele.
Pakuyamba muiwo ukhacemeredwa Luzi.
20 Pamwepo Jakobo adalumbira kuna Mulungu,
adati: “Mungakhala nande na kundikhocerera pa
ulendo wanguyu, ndipo mungandipasa cakudya
na bzakubvala,
21 na kundibwezera bwino kwathu kuna baba
wangu, mun'dzakhala Mulungu wangu.
22 Mwala wacikumbuso ndaimisayu
un'dzakhala nyumba yanu, ndipo ine pa bzentse
bzomwe mun'dzandipasa nin'dzakupasani
cacikhumi”.

29

Jakobo afika kwa Labani

1 Ndipo Jakobo adapitiriza ulendo bwace,
kuyenda kudziko la Mesopotamiya.
2 Atafika adaona mcera ku ubusa, ndipombo
mithithi itatu ya mabira yadagona pambali pa
mcerayo. Mabirayo yakhamwa mcera umweyo
omwe padzulu pace pakhana mwala ukulu.
3 Mabira yentseneyo yakakhumanira pabodzi
kumweko, abusa ndiwo wakhacosa mwalayo
pamcerapo, kuti mabira yawoyo yamwe. Yaka-
mala kumwa, wakhakukhuliza pomwe mwalayo
acifunga mcerayo.

4 Jakobo adabvunza abusawo kuti: “Kodi abale
wangu mulikucokera kuponi?” Iwo adatawira
kuti: “Tilikucokera ku Harani”.
5 Jakobo adawabvunza pomwe kuti: “Kodi La-
bani mzukulu wa Nahori mumbamundziwa?”
Iwo adatawira kuti: “Ee, timbamudziwa”.
6 Adawabvunza pomwe kuti: “Kodi ali bwino?”
Iwo adatawira kuti: “Ee, ali bwino. Nguyo Rakeli,
mwana wace, ali kubwera na mabirayo”.
7 Ndipo Jakobo adati: “Pakuona kuti yakhali
masikati, tsono nthawe yakukafungira ikanati
kukwana, tani kuti muyamwese, muciyatenga
kukayadyesa?”
8 Iwo wale adatawira kuti: “Tin'kwanisa lini
bzobzo mpaka mabira yentse yakhumanire pa-
bodzi, ndipo mwala wa padzulu pa ncerayo
tikaukukhuliza. Pamwepo tingakwanise kuya-
pasa madzi mabirayo”.

9 Jakobo alikupitirizakulewa-lewa na iwo,
Rakeli adafika na mabira ya baba wace. Umweyo
ndiye akhausa mabirayo.
10 Jakobo ataona Rakeli ali na mabira ya
baba wace Labani, adayenda kuncera kule,
adakukhuliza mwalayo, aciyamwesa mabira
ya Labaniyo.
11 Ndipo Jakobo adamukumbatira Rakeliyo,
adalira mwakukuwa.
12 Ndipo adamuuza kuti: “Ine ndine mwana wa
Rebeka, mpfumakazi ya baba wako”. Pamwepo
Rakeli adathamanga kukauza baba wace.
13 Labani atabva bza Jakobo mwana wa mp-
fumakazi yace, adathamanga kagumana naye.
Adamkumbatira, acimumpsompsona, adayenda
naye kunyumba. Ndipo Jakobo adafotokozera
Labani bzentse bzomwe bzidacitika.
14 Pamwepo Labani adamuuza kuti: “Inde, ca-
didi, iwe ndiwe m'bale wangu caiye-iye”. Jakobo
adakhala kumweko mwezi wense.

Jakobo an'tumikira Labani kuti alowole Rakeli na Leya

15 Ndipo Labani adauza Jakobo kuti:
“Un'themera lini kundiphatira basa lakusaya
sagwati, thangwe lakuti mbubale bwathu.
Undiwuze bzomwe ulikufuna kuti ndikulipire”.
16 Labani akhali na wana acikazi awiri,
wakuyamba akhali Leya, mng'ono akhali Rakeli.
17 Leya akhali na maso yakudeka, tsono Rakeli
akhali ciphadzuwa.
18 Jakobo akhambafuna Rakeli, ndipo adati:
“Nin'dzakuphatirani basa magole manomwe
thangwe la mwana wanu Rakeli”.

19 Na tenepo Labani adati: “Ni bwino kwene-
kwene kuti Rakeliyu ndipase iwe, kuposa munthu
winango ali-yentse. Khala na ine”.
20 Na tenepo Jakobo adaphata basa magole
manomwe kuti alowole Rakeli, ndipo nthawe
imweyo adandokuiwona ninga ntsiku zing'ono-
ng'ono basi, thangwe lakuti akhamufuna kwene-
kwene mkaziyo.

21 Jakobo adauza Labani kuti: “Tsapano nthawe
zamala. Ndipaseni mwana wanuyu kuti ndimu-
lowole”.
22 Na tenepo Labani adakonza cikondweso
la malowozi, adacemela wanthu wentse
wakomweko.
23 Tsono usiku bumwebo Labani adatenga Leya
adapasa Jakobo, ndipo Jakobo adagona na Leya.
24 (Nthawe imweyo Labani adapereka pomwe
nyagrinya wace Zilipa kuna Leya.)
25 Kwatacena, Jakobo adaona kuti mkaziyo ni
Leya. Ndipo adabvunza Labani kuti: “Thangwe
lanyi mwandicita bzimwebzi? Kodi ndiribe
kukuphatirani basa kuti ndilowole Rakeli? Tsono
thangwe lanyi mwandinyengeza?”
26 Labani adatawira kuti: “Ni mwambo wathu
lini kuno kulowoza mng'ono, mkulu wace akanati
kulowodwa.
27 Dikhira, toma wamaliza mdzinga uno
wa cikondweso ca malowozi, pambuyo pace
nin'dzakupasa Rakeli, tsonotu un'dzandiphatira
pomwe basa magole yanango maxanu na
mawiri”.
28 Jakobo adabvuma, ndipo mdzinga wa
cikondwerero camalowozi watamala, Labani

adapereka Rakeli kuna Jakobo kuti akhale mkazi
wace.
29 (Nthawe imweyo Labani adapereka pomwe
nyagrinya wace Biliha kwa Rakeli.)
30 Na tenepo Jakobo adagona na Rakeli, tsono
adamufuna kuposa Leya. Ndipo adaphata
pomwe basa kwa Labani magole yanango
manomwe.

Wana wa Jakobo

31 MBUYA ataona kuti Jakobo akhanyoza Leya,
adam'fungula nthumbo Leyayo, tsono Rakeli
akhali ngomwa.
32 Leya adatenga mimba, ndipo adabala mwana
wacimuna. Ndipo adati: "MBUYA wawona kubon-
era kwangu. Cadidi tsapano mwamuna wangu
an'dzayamba kundifuna". Na tenepo mwanayo
adamucemera Rubeni.
33 Adatenga pomwe mimba, adabala mwana
winango wacimuna, ndipo adati: "MBUYA wandi-
pasa pomwe mwana wacimuna, thangwe adabva
kuti mwamuna wangu akhandinyoza". Na tenepo
mwanayo adamucemera Simeoni.
34 Adatenga pomwe mimba, acibala pomwe
mwana wacimuna, ndipo adati: "Tsapano mwa-
muna wangu an'dzandinyoza lini, pakuona kuti
ndamubalira wana wacimuna atatu". Na tenepo
mwanayo adamucemera Levi.
35 Adatenga pomwe mimba, acibala pomwe
mwana wacimuna, ndipo adati: "Tsapano
ndin'dzatumbiza MBUYA". Na tenepo mwanayo
adamucemera Juda. Pamwepo adabakaima
kubala.

30

1 Rakeli ataona kuti ali kumubalira lini wana
Jakobo, adayamba kucita njiru na mkulu wace
ule, ndipo adauza Jakobo kuti: “Mundipase wana,
ayai ndinifa basi”.
2 Jakobo adam'kalipira Rakeli, acimuuza kuti:
“Ndiri lini mmbuto mwa Mulungu. Umweyo
ndiye ali kukuletsa kubala wana”.
3 Pamwepo Rakeli adati: “Nguyu nyagrinya
wangu Biliha, gona naye kuti andibalire
mwana. Na tenepo kucokera mwa iye, inembo
nin'dzakhala na wana”.
4 Na tenepo Rakeli adapereka Biliha kwa mwa-
muna wace, ndipo adagona naye.
5 Biliha adatenga mimba adamubalira Jakobo
mwana wacimuna.
6 Ndipo Rakeli adati: “Mulungu watonga
mwakundikomera m'tima. Wabva mpembo
wangu, ndipo wandipasa mwana wacimuna”.
Na tenepo mwanayo adamucemera Dani.
7 Biliha nyagrinya wa Rakeli adatenga pomwe
mimba adamubalira pomwe Jakobo mwana
wacimuna.
8 Pamwepo Rakeli adati: “Ndanesana naye
kwene-kwene mkulu wangu, ndipo ndakunda”.
Na tenepo mwanayo adamucemera Nafutali.

9 Leya ataona kuti wasiya kubala, adapereka
nyagrinya wace Zilipa kuna Jakobo.
10 Ndipo Zilipa adabala mwana wacimuna.
11 Ndipo Leya adati: “Ndacita mwayi”. Na
tenepo mwanayo adamucemera Gadi.
12 Zilipa nyagrinya wa Leyayo adamubalira
pomwe Jakobo mwana wacimuna waciwiri.

13 Pamwepo Leya adati: “Ndakondwera! Ndipo
akazi an'dzandicemera wamwayi”. Na tenepo
mwanayo adamucemera Asere.

14 Panthawe yakugwata tirigu, Rubeni
adayenda ku minda, adagumana bzisapo
bza mankhwala yakuthandiza akazi ndipo
adadzapasa Leya mai wace. Rakeli
adauza Leya kuti: “Ndaphata minyendo
ndipasembo mankhwala yomwe mwana wako
wakubweresera”.
15 Leya adatawira kuti: “Kodi ulibe kuk-
wanirisidwa na mwamuna wangu udanditengera
ule? Tsapano un'funa kunditengera pomwe
mankhwala yakuthandiza akazi yomwe mwana
wangu wandinyanganira?” Rakeli adati:
“Ungandipasa mankhwala yakucokera kwa
mwana wakoya, mwamunayu an'gona na iwe
usiku uno”.
16 Pamwepo Jakobo akhabwera maulo kucok-
era ku munda, Leya adabula kukamumusa, ac-
iti “Lero mugone kuno, thangwe la mankhwala
yomwe yandinyanganira mwana wangu”. Na
tenepo Jakobo adagona na Leya usiku bumwebo.
17 Mulungu adabva mpembo wa Leya, na
tenepo adatenga mimba, adamubalira Jakobo
mwana wacixanu wacimuna.
18 Ndipo adati: “Mulungu wandipasa mphatso
thangwe ndidapereka nyagrinya wangu kwa
mwamuna wangu”. Na tenepo mwanayo
adamucemera Isakara.
19 Leya adatenga pomwe inango mimba,
adamubalira Jakobo mwana wacimuna
wacitanthatu.

20 Ndipo adati: “Mulungu wandipasa
mphatso yabwino. Tsapano mwamuna wangu
an'dzakhala nande thangwe ndamubalira wana
wacimuna tanthatu”. Na tenepo mwanayo
adamucemera Zebuloni.
21 Patsogolo pace adabala mwana wacikazi,
adamucemera Dina.
22 Ndipo Mulungu adakumbukira Rakeli, ad-
abva mpembo wace, adamufungula nthumbo.
23 Iyembo adatenga mimba, adabala mwana
wacimuna. Ndipo adati: “Mulungu wandicosa
manyazi ya ungomwa bwangu”.
24 Na tenepo mwanayo adamucemera Zuze,
adalewa kuti: “Mulungu andithimizire mwana
winango”.

Jakobo an'cita cipangano na Labani

25 Tsono pomwe Rakeli adabadwa Zuze, Jakobo
adauza Labani kuti: “Mundibvumize ndibwerere
kwathu.
26 Ndipaseni akazi wangu ndakuphatirani basa,
pabodzi na wana wangu, ndipo ndicoke. Muli
kudziwa kuti ndakuphatirani bwino basa”.
27 Labani adamuuza kuti: “Undibvumize kuti
ndirewe mafala aya, ‘Ine mwakuwombeza
ndadziwa cadidi kuti MBUYA wandidalisa
thangwe la iwe.
28 Ndiuze sagwati yako, ndikupase.’ ”
29 Jakobo adatawira kuti: “Muli kudziwa
momwe ndakuphatirani basa, na momwe
bzifuwo bzanu bzabalirana kwene-kwene
pakubzikoya ine.
30 Kale mukhali na bzifuwo pang'ono tsono
tsapano bzawanda, ndipo MBUYA wakudalisani

thangwe la ine. Tsapano nin'funika kukhongobza
banja langu”.
31 Pamwepo Labani adamubvundza kuti:
“Kodi ndikulipire ciyani?” Jakobo adatawira
kuti: “Ndin'funa lini sagwati inango iliyense.
Tsono ndidzapitiriza kukuusirani bzifuwo bzanu,
mukatawira kucita bzomwe ndinilewa.
32 Lero ndiniyenda pakati pa bzifuwo bzanu
bzentse. Ndinpambura mabira yentse mapswipa,
ndipombo mbuzi zentse zamabangamabanga na
zamathothomathotho. Sagwati yomwe ndinfuna
ine ni bzomwebzo.
33 Pambuyo pace mun'dzazindikira penu
ndacita bzimwebzi mwakulungama pomwe
mun'dzabwera kudzawona sagwati yangu.
Mukadzaona kuti ndina mbuzi yakusaya
mathotho penu mabanga penu mwana wa bira
omwe ni musvipa lini, mudzadziwe kuti cimweco
ni cakuba”.
34 Labani adatawira, adati: “Inde. Ticite ninga
waleweramo”.
35 Tsono ntsiku imweyo, Labani adacosa atonde
wentse wamathotho-mathotho na wamabanga-
mabanga, na pomwe mbuzi zikazi zamathotho-
mathotho na zamabanga-mabanga, zentse za ma-
banga yacena. Adacosa pomwe mabira yentse
mapswipa, aciuza wana wace kuti wabzikhon-
gobze bzifuwo bzensenebzo.
36 Na tenepo adamwazana naye Jakobo ule
adayenda nthawe ya n'tsiku zitatu. Nthawe
imweyo Jakoboyo akhausa bzifuwo bzina bza La-
bani.
37 Ndipo Jakobo adatenga mithawi iwisi ya mi-

tundu itatu ya miti ya mudzikomo, adaisvukula
icicena.
38 Mithawiyo adaiikha patsogolo pa
bzimiyadiya bzikhamwera madzi bzifuwobzo,
kuti bzifuwobzo bzimbawone mithawi ire
pakumwa madzi, thangwe bzifuwobzo
bzikhambakwirana pakudzamwa madzi.
39 Na tenepo bzifuwobzo bzikhatenga
madzamu bzidanyang'ana mithawiyo, ndipo
wana wace wakhakhala na mawonekedwe ya
mathotho-mathotho ndipombo ya mabanga-
mabanga.
40 Jakobo adapambula maphandauzi ya mabira,
aciyaikha mabira yanango kuti yanyang'anisane
na bzifuwo bza Labani bzamathotho-mathotho
na mapswipa. Mwa njira imweyi adakwanisa ku-
wona bzifuwo bzace, ndipo alibe kubzisanganiza
na bzifuwo bza Labani.
41 Nthawe zentse pomwe bzifuwo
bzamphambvu bzikhambakwiriwa, Jakobo
akhambabziikira mithawi ire kutsogolo kwacene
pa mbuto yakumwera, kuti tenepo bzitenge
madzamu pafupi na mithawiyo.
42 Tsono kwa bzifuwo bzakutepa, akhabziikha
lini mithawi ire. Na tenepo bzifuwo bzikhakhala
bzakutepa bzikhali bza Labani, tsono bzamphambvu bzikhali bza Jakobo.
43 Mwa njira imweyi Jakobo adadala kwene-
kwene. Adakhala na bzifuwo bzizinji, anyagrinya
wacimuna na acikazi, ngamira na mabulu.

31

Jakobo athawa kwa Labani

1 Jakobo adabva kuti wana wa Labani akhalewa
kuti: “Jakobo watenga bzentse bza baba wathu.
Wadala na cuma ca baba wathu”.
2 Jakobo adazindikira pomwe kuti Labani
akhadzamunyang'ana lini na nkhope yabwino
ninga kale.
3 Ndipo MBUYA adamuuza kuti: “Bwerera ku
dziko la baba wako na kuna abale wako. Ine
nin'dzakhala nawe”.
4 Ndipo Jakobo adatumiza mafala kuna Rakeli
na kwa Leya kuti akagumane naye kuubusa
komwe kukhana bzifuwo bzace.
5 Atafika, iye adawauza kuti: “Ndaona kuti baba
wanu tsapano ali kundinyang'ana lini na nkhope
yabwino ninga kale. Tsono Mulungu wa baba
wangu wakhala nande.
6 Mwense awirimwe muli kudziwa bwino kuti
ndidaphata basa kwa baba wanu na mphambvu
zangu zentse.
7 Tsono iye wandikhulukha, ndipo sagwati
yangu wacinja-cinja kakhumi. Tsono Mulungu
alibekumubvumiza kuti andicite cakuipa.
8 Nthawe iri-yentse Labani akalewa kuti:
‘Bzifuwo bzamathotho-mathotho bzin'dzakhala
sagwati yako,’ bzifuwo bzense bzikhakhala
bzamathotho-mathotho. Tsono akalewa
kuti: ‘Bzamithemba-mithemba bzin'dzakhala
sagwati yako,’ bzifuwo bzense bzikhandokhala
bzamithemba-mithemba.
9 Mulungu watenga bzifuwo bzense kwa baba
wanu, wapasa ine.
10 Panthawe yakuti bzifuwo bzin'tenga
madzamu, ine ndidalota, ndipo ndidaona
kuti atonde omwe akhakwirawo akhali

wamithemba-mithemba, wamathotho-mathotho
na wamabanga-mabanga.
11 Ndipo anju wa Mulungu adalewa-lewa nande
mukulota acindicemera kuti: ‘Jakobo,’ ine ndi-
datawira kuti: ‘Ndiri pano!’
12 Iye adati, ‘Nyang'ana, ndipo uwone
kuti atonde wentse omwe alikukwirawa ni
wamithemba-mithemba, wamathotho-mathotho
na wamabanga-mabanga. Bzimwebzi ndacita
ndine, thangwe ndawona bzomwe Labani ali
kukucita.
13 Ine ndine Mulungu omwe ndidakuwonekera
ku Betele kule komwe udaimisa mwala wacikum-
buso na kuudzoza mafuta, ndipo kumweko iwe
udalumbira. Konzeka tsapano, ucoke kuno, ubw-
erere ku dziko kwanu.’ ”
14 Rakeli na Leya adatawira kuti: “Palibe comwe
casala ife kwa baba wathu cakuti cikhale nthaka
yathu.
15 Ife baba wathu ali kutiyesa alendo. Ada-
tigulisa, ndipo kobiri zomwe adatambira pa ifezo,
adazidzonga zentse.
16 Cuma centse comwe Mulungu wacosa kuna
baba wathu, ni cathu na wana wathu. Citani
bzomwe Mulungu wakuuzani”.
17 Na tenepo Jakobo adakonzekera kuti acoke,
kubwerera kuna baba wace ku dziko la Kanani.
Ndipo wana wace wentse pabodzi na akazi
wacewo adawakwiza pa ngamira.
18 Ndipo bzifuwo bzense adabzitsogoza
acimbabziusa, pabodzi na bzense bzomwe
adakwanisa ku Mesopotamiya kule.
19 Labani akhadayenda kukagwata ukuse
mabira. Ndipo akanati kubwerera, Rakeli adaba

tumirungu twa m'nyumba ya Labani, baba wace.
20 Na tenepo Jakobo adamunyenga Labani
Mwaramu ule pakusaya kumuuza kuti alikucoka.
21 Adatenga bzace bzense, acicoka
mwakuthawa. Adanyamuka, aciyambuka mkulo
wa Yufurate, n'kuyamba ulendo wakuyenda ku
dziko lamapiri la Giliyadi.

Labani an'thamangira Jakobo

22 Patapita n'tsiku zitatu, Labani adabva kuti
Jakobo adathawa.
23 Ndipo adatenga abale wace, acimutewera
Jakoboyo ntsiku zinomwe, mpaka adakamgu-
mana ku dziko lamapiri la Giliyadi.
24 Labani Mwaramu ule adalota usiku
bumwebo. Mulungu adabwera acimuuza kuti:
“Leka kumugopswa Jakobo mwa njira iliyense”.

25 Labani adagumana Jakobo atamanga
bzikumbi kumapiriko. Na iyembo Labani
adamanga bzikumbi bzace komweko ku dziko
lamapiri la Giliyadi.
26 Labani adabvunza Jakobo kuti: “Thangwe
lanyi wandimbzenga ucitenga wana wangu
acikazi ninga wakuphatiwa pa nkhondo?
27 Thangwe lanyi wandithawa ucindimbzenga
nee kundiuza? Ungadandiwuza, m'psino ndakub-
vumiza mwakupfatsa, ndipo tingadaimba ny-
imbo na ng'oma na azeze.
28 Ulibe kundibvumiza kuti ndigonekane na
azukulu wangu na wana wangu. Udacita bzaup-
siru.

29 Ndina mphambvu zakukucita cakuipa. Tsono
usiku wapitayu, Mulungu wa baba wako wandi-
wuza kuti: ‘Leka kumugopswa Jakobo mwa njira
iliyense.’
30 Ndilikudziwa kuti udacoka thangwe ukhafu-
nisisa kubwerera kwanu. Tsono thangwe lanyi
wandibera tumilungu twangu?”
31 Jakobo adatawira kuti: “Ndikhagopa,
thangwe ndikhakumbuka kuti mun'ditengera
wana wanuwa.
32 Tsono mukatugumana kuna munthu ali-
wentse pano ana tumirungu twanu, umweyo
aphedwe. Wanthu wathuwa akhale mboni pano
pomwe imwe munyang'ane bzinthu bzanu mu-
mitolo yanguyi. Ndipo mukabziona bzanubzo
mutenge”. Jakobo pamwepo akhadziwa lini kuti
Rakeli adaba tumirunguto.

33 Labani adapita m'cikumbi ca Jakobo na
m'cikumbi ca Leya ndipombo m'cikumbi ca anya-
grinya awiri wale, tsono alibe kutuona tumilungu
twaceto. Patsogolo pace adapita m'cikumbi ca
Rakeli.
34 Rakeliyo akhadabisa tumirungu twa
mnyumba ya Labani, akhadatuikha m'budu wa
pamsana pa ngamira, iye acikhalira m'buduyo.
Labani adanyang'ana-nyang'ana mcikumbi
mwentsenemo, tsono alibe kutuwona.
35 Rakeli adauza baba wace kuti: “Lekani
kundikalipira, baba, na kusaya kuimirira pamaso
panu, thangwe lakuti macitidwe ya ife akazi yali
kuna ine”. Na tenepo Labani alibe kutuwona
tumirungu twa mnyumba mwace.

36 Pamwepo Jakobo adapsa m'tima kwene-

kwene ndipo adadandaula kwa Labani
mwaukali, adati: “Kodi ndakuphonyerani
ciyani? Kodi ndaphonya mtemo uponi, kuti
mundilondole?
37 Mwanyangana-nyangana mumitolo yangu
yense, kodi mwaona ciyani canu? Comwe
mwaonaco muciikhe padeca pano, kuti abale
wanu na wanguwa aciwone. Iwo atonge kuti
awone mbani waphonya pakati pa ife.
38 Tsapano ndakhala namwe magole makumi
awiri, ndipo mabira yanu na mbuzi zanu bziribe
kupoloza cipo. Ine ndiribe kudya mabvululume
ya mthanga mwanu.
39 Ndiribe kukubweresera nyama ya cifuwo
cakuphatidwa na bzirombo. Ine ndikhabwez-
era nthawe imweyo cifuwo cinango. Mukhafuna
kuti ndibwezere cense cakubedwa usiku penu
masikati.
40 Nthawe zizinji ndikhaneseka na kutentha
masikati ndipombo na kudjedjela usiku.
Ndikhakwanisa lini kugona tulo.
41 Tsapano ndakhala na imwe magole makumi
mawiri panyumba panu. Ndakuphatirani basa
magole khumi na manai thangwe la wana wanu
awiriwa, ndipo magole matanthatu ndidaphatira
bzifuwo. Tsono sagwati yangu mwacinja-cinja
kakhumi.
42 Mulungu wa baba wangu, Mulungu wa Abra-
hamu, Mulungu omwe Izaki akham'gopa, an-
gadasaya kukhala nande, mungadandicosa kale
ndiri cimanja-manja. Tsono Mulungu adawona
kubonera kwangu na mabasa ya manja yangu,
ndipo usiku wapitabu Iye wakugazani”.

Jakobo na Labani an'cita cipangano

43 Labani adatawira Jakobo kuti: “Wana
wacikaziwa ni wangu, wana wawo ni wangu
na bzifuwo kubodzi. Bzentse uli kuonabzi
n'bzangu. Tsapano ndiwacitire ciyani wana
wangu wacikaziwa pabodzi na wana wawo?
44 Bwera tsapano ticite cipangano, cikhale
mboni pakati pa ine na iwe”.
45 Jakobo adaimisa mwala.
46 Adauza abale wace kuti wakonkhe minyala,
wagwezeke mudwi. Ndipo pambali pace pa mud-
wiyo adadyerapo cakudya.
47 Ndipo mudwiyo Labani adaucemera Yagara-
Sahaduta, tsono mudwi womwewo Jakobo
adaucemera Galedi.
48 Patsogolo pace Labani adati: “Mudwi
waminyalayu ukhale cikumbuso kwa ine na iwe”.
Ni thangwe lace mbutoyo adaicemera Galedi.
49 Labani adalewa pomwe kuti: “MBUYA
atilindire ife tonse awiri pomwe tin'kusiyana”.
Na tenepo mbutoyo adaicemera Mizipa.
50 Labani adapitiriza kulewa kuti:
“Ukaboneresa wana wanguwa, ayai ukalowola
akazi winango, palibe winango pomwe tiri pano,
ukumbukire kuti Mulungu ndiye mboni pakati
pa ine na iwe”.
51 Ndipo Labani adauza Jakobo kuti: “Pano tina
minyala yomwe tagwezeka pakati pathu, ndipo
pampano pana mwala wacikumbuso.
52 Mudwi umwewu pabodzi na mwala
wacikumbusowu, bzensenebzi ni mboni. Ine
ndin'dzapitirira lini mudwi umweyu kuti
ndipokane nawe. Iwembo leka kudzapitirira

mudwiyu kuti upokane na ine.
53 Mulungu wa Abrahamu, Mulungu wa Nahori,
Mulungu wa baba wawo, ndiye an'dzatitonga ife
awiri". Na tenepo Jakobo adalumbira m'dzina la
Mulungu omwe Izaki baba wace akhamugopa.
54 Ndipo Jakobo adapereka ntsembe paphiripo,
adacemera abale wace kuti adzadye cakudya.
Atamala kudya, adagona paphiri pamwepo.
55 Macibese-bese, Labani adampsompsona
azukulu wace wale pabodzi na wana wace
wacikaziwo adawagoneka, ndipo atawadalisa
adacoka acibwerera kwace.

32

Jakobo akonzekera kukagumana na Izau

1 Na iyembo Jakobo adaguduka ulendo bwace,
ndipo anju za Mulungu zidagumana naye.
2 Ataziona, adati: "Uyu ni mthithi wa
anyankhondo wa Mulungu". Na tenepo mbutoyo
adaicemera Mahanaimu*.
3 Ndipo Jakobo adatuma atumiki wace kuna
Izau mbale wace ku Seiri, ku dziko la Edomu.
4 Adawapanganiza kuti akauze Izau kuti: "Ine
Jakobo mtumiki wanu ndikhakhala kwa Labani,
ndipo ndakhala kumweko kufikira tsapano lino.
5 Ndina ng'ombe, mabulu, mabira na mbuzi
ndipombo anyagrinya wacimuna na wacikazi.
Ndirikupanganiza mafala yamweya kuna imwe
mbuya wangu, kuti mundikomere m'tima!"

---

* **32:2** Mahanaimu bzirikulewa magulu mawiri ya acikunda.

6 Atumikiwo atabwerera kwa Jakobo adati:
“Tayenda kuna m'bale wanu Izau, ndipo ali kub-
wera pabodzi na wanthu 400, kudzagumana
namwe”.
7 Pamwepo Jakobo adabva mantha kwene-
kwene acikhala na thupo. Na tenepo adawagawa
wanthu omwe akhali nawo mmagulu mawiri,
pabodzi na mabira, mbuzi, ng'ombe ndipombo
ngamira.
8 Iye akhakumbuka kuti: “Izau akabwera,
ndipo akacita nkhondo na gulu lakuyamba, gulu
linango lin'dzathawa”.

9 Pamwepo Jakobo adapemba, aciti: “Mulungu
wa kholo langu Abrahamu, Mulungu wa baba
wangu Izaki, mundibve ine! Imwe MBUYA mu-
dandiwuza kuti: ‘Bwerera ku dziko lako, dziko la
abale wako, ndin'dzakukhongobza kuti bzinthu
bzikuyendere bwino.’
10 Ine nin'themera lini kucitiridwa nsisi na
cikhulupiriro cense comwe mwandiwonesa ine
mtumiki wanu. Thangwe pomwe ndidayam-
buka Jolodani ndikhana mpsimbo yokha, tsono
tsapano ndabwerera na magulu mawiriya.
11 Ndaphata minyendo, ndipulumuseni ku
mphambvu za mbale wangu Izau. Ndina mantha
kuti pinango ali kubwera kudzatipha tentse, ine
pabodzi na akazi na wana kubodzi.
12 Kumbukirani fala lanu lire lakuti:
‘Cadidi ndin'dzakukhongobza bwino,
ndipo nin'dzakupasa bzizukulu bzizinji
bzakusayakulewengeka. Bzin'dzakhala
bzakuwanda ninga mcenga wa mmphepete mwa
nyanza.’ ”

13 Atagona kumweko, patsogolo pace
adam'sankhulira m'bale wace Izau mphatso iyi
pa cuma cense comwe akhali naco:
14 Mbuzi zikazi 200 na atonde makumi mawiri,
mabira yakazi 200 na mabvululume makumi
mawiri,
15 ngamira zakumamisa makumi matatu pa-
bodzi na wana wace, ng'ombe zikazi makumi
manai, na mikono khumi, na mabulu yacikazi
makumi mawiri na yacimuna khumi.
16 Gulu liri-lentse la bzifuwo adalipereka kwa
nyagrinya wace, ndipo adawauza kuti: “Imwe
mutsogole, ndipo pakuyenda na magulu ya bz-
ifuwo, mumbasiye mbuto pakati pa gulu liri-
lentse”.
17 Adauza nyagrinya wakutoma kuti: “Mbale
wangu Izau angagumana nawe acikubvunza kuti:
‘Kodi mkulu wako mbani? Kodi uli kuyenda
kuponi? Kodi bzifuwo bziri patsogolo pakobzi
n'bza yani?’
18 Iwe ukatawire kuti: ‘Bzimwebzi ni bza
mtumiki wanu Jakobo, ndipo aliukubzitumiza
kuna imwe mbuya-wace, kuti bzikhale mphaso.
Iyembo ali kubwera m'mbuyo mwathumu.’ ”
19 Ndipo adauza pomwe nyagrinya wace
waciwiri mafala yabodzi-bodziyo, na wacitatu,
mpaka wentse omwe wakhatsogoza bzifuwo.
Adawauza kuti: “Bzimwebzi ndibzo mukamuuze
Izau, mungagumana naye.
20 Mukamuuze pomwe, ‘Ndipombo
mtumiki wanu Jakobo ali kubwera m'mbuyo
mwathumu.’ ” Jakobo akhakumbuka kuti:
“Angandikhululukire na mphatso yomwe

ndam'tumizirayi, ndipo ndikakagumana naye,
pinango adzanditambira bwino”.
21 Na tenepo mphatso ire idatsogola, ndipo
usiku bumwebo Jakobo adagona kubzikumbi
kumwekule.

Jakobo anpokana na munthu ku Penuwele

22 Usiku bumwebo Jakobo adalamuka adatenga
akazi wace awiri, na anyagrinya wace awiri
wale, pabodzi na wana wace khumi na m'bodzi,
aciyambuka na panjerera mumkulo wa Yaboki.
23 Atawayambusa wentse wale, adayam-
busambo cuma cace cense.
24 Iye adasala yekha. Ndipo kudabwera mwa-
muna m'bodzi omwe adamenya naye mpaka
madandakweca.
25 Mwamunayo ataona kuti ali kukwanisa
lini kumukunda, adamenya Jakobo pamwendo
acibzuguduka.
26 Pamwepo mwamunayo adati: “Ndireke
ndiyende, thangwe kulikucena”. Tsono Jakobo
adatawira kuti: “Ndin'kusiya lini kuti uyende
mpaka undidalise”.
27 Mwamunayo adamubvundza kuti: “Dzina
lako ndiwe yani?” Jakobo adatawira kuti: “Dzina
langu ndine Jakobo”.
28 Mwamuna ule adati: “Dzina lako lin'dzakhala
lini pomwe Jakobo. Wamenyana na Mulungu na
wanthu, ndipo wakunda. Na tenepo dzina lako
lin'dzakhala Ijirayeri”.
29 Pamwepo Jakobo adati: “Na imwembo ndi-
uzenimbo dzina lanu”. Tsono mwamunayo adati:
“Thangwe lanyi uli kundibvunza dzina?” Ndipo
pamwepo munthu ule adadalisa Jakobo.

30 Jakobo adati: “Ndamuwona Mulungu maso
na maso, ndipo ndikana moyo”. Ndipo mbutoyo
adaicemera Penuwele.†
31 Dzuwa likhacoka pomwe Jakobo akhacoka
ku Penuwele, ndipo akhayenda mwakugwidoma
thangwe la kubzuguduka kule.
32 Ndipopo mpaka lero lino bzizukulu bzentse
bza Ijirayeri bzimbadya lini nyama yapancafu,
thangwe ni pamudzipe wa padzugudu pomwe
Jakobo adamenyedwa.

33

Jakobo an'gumana na Izau

1 Jakobo adaona Izau ali kubwera na amuna
wace 400. Na tenepo wana wace wale adawa-
gawira Leya, Rakeli na anyagrinya awiri wale.
2 Adatsogoza anyagrinyawo pabodzi na wana
wawo. Leya na wana wace akhatewera pambuyo
pawo, Rakeli na Zuze akhabwera pambuyo pa
wentse.
3 Jakobo adatsogola, ndipo adagodama acit-
sulima mpaka pansi kanomwe mpaka adafika pa-
fupi na m'bale wace.
4 Tsono Izau adathamanga kukagumana naye,
adamukumbatira, acimumpsompsona. Wentse
awiriwo adalira.
5 Izau atayang'ana, adawona akazi na wana
omwe wale, ndipo adamubvundza kuti: “Wan-
thu awa omwe uli nawowa mbani?” Jakobo
adatawira kuti: “Mbuya wangu, awa ni wana
omwe Mulungu adandipasa mwa nsisi zace”.

---

† **32:30** Penuwele: MuciHeberi ni fala lomwe limbatengana na mafala yakuti nkhope ya Mulungu.

6 Ndipo anyagrinya wacikazi wale adabwera
pabodzi na wana wawo, adagodama wacitsulima.
7 Leya adabwerambo pabodzi na wana wace,
ndipo pakumalizira adafika Zuze na Rakeli.
Wentsenewo adagodama wacitsulima.
8 Izau adabvundza kuti: “Kodi mthithi wa bzi-
fuwo ndagumana nawo ule ngwa ciyani?” Jakobo
adatawira kuti: “Mbuyawangu, mthithi omwe ule
ni wanu, kuti imwepo mundikomere m'tima”.
9 Tsono Izau adati: “Mbale wangu, bzifuwo
bzimwebzi ndinabzo bzizinji. Bzomwe unabzo
bzikhale bzako”.
10 Jakobo adati: “Nee ndaphata minyendo,
penu mwandikomera m'tima, tambirani mphatso
yangu. Thangwe ine ndawona nkhope yanu
ninga nkhope ya Mulungu, nakuti mwanditam-
bira na manja mawiri.
11 Ndaphata minyendo tambirani mphaso
ndakubwereseraniyi. Mulungu adandikomera
m'tima, ndipo adandipasa bzakusaya bzangu
bzense”. Adamuumiriza, mpaka Izau
adatambira.
12 Ndipo Izau adati: “Mbatiguduke, tiyende. Ine
ndin'tsogola”.
13 Tsono Jakobo adati: “Mbuya wangu, muli
kudziwa kuti wanawa aneta, ndipombo ndina
mabira na ng'ombe bzomwe bzina tuwana.
Ndikabzikumba mwakam'kulumize ntsiku ibodzi
yokha, bzinifa bzentse.
14 Ndaphata minyendo mbuya wangu, tso-
golani, ine ndin'famba pang'ono-pang'ono pam-
buyo, malingana mafambidwe ya bzifuwo na
wana wangu, mpaka kufika kuna imwe ku Seiri”.

15 Pamwepo Izau adati: “Ndipo undibvumize
kuti ndikusiyire amuna wangu winangowa”.
Tsono Jakobo adati: “Ayai mbuya wangu,
bzin'funika lini, mundondikomere m'tima basi”.
16 Na tenepo pa ntsiku imweyo Izau adanya-
muka ulendo kubwerera ku Seiri.
17 Tsono Jakobo adayenda ku Sukoti, ndipo
adakamanga nyumba yace, pabodzi na math-
anga ya bzifuwo bzace. Ndipopo mbutoyo idace-
merewa Sukoti.
18 Patsogolo pace Jakobo adakafika bwino ku
mzinda wa Sekemu m'dziko la Kanani, atabw-
erera kucokera ku Mesopotamiya. Adamanga
bzikumbi pambuto panango, pafupi na mzin-
dayo.
19 Mbuto imweyo adagula kwa bzizukulu bza
Hamori, baba wace wa Sekemu, pa ntsengwa ya
kobiri 100 za ndzayaya zicena.
20 Adamanga guwa pamwepo, adalicemera El-
Elohe-Ijirayeri, ndiko kuti Mulungu, Mulungu wa
Ijirayeri.

34

Sekemu adaphata Dina adaphonya naye

1 Ntsiku inango Dina mwana wa Jakobo
wakubadwa na Leya, adayenda kukaceza na
akazi winango wam'dzikomo.
2 Sekemu, mwana wa Hamori muHivi, mambo
wa cipande ca dzikolo, ataliwona dende lire,
adaliphata acisvitha.
3 Sekemu akhafunisisa Dina, mwana wa Jakobo,
ndipo akhalewalewa naye mafala yacikondi.

4 Na tenepo adakauza baba wace kuti: “Nditen-
gereni dende lire kuti akhale mkazi wangu”.
5 Pomwe Jakobo adabva kuti mwana wace Dina
wasvithiwa, wana wace wacimuna akhali ku-
ubusa. Iye alibe kucita cinthu mpaka iwo atabw-
era.
6 Hamori, baba wa Sekemu, adayenda kukacez-
erana na Jakobo.
7 Panthawe imweyo wana wa Jakobo adafika
kucokera kuubusa kule. Wanawo atabva bz-
imwebzo, adaipidwa nabzo. Adakalipa kwene-
kwene thangwe Sekemu wacita cinthu cakupasa
manyazi kwa aIjirayeri, pakusvitha Dina, mwana
wa Jakobo, comwe cikhafunika lini kucita.
8 Ndipo Hamori adawauza kuti: “Mwana wangu
Sekemu wamufuna mwana wanu. Ndaphata
minyendo mubvumizeni kuti amulowole.
9 Tiyendeni tikhale wakubverana thangwe
la malowozi. Ife tin'dzalowola wana wanu,
imwembo mun'dzalowola wana wathu.
10 Mukhale nafe pabodzi m'dziko mwathu
muno. Mukhale kuli-kwentse komwe
mungafune, mumbacite malonda mwaufulu,
ndipo mumbagule mbuto yakumanga nyumba”.
11 Pambuyo pace Sekemu adauza baba wa
Dina na nkhosve zace zire kuti: “Mundikomere
m'tima, ndipo nin'dzakupasani bzentse bzomwe
mun'dzakumbira.
12 Ndiuzeni mphatso yomwe mun'funa, ndipo
mulewe ntsengwa iri-yentse yakulowolera. Ine
nin'dzakupasani bzentse bzomwe mun'dzalewa,
ndipase mtsikanayo akhale mkazi wangu basi”.
13 Tsono wana wa Jakobo adatawira Sekemu na
baba wace Hamori mwakuwanyengeza, thangwe

Sekemu akhadacitisa manyazi Dina mpfumakazi yawo.
14 Iwo adati: “Bzinkwanisika lini kuti tibvume mpfumakazi yathu kulowodwa na mwamuna alibe kugwatidwa. Cimweci ni cinthu camanyazi kuna ife.
15 Tingakwanise kubvuma pokhapokha imwe mwatakhala ninga momwe tiri ife, ndipo kuti mukagwata khanda la kumaso amuna wanu wentse.
16 Pamwepo tin'dzakubvumizani kuti mulowole wana wathu, ndipo ifembo tin'dzalowola wana wanu. Ndipo tin'dzakhala pakati panu ticikhala dzinza libodzi.
17 Tsono mungaleka kubvuma bzomwe tiri kulewa, bzakuti muugwatidwe, ife tin'dzatenga mwana wathu wacikaziyu”.

18 Mafala yamweya yadakondweresa Hamori na mwana wace Sekemu.
19 Ndipo mulumbwanayo adakulumiza kucita bzomwe bzikhafunikabzo, thangwe lakuti akhamufuna kwene-kwene mwana wa Jakoboyo. Sekemu akhana mbiri kwene-kwene m'banja mwawo.
20 Ndipo Hamori pabodzi na mwana wace Sekemu adakacita mtsonkhano kucipata ca mzinda wawo, adalewa-lewa na amuna wa mumzinda mwawo kuti:
21 “Wanthu awa ni axamwali wathu. Na tenepo tiwabvumize kuti akhale m'dziko mwathu muno, kuti acite veremawu mwaufulu. Dzikoli ndikulu ndipo liniwakwanira iwo. Bwerani tilowolane nawo.
22 Tsono wanthu amwewa an'dzabvuma kukhala na ife, kuti tikhale mtundu ubodzi,

pokha-pokha ife tikagwata khanda la kumaso amuna wentse ninga ambacitira iwo.

23 Kodi nkhulewa lini kuti bzifuwo bzawo, mi-
tolo yawo na ng'ombe zawo bzin'dzakhala bza-
thu? Na tenepo mbatibvume kuti akhale nafe”.

24 Amuna adabvuma bzomwe Hamori
na Sekemu adalewa, ndipo amuna wentse
wamumzindamo adagwatidwa khanda la
kumaso.

25 Patondokupita ntsiku zitatu, pomwe amuna
wale akhawawidwa, wana awiri wa Jakobo,
Simeoni na Levi, nkhosve za Dina, adatenga
bzisenga bzawo, adapita mwakusaya kudziwika
mumzinda mule, acipha amuna wentse.

26 Adapha pomwe Hamori na mwana wace
Sekemu na bzisenga. Adatenga Dina mnyumba
mwa Sekemu, wacicoka.

27 Wana winango wa Jakobo adafika
pa wakuphedwa wale adaba bzentse
bzamumzindamo, thangwe lakuti akhadasvitha
mfumakazi yawo.

28 Adaba mabira, ng'ombe, pabodzi na mabulu
yawo na bzentse bzomwe bzikhali mumzindamo
ndipombo bza mminda mwawo.

29 Adatenga cuma cense, adaphata akazi wentse
na wana, wacitengambo bzense bza mnyumba
zawo.

30 Jakobo adauza Simeoni na Levi kuti: “Hi,
mwandiputira mulandu. Mwandiipisa pakati pa
wanthu wa dziko lino, Akanani na Aferezi. Ine
ndilibe wanthu wazinji, ndipo iwo wakaguman-
izana kuti adzandimenye, ine na banja langu
lense, tense pabodzi tin'dzadzongeka”.

31 Tsono iwo adati: “Mpfumakazi yathu anga-
musanduse lini puta nee!”

35

Mulungu an'dalisa Jakobo ku Betele

1 Ndipo Mulungu adauza Jakobo kuti: “Nya-
muka, ndoko ku Betele, ukakhale komweko. Uka-
mange guwa la Mulungu omwe adakuwonekera
pomwe ukhathawa mbale wako Izau”.
2 Na tenepo Jakobo adauza banja lace na
wentse omwe akhali naye kuti: “Tayani milungu
yacilendo yomwe muli nayo pakati panu. Mubzicenese, ndipo mucinje bzakubvala.
3 Tin'coka kuno, tiniyenda ku Betele kumweko
ndin'kamanga guwa la Mulungu omwe adan-
dithandiza Panthawe ya matsautso yangu. Ndiye
cadidi omwe wakhala nande kulikwense komwe
ndikhayenda”.
4 Na tenepo milungu yentse yacilendo yomwe
wana wace akhali nayo, adaipereka kuna Jakobo,
pabodzimbo na mphete zakukhutu zomwe
akhabvala. Bzensenebzo adabzifucira patsinde
pa muti ukulu pafupi na Sekemu.
5 Pomwe Jakobo na wana wace adacoka, wan-
thu wentse wa mizinda yakuzungulira adabva
mantha, na tenepo alibe kuwatewera wana wa
Jakobo.
6 Ndipo Jakobo na wanthu wace adafika kuLuzi
(komwe ni kuBetele) m'dziko la Kanani.
7 Adamanga guwa kumweko, ndipo mbutoyo
adaicemera El-Betele, thangwe kumweko
nikomwe Mulungu adabzilatiza kwa Jakobo
pomwe akhathawa mbale wace.

8 Debora mulezi wa Rebeka, adafa komweko,
ndipo adaikhidwa patsinde pa muti ukulu ku
Beteleko. Na tenepo mbutoyo idacemeredwa
Muti ukulu wa Nkhawa.
9 Jakobo atabwera kucokera kuMesopotamiya
kule, Mulungu adamuwonekera pomwe acimu-
dalisa.
10 Mulungu adati: “Dzina lako ndiwe Jakobo,
tsono un'dzacemeredwa lini pomwe Jakobo, dz-
ina lako lin'dzakhala Ijirayeri”. Na tenepo adace-
meredwa Ijirayeri.
11 Patsogolo pace Mulungu adamuuza kuti: “Ine
ndine Mulungu Wamphambvu-zentse. Ubale
wana wazinji. Un'dzakhala na bzizukulu bzizinji,
ndipo bzina mwa ibzo bzin'dzakhala azimambo.
Bzizukulu bzako bzin'dzawanda kwene-kwene,
na tenepo kuti bzin'dzakhala mitundu izinji ya
wanthu.
12 Nin'dzakupasa dziko lomwe ndidapasa Abra-
hamu na Izaki. Dziko limweli ndidzapasambo
bzizukulu bzako, iwe ukafa”.
13 Ndipo Mulungu adayenda acim'siya Jakobo
pa mbuto yomwe akhalewa-lewa nayepo.
14 Jakobo adaimisa cimwala cacikumbuso
pa mbuto imweyo. Adathulira cakumwa
pamwalapo, acithulira mafuta.
15 Jakobo adaicemera Betele mbuto yomwe Mu-
lungu adalewa-lewa naye.

Imfa ya Rakeli

16 Ndipo wentse adacoka ku Betele, tsono
akanatikufika ku Efurata, nthawe yakuti
Rakeli abale idakwana, ndipo kubala kwace
kudamunesa kwene-kwene.

17 Bzidafika pakuipa kwene-kwene, ndipo daya
adamuuza kuti: “Leka kugopa, un'khala na
mwana winango wacimuna”.
18 Ndipo Rakeli ali pafupi kufa, acimalizika,
adamucemera mwanayo Benoni, tsono baba
wace adamucemera Benjamini.
19 Rakeli watafa, adaikhidwa pambali pa mseu
wakuyenda ku Efurata (komwe ni kuBelee.)
20 Ndipo Jakobo adaimisa cimwala cacikum-
buso pa thenje la Rakeli. Mwalayo ukali pamwepo
mpaka lero lino.
21 Ijirayeri adapitiliza acikamanga bzikumbi
bzace kumbuyo kwa cigota ya Edere.

Wana wa Jakobo

22 Pomwe Ijirayeri akhakhala m'dziko limwero,
Rubeni adagona na Biliha, mkazi mng'ono wa
baba wace, ndipo Ijirayeri adabva bzimwebzo.
Ijirayeri akhana wana wacimuna khumi na awiri.
23 Wana wa Leya mbawa: Rubeni, mwana
wautsvaka wa Jakobo, Simeoni, Levi, Juda,
Isakara na Zebuloni.
24 Wana wa Rakeli mbawa: Zuze na Benjamini.
25 Wana wa Biliha nyagrinya wa Rakeli mbawa:
Dani na Nafutali.
26 Wana wa Zilipa nyagrinya wa Leya mbawa:
Gadi na Asere. Amwewa ndiwo wana wa Jakobo
omwe adabadwira ku Mesopotamiya.

Impfa ya Izaki

27 Jakobo adakafika kwa baba wace Izaki ku Ma-
mure (kumweko kukhacemeredwa kuKiriyati-
Ariba komwe ni kuHebroni), komwe Abrahamu
na Izaki akhakhala kale.

28 Ndipo Izaki adakwanisa magole 180.
29 Ndipo Izaki adatsindira moyo, adafa, adam'tenga naye kwa makolo yace, akhadalamba kwene-kwene. Wana wace, Izau na wa Jakobo ndiwo adamuikha muthenje.

36

1 Mpsibzi bzizukulu bza Izau, omwe akhacemeredwambo Edomu.
2 Izau akhadalowola akazi Acikanani awa: Ada mwana wa Eloni Muhiti, Oholibama mwana wa Ana, mwana wa Zibiyoni Muhivi,
3 na Basemati mwana wa Jumayere, mpfumakazi ya Nebayoti.
4 Ada adamubalira Izau Elifazi. Basemati adabala Reuele
5 ndipo Oholibama adabala Yeusi, Yalamu na Kora. Amwewa ni wana wa Izau omwe adabadwira mdziko la Kanani.
6 Ndipo Izau adatenga akazi wace, wana wace wacimuna na wacikazi na wanthu wentse wa mnyumba yace, pabodzi na bzifuwo bzace bzense, na mitolo yace yense yomwe adakwanisa ku dziko la Kanani, ndipo adamwazana na mbale wace ule Jakobo, adayenda kukakhala ku dziko linango.
7 Adacoka thangwe lakuti dziko lomwe akhakhalalo iye pabodzi na Jakobo, likhawakwanira lini. Akhana bzifuwo bzakuwanda kwene-kwene. Na tenepo akhakwanisa lini kukhala pabodzi.
8 Na tenepo Izau, omwe ni Edomu, adakakhala kuSeiri, dziko la mapiri.

9 Mpsibzi bzizukulu bza Izau, kholo la Aedomu,
waukhala m'dziko lamapiri la Seiri.
10 Madzina ya wana wacimuna wa Izau ngaya:
Elifazi mwana wa Ada mkazi wa Izau, na Reuele
mwana wa Basemati mkazi wa Izau.
11 Wana wa Elifazi ni Temani, Omara, Zefo,
Gatamu na Kenazi.
12 (Timna akhali mkazi mng'ono wa Elifazi
mwana wa Izau, ndipo mwa Timnayo Elifazi ad-
abereka Amaleke.) Amwewa ndiwo wana wa Ada
mkazi wa Izau.
13 Wana wa Reuele mbawa: Nahati, Zera, Sama
na Miza. Amwewa ndiwo wana wa Basemati
mkazi wa Izau.
14 Wana wa Oholibama mkazi wa Izau mbawa:
Yeusi, Yalamu na Kora. Oholibamayo akhali
mwana wa Ana mwana wa Zibiyoni.
15 Mbawa atongi wa bzizukulu bza Izau. Mwa
wana wa Elifazi, mwana wakuyamba wa Izau,
pakhana atongi awa: Temani, Omara, Zefo, Ke-
nazi,
16 Kora, Gatamu na Amaleke. Amwewa ni
atongi mwa wana wa Elifazi m'dziko la Edomu.
Wentsenewa akhali wana wa Ada.
17 Mwa wana wa Reuele, mwana wa Izau,
pakhana atongi awa: Nahati, Zera, Sama na Miza.
Amwewa ndiwo atongi mwa wana wa Ruwele
m'dziko la Edomu, ndipombo ndiwo wana wa
Basemati mkazi wa Izau.
18 Mwa wana wa Oholibama, mkazi wa Izau,
pakhana atongi awa: Yeusi, Yalamu na Kora.
Amwewa ndiwo atongi omwe mkazi wa Izau,
Oholibama mwana wa Ana, adabala.
19 Amwewa ni bzizukulu bza Izau, ndipombo
ndiwo atongi wawo.

Bzizukulu bza Seiri

20 Awa ni wana wacimuna wa Seiri Muhori,
ndzika za dzikolo: Lotani, Sobali, Zibiyoni na Ana,
21 Disoni, Ezere na Disani. Awa ndiwo atongi wa
Ahori wana wa Seiri m'dziko la Edomu.
22 Wana wa Lotani akhali Hori na Hemani,
ndipo Timna akhali mpfumakazi ya Lotani.
23 Wana wa Sobali mbawa: Alivani, Manahati,
Ebala, Sefo na Onamu.
24 Wana wa Zibiyoni mbawa: Aya na Ana. (Ana
ndiye omwe adawona mbuto ya madzi yakuten-
tha m'cidambo, pomwe akhadyesa mabulu ya
Zibiyoni baba wace.)
25 Wana wa Ana mbawa: Disoni mwana
wacimuna, na Oholibama mwana wacikazi,
26 Wana wa Disoni mbawa: Hemudani, Esibani,
Itirani na Kerani.
27 Wana wa Ezere mbawa: Bilihani, Zaavani na
Akani.
28 Wana wa Disani mbawa: Uzi na Arani.
29 Atongi wa Ahori mbawa: Lotani, Sobali,
Zibiyoni, Ana,
30 Disoni, Ezere na Disani. Amwewa ndiwo
atongi wa aHori mdziko la Seiri malingana na
madzinza yawo.

Atongi wa ku Edomu

31 Mbawa azimambo omwe akhatonga dziko
la Edomu, azimambo wa aIjirayeri wakanati ku-
tonga kumweko:
32 Bela mwana wa Beori, akhatonga dziko la
Edomu, ndipo dzina la mzinda wace likhali Dini-
haba.

33 Bela atafa, Yobabu mwana wa Zera wa ku
Bozira ndiye omwe adapita umambo pambuto
pace.
34 Yobabu atafa, Husamu wa ku dziko la Ate-
mani adapita umambo pambuto pace.
35 Atafa Husamu, Hadadi mwana wa Bedadi
adapita umambo pambuto pace. Umweyu ndiye
omwe adakunda Amidiyani m'dziko la Mowabu,
ndipo dzina la mzinda wace likhali Aviti.
36 Atafa Hadadi, Samila wa ku Masireka ndiye
adapita umambo pambuto pace.
37 Atafa Samila, Shaulo wa ku Rehoboti, mzinda
wa pamkulo, ndiye omwe adapita umambo pam-
buto pace.
38 Atafa Shaulo, Baala-Hanani mwana wa Aki-
bori, ndiye adapita umambo pambuto pace.
39 Baala-Hanani mwana wa Akibori atafa,
Hadari ndiye adapita umambo pambuto pace.
Dzina la mzinda wace likhali Pau, ndipo dzina
la mkazi wace likhali Mehetabele, mwana wa
Matiredi mwana wa Mezahabu.
40 Awa ndiwo atongi wa Izau, malingana na
madzinza yawo na mbuto ya dzindza liri-lense:
Timna, Aliva, Yeteti,
41 Oholibama, Ela, Pinoni,
42 Kenazi, Temani Mibizara,
43 Magadiele na Iramu. Amwewa ndiwo atongi
wa Edomu (ndipo Izau ndiye kholo la Aedomu
malingana na mbuto yomwe akhakhala mdziko
lawolo.)

37

Matulo ya Zuze

1 Jakobo adakhala ku dziko la Kenani komwe
baba wace akhadakhala ninga nyakudza.
2 Mbiri ya banja la Jakobo ni iyi: Pomwe
Zuze akhali mulumbwana wa magole 17, akhausa
mabira na mbuzi pabodzi na abale wace, wana
wa Biliha na wa Zilipa, akazi wa baba wace. Ndipo
Zuzeyo akhauza baba bzakuipa bzomwe akhacita
abale wacewo.
3 Ijirayeri akhambafuna Zuze kuposa wana
wace winango wentse, sabwa akhali mwana wace
wa paunkhalamba. Adam'sonera cakubvala citali
camanja.
4 Abale wace atawona kuti baba wawo akham-
bafuna Zuze kuposa iwo, adayamba kuwengana
naye, ndipo akhakwanisa lini kulewa-lewa naye
mwa m'tendere.
5 Ntsiku inango Zuze adalota matulo, adafo-
tokozera abale wace matuloyo. Ndipo adawen-
gana naye kuposa kale.
6 Iye adawauza kuti “Bverani matulo yomwe
ndalota.
7 Tentsenefe tikhali m'munda, ndipo
tikhamanga mitolo ya tirigu. Tirikumanga
tenepo, m'tolo wangu udamuka uciima. Ndipo
mitolo yanu ikhadauzungulira m'tolo wanguyo
icimbaugodamira”.
8 Pamwepo abale wacewo adamubvundza kuti:
“Kodi ulikukumbuka kuti un'dzakhala mambo
wathu? Kodi iwepo un'dzatitonga ife?” Na tenepo
adawengana naye kwakupitirira kale thangwe la
matuloyo na mafala yaceyo.
9 Ndipo Zuze adalota pomwe matulo
yanango, adauza pomwe abale wacewo

kuti: “Ndalota pomwe, ndipo ndawona
dzuwa, mwezi na nyenyezi khumi na ibodzi
bzicimbandigodamira”.
10 Matulo yamweya adauza pomwe baba
wace pabodzi na abale wace wale. Baba
wace adam'tsimula, adati: “Kodi matulo
yamweya ngakutani? Kodi ulikukumbuka kuti
ine, mai wakoyu pabodzi na abale wakowa,
tin'dzakugodamira iwe m'paka pantsi?”
11 Ndipo abale wace adam'citira njiru kwene-
kwene. Tsono baba wace akhakhala acibzikum-
buka bzimwebzi.

Zuze an'gulisidwa ku Ijipito

12 Ntsiku inango, abale wa Zuze adayenda ku
Sekemu kukausa mabira ya baba wawo.
13 Ijirayeri adauza Zuze kuti: “Abale wako aliku-
usa mabira ku Sekemu. Ndirikukutuma kuti
uyende kuna iwo”. Zuze adatawira kuti: “Inde,
baba”.
14 Ndipo baba waceyo adamuuza kuti: “Ndoko
ukawaone abale wako penu ali bwino, ndipombo
bzifuwo penu bziri bwino ndipo udzandiuze”. Na
tenepo baba wace adatuma Zuze kucokera ku
cigowa ca Hebroni.

Zuze atafika ku Sekemu,
15 munthu winango adam'gumana
akhandofamba-famba kumweko adamubvunza
kuti: “Kodi ulikunyang'ana ciyani?”
16 Zuze adatawira kuti: “Ndirikunyang'ana
abale wangu. Ndaphata minyendo ndiuzenimbo
komwe alikuusira mabira”.
17 Munthuyo adati: “Adacoka kale kuno. Ndi-
dawabva acimbalewa kuti alikuyenda ku Dotani”.

Pamwepo Zuze adatewera abale wace, ndipo
adakawagumana ku Dotani.
18 Abale wace wale adamuwona na patali, aka-
nati kufika, adayamba kumukondzera ciwembo
cakuti wamuphe.
19 Iwo adauzana wina na mwandzace kuti:
“Uyo, nyamatulo ule, alikubwera!
20 Bwerani timuphe, citanda cace ticithuse
m'cidindi cibodzi mwa madindiya. Tin'kalewa
kuti wadyewa na cilombo, ndipo tidzawone
n'ciyani cin'dzacitika na matulo yace yale”.
21 Pomwe Rubeni adabva bzomwe wakhalewa,
adayezera kupulumusa Zuze. Adati, “Mbatireke
kumupha.
22 Lekani kutaya mulopa wace. Ndom'thusani
m'cidindi kucidambo kuno, tsono lekani
kum'pweteka”. Akhalewa bzimwebzi kuti
am'pulumuse m'manja mwawo, ndipo am'tumize
kuna baba wace.
23 Zuze atafika komwe kukhana abale wace,
iwo adam'khundula cakubvala citali camanja cire
comwe akhadabvala,
24 adam'tenga, wacim'thusa m'cidindi cakusaya
madzi.
25 Pomwe iwo akhadya, adawona m'thithi
wa aIjimaele alikucokera ku Giliyadi. Ngamira
zawo zikhadasendza ntsonono na bzakununchira
bzomwe wakhayenda nabzo ku Ijipito.
26 Ndipo Juda adabvundza abale wace
kuti: “Kodi tin'phindulanyi tikamupha m'bale
wathuyu ticibisa citanda cace?
27 Bwerani tim'gulise kwa aIjimaelewa, tireke
kum'pweteka. Kodi umweyu ni mbale wathu lini,

thupi libodzi ndipombo mulopa ubodzi?” Abale
wacewo adabvuma bzimwebzo.
28 Pomwe aIjimaele wamalonda wa kuMidiyani
adafika pamwepo, abale wacewo adam'cosa Zuze
m'cidindi mule, acim'gulisa kwa aIjimaelewo na
kobiri ya parata makumi mawiri, ndipo iwo
adayenda naye kuIjipito.

29 Rubeni atabwerera kucidindi kule adawona
mulibe Zuze. Pamwepo adang'amba bzakubvala
bzace.
30 Ndipo adabwerera kwa abale wace wale
adawauza kuti: “Mulumbwana ule mulibe! Ndipo
ine nin'cita tani?”
31 Pamwepo iwo adapha tonde, acibvuika
cakubvala ca Zuze m'mulopa.
32 Adatenga cakubvalaco aciyenda naco kwa
baba wawo aciti: “Talokota ici. Wonani penu
cingakhale cakubvala ca mwana wanu ule”.
33 Jakobo adacizindikira cakubvalaco, aciti: “Ni
cakubvala ca mwana wangu. Cirombo camupha
mwana wangu. Mawa ine, Zuze akhabvulidwa!”
34 Jakobo adang'amba bzakubvala bzace, adab-
vala sakha m'ciuno, Adalira nkhawa ya mwana
waceyo ntsiku zizinji.
35 Wana wace wentse wacimuna na wacikazi,
adabwera kuti am'pepese tsono iye adalamba,
adati: “Nin'dzakhala ndicimbalira mwana wangu
mpaka kuthenje komwe kuna iye”. Na tenepo
adapitiriza kulira thangwe la Zuze mwana wace.
36 Nthawe imweyo kuIjipito, aMidiyani wale
akhadagulisa kale Zuze kuna Potifara, m'bodzi
mwa wakulemekezeka wa Falau, ndipo mkulu wa
acikunda wakulindira.

38

Juda na Tamara

1 Nthawe imweyo Juda adasiya abale wace
adakakhala kunyumba ya munthu winango
kuAdulamu dzina lace Hira.
2 Kumweko Juda adagumana m'tsikana
wacikanani, mwana wa Suwa, adamulowola
acimutenga.
3 Mkaziyo adatenga mimba, acibala mwana
wacimuna, baba wace adam'pasa dzina lakuti
Ere.
4 Adatenga pomwe mimba acibala mwana
wacimuna, mai wace adam'pasa dzina lakuti
Onani.
5 Adabala pomwe mwana winango wacimuna,
adam'cemera Sela. Pomwe Sela akhabadwa,
akhali ku Kezibu.
6 Juda adamunyang'anira mkazi mwana wace
waudende ule Ere, dzina lace Tamara.
7 Tsono Ere mwana wakuyamba wa Juda
akhana khalidwe lakuipa pamaso pa MBUYA,
na tenepo MBUYA adacitisa kuti afe.
8 Pamwepo Juda adauza Onani kuti: “Fam-
bizana naye mkazi wa m'bale wakoyu. Upite
nthaka, kuti m'bale wakoyo akhale na wana”.
9 Tsono, Onani akhadziwa kuti wanawo
an'dzakhala lini wace. Na tenepo nthawe zentse
akhafambizana naye mkaziyo, tsono akhataira
pantsi mbeu yace, kuti aleke kum'balira wana
m'bale waceyo.
10 Ndipo bzomwe akhacitabzo bzidaipira
MBUYA. Na tenepo adacitisa kuti afembo.

11 Pamwepo Juda adauza mulowola wace ule
Tamara kuti: “Bwerera kunyumba kwa baba
wako, ukakhale mansiwa kumweko mpaka
mwana wangu Sela akule”. Adalewa bzimwebzi
thangwe akhagopa kuti Sela angafembo ninga
abale wace wale. Na tenepo Tamara adabwerera
kunyumba kwa baba wace.

12 Patapita magole, mkazi wa Juda, mwana
wa Suwa, adafa. Ndipo Juda atamala kulira
nkhawayo, adayenda kwa wakumeta mabira ku-
Timna, iye na xamwali wace Hira, wa kuAdu-
lamu.
13 Munthu winango adauza Tamara kuti:
“Mabzala wako alikuyenda ku Timna kukameta
mabira”.
14 Ndipo Tamarayo adacinja bzakubvala
bzace bzaumasiwa bzire adabvala bzinango.
Adabzipsinkha nkhope na nguwo, adakakhala
pa njira yakuyendera kuEnaimu. Muyi wa
Enaimu ukhali pa mseu wakuyenda ku Timna.
Iye adacita bzimwebzi thangwe adawona kuti
Sela akhadakula kale, tsono Tamara akhanati
kupasiwa Sela kuti akhale mwamuna wace.
15 Juda atamuwona, adamuyesa mkazi puta,
thangwe akhadabzipsinkha nkhope.
16 Adayenda kumphimpha ya mseu komwe
kukhana iye acimuuza kuti: “Bwera ndigone
nawe!” Juda akhadziwa lini kuti ni mulowola
wace. Mkazi ule adati: “Un'dzandipasa ciyani kuti
ndigone nawe?”
17 Juda adatawira kuti: “Nin'dzakutumizira
mbuzi ing'ono ya m'thanga mwangu”. Ndipo
Tamarayo adati: “Inde, nin'tawira mungandipasa

cinthu cakuti ndibakaphatire mpaka kudzanditumizira”.
18 Juda adamubvundza kuti: “Kodi ulikufuna kubakaphatira ciponi?” Tamara adatawira kuti: “Undipase mphete yomwe iri ku mkufu wako, na mpsimbo yakufambira yomwe ili m'manja mwakoyi”. Juda adapereka bzentsenebzo kwa Tamara. Na tenepo Juda adagona naye mkaziyo, ndipo adatenga mimba.
19 Ndipo Tamara adanyamuka aciyenda. Adacosa nguwo yomwe akhadabzipsinkha nayo ire, acibvala pomwe bzakubvala bzace bzaumasiwa bzire.
20 Patsogolo pace Juda adatuma xamwali wace wa kuAdulamu ule kukapereka mbuzi ire, kuti mkazi ule amubwezere bzinthu bzire. Tsono xamwali waceyo alibe kam'gumana mkaziyo.
21 Adabvundza wanthu wakomweko kuti: “Kodi mkazi puta omwe akhakhala pambali pa mseu wakuyenda ku Enaimu ule ali kuponi?” Wanthuwo adatawira kuti: “Cikhaliremo pakanati kukhala mkazi puta pa mbuto imweyo”.
22 Adabwerera kuna Juda, acikamuuza kuti: “Ndilibe kum'gumana mkazi ule, ndipo wanthu wakomweko andiwuza kuti: ‘Cikhaliremo pakanati kukhala mkazi puta pa mbuto imweyo.’ ”
23 Juda adati: “Bzinthu bzimwebzo atenge bzikhale bzace, kuti tileke kunyozedwa na wanthu. Ine ndidam'tumizira cadidi mbuzi ire tsono ulibe kumugumana”.

24 Patapita minyezi mitatu, Juda adauzidwa kuti: “Mulowola wako ule Tamara adacita uputa, ndipo ana mimba”. Pamwepo Juda adalewa kuti:

“Kam'tengeni ndipo mukam'tenthe kuti afe”.
25 Pomwe wakhamucosa, Tamara adatumiza
mafala kuna Juda mabzala wace kuti: “Ine nd-
ina mimba ya mwenekaciro wa bzinthu ibzi,
mpheteyi na mkufuyu ndipombo mpsimbo yak-
ufambirayi”. Bziwoneni pinango mungadziwe
mwenekaciro kuti mbani.
26 Juda adabzidziwa adati: “Iye ngwaku-
lungama kuposa ine. Nakuti ndiribe kupereka
mwana wangu Sela kuna iye”. Ndipo alibe
kudzafambizana naye.
27 Yatakwana nthawe yakuti Tamara abale,
m'mimba mwace mukhana mamphase.
28 Panthawe yakubala, m'bodzi mwa wanawo
adacosa boko. Daya adaliphata, acilimanga na
usalu ufuira aciti: “Umweyu ndiye wakutoma
kubadwa”.
29 Tsono mwanayo adalibweza boko lile,
mwandzace acicoka. Ndipo daya ule adati:
“Wabziphocolera tani?” Na tenepo mwanayo
adacemeredwa Perezi.
30 Patsogolo pace m'bale wace adabadwa, usalu
ufuira uli ku boko. Ndipo adacemeredwa Zera.

Zuze na mkazi wa Potifara

39

1 AIjimaele wale adayenda naye Zuze ku Ijipito
komwe Potifara Mujipito, wakulemekezeka wa
Falau ndipombo mkulu wa acikunda wakulindira
kunyumba ya mambo, adamugula.
2 MBUYA akhali naye Zuze, ndipo adam'thandiza
kuti bzentse bzimuyendere bwino. Adakhala
m'nyumba ya mbuya wace, Mujipito ule.

3 MBUYA waceyo adawona kuti MBUYA akhali
naye Zuze, na kuti akhamukwanirisa pa bzentse
bzomwe akhacita.
4 Potifara adakondwa naye Zuze pakuwona
momwe akhamutumikira. Na tenepo
adam'sandusa kapitau wa nyumba yace,
ndipombo wakunyang'anira bzentse
bzam'nyumbamo.
5 Kuyambira nthawe yomwe Zuze adayamba
kunyanganira bzentse bza m'nyumba ya Poti-
farayo, MBUYA adadalisa bzentse bza kunyumba
kwa Mujipitoyo, napombo bza kuminda kwace,
thangwe la Zuzeyo.
6 Na tenepo Potifara adaikha m'manja mwa
Zuze bzace bzentse, na tenepo kuti akhalibe
thupo na cinthu ciri-centse, tsono cakudya cokha
comwe akhadya.

Zuze akhali wa mawonekedwe yabwino na
kudeka.
7 Patapita kanthawi, mkazi wa mbuya wace
adayamba kusirira Zuze. Ndipo mkaziyo adauza
Zuzeyo kuti: “Tani ugone nande”.
8 Zuze adalamba, adati: “Thangwe lakuti ine
ndirikuphata basa muno, mbuya wangu alibe-
thupo na cinthu ciri-centse ca m'nyumba muno.
Adandipasa ukapitao wakunyang'anira bzace
bzentse,
9 ndipo utongi wa bzentse bza m'nyumba muno
uli m'manja mwangu, nee m'manja mwace.
Alibe-kundimana cinthu ciri-centse kupambula
imwe mwekha, pakuti ndimwe mkazi wace.
Ndipo bzingakwanisike tani kuti ine ndicite
cinthu cakuipisisa catenepaci, na kuphonyera

Mulungu?”
10 Napo mkazi ule akhalewa-lewa mafala
yamweya kuna Zuze ntsiku na ntsiku, Zuzeyo
akham'bvera lini na pang'onopo kugona naye
ngakhale kukhala pafupi naye.

11 Tsono ntsiku yinango Zuze adapita
m'nyumba kuti aphate basa, ndipo pakhalibe
wabasa winango m'nyumbamo.
12 Mkazi ule adaphata cakubvala Zuzeyo,
acimuuza kuti: “Ugone nande basi!” Tsono iye
adathawira panja, kusiya cakubvala cile ciri
m'manja mwa mkaziyo.
13 Ndipo mkazi ule atawona kuti Zuze wasiya
cakubvala ndipo wathawira panja,
14 adacemera wabasa wam'nyumbamo,
adawauza kuti: “Mwabziwona ibzi? Mwamuna
wangu adabwera na Muhebri uyu kuti
adzatitukane. Iye abwera kuna ine kuti
andisvithe. Tsono ine ndakuwa kwene-kwene.
15 Ndipo atabva kukuwa kwanguko, wasiya
cakubvala cace m'manja mwangumu acithawira
panja”.
16 Cakubvalaco adandocikoya m'manja
kudikhira mpaka mbuya wa Zuze abwere.
17 Ndipo atabwera, adamufotokozera nkhani
yentseneyo, adati: “Nyagrinya ule Wacihebri
mudabwera naye m'nyumba munoyu, adapita
kucipinda kwangu kudzandisinjirira ine.
18 Tsono ine ndidakuwa, umweyo adasiya
cakubvala cace pafupi na ine, acithawira panja”.

19 Atabva mafala ya mkazi wace yakulewa
kuti: “Inde, ibzi ni bzomwe wandicita nyagrinya

wanu”. Mbuya wa Zuze adawawidwa kwene-
kwene.
20 Pamwepo adamumangisa Zuze acika-
mufungira mukawoko momwe akhakoya
anyam'kawoko wa mambo, ndipo adakhala
mumwemo.
21 Tsono MBUYA akhanaye Zuze, adam'komera
m'tima na kum'citira nkhombo kuti wakukoya
kawoko akondwere naye Zuze.
22 Adam'sandusa kapitau wakunyang'anira
anyam'kawoko wentse, pabodzi na bzentse
bzakucitika m'kawokomo.
23 Bzentse bzikhali m'manja mwa Zuze, ndipo
wakukoya kawokoyo akhanyang'anira-lini cinthu
cina ciri-cense, thangwe MBUYA akhali naye Zuze
ndipo akhamukwanilisa pa bzense bzomwe
akhacita.

Zuze amasula ndoto wa anyam'kawoko

40

1 Patapita nthawe, munthu wakuperekera
vinyu na wakukondza pau ku nyumba ya mambo
wa kuIjipito, adaphonyera mbuyawawo mambo
wa ku Ijipito.
2 Falau adawakalipira kwene-kwene akulu-
akulu wace awiriwo mkulu wakuperekera vinyu
na mkulu wakukondza pau.
3 Na tenepo adawafungira pa nyumba ya mkulu
wa acikunda wakulindira, mukawoko momwe
mukhana zuze.
4 Mkulu wa alindiri ule adasankhula Zuze kuti
akoye wanthu awiriwo na kuwalindira. Adakhala
ntsiku zizinji m'kawokomo.

5 Ndipo wakuperekera vinyu na wakuphika pau
za mambo wa kuIjipito, omwe akhali mkawoko,
pa uwiri bwawo adalota usiku ubodzi-bodziwo
matulo yace-yace na thumbudzulo lace-lace
6 Pomwe Zuze adabwera ku macibese, adawona
iwo adadodoma.
7 Pamwepo adabvundza akulu-akulu wa
Falau omwe wakhali na iye m'kawoko mwa
mbuya wawo, “Mwatani mulikuwoneka ninga
wakusunama lero?”
8 Wentsenewo adatawira kuti: “Awirife tense
talota ndoto usiku wapitayu, ndipo pano palibe
na m'bodzi yekha omwe angatithumbudzulire
malotoyo”. Pamwepo Zuze adawauza kuti: “Ni
Mulungu yekha-basi omwe ambapasa nzeru
zakuthumbudzula ndoto. Ndiuzenimbo ndoto
zanuzo”.
9 Na tenepo mkulu wakuperekera vinyu ule
adayamba kulewa matulo yace kuna Zuze, adati:
“Ine ndalota ndirikuwona muti wamphesa,
10 ukhali na mithambi mitatu. Masamba
yace yatondophukira, pamwepo padawoneka
maluwa, patsogolo pace padawoneka pomwe
mphesa zakutokota.
11 Mkombo wa Falau ukhali m'manja
mwangu. Ndidatenga uva ndipo ndidapsinyira
mum'kombo wa Falau, ndipo ndidaupereka
m'manja mwa Falau”.
12 Zuze adamutawira kuti: “Thumbudzulo la
matulo yamweya ndiri: Mithambi itatuyo ni
n'tsiku zitatu.
13 M'kati mwa n'tsiku zitatu, Falau an'kucosa
muno, an'kulekelera, ndipo an'kubweza pa basa
lako. Ndipo ucimbadzapereka mkombo kwa

Falau ninga momwe ukhacitira kale pomwe
ukhali wakuperekera vinyu.
14 Tsono udzandikumbukire, bzinthu
bzikadzakuyendera bwino. Ndaphata minyendo
udzandikomere m'tima na kucemera dzina langu
kwa Falau, kuti ndidzacoke m'kawoko muno.
15 Ine adacita kundiba, ndipo adabwera nande
kuno kucokera ku dziko la Ahebri. Ndipo napo
kuno, ndilibe kucita cinthu ciri-centse kuti andi-
fungire naco m'kawoko”.
16 Wakuphika pau ire naiyembo adaona kuti
thumbudzulo la malotoyo likhali labwino, adauza
Zuze kuti: “Inembo ndalota ndatasendza ntsen-
gwa zitatu za pau pamsolo pangu.
17 Muntsengwa ikulu mukhana mitundu izinji
ya cakudya ca Falau, tsono mbalame zikhadya
cakudyaco muntsengwa pa msolo pangu”.
18 Zuze adamutawira kuti: “Thumbudzulo la
matulo yamweya ndiri: Ntsengwa zitatu na
n'tsiku zitatu.
19 Mkati mwa ntsiku zitatu, Falau an'kucosa
muno, ndipo an'dzaugwata msolo wako. Ndipo ci-
tanda cako an'dzacimanika pa muti, ndipo mbal-
ame zidzadya mnofu wako”.
20 Padatondokupita ntsiku zitatu, padacitika
cikondweso cakusekerera ntsiku yakubadwa
Falau, ndipo Falauyo adacemera wakule-
mekezeka wace wentse. Ndipo adam'cosa
wakuperekera vinyu pabodzi na wakuphika
pau. Awiri wentse wale adawaimisa pamaso pa
wakulemekezeka wace.
21 Falau adamubwezera pa basa lace mkulu
wakuperekera vinyu ule, lomwe akhambacita
lakuperekera mkombo m'manja mwa Falau.

22 Tsono wakuphika pau ule adam'manika,
ninga momwe Zuze akhadalewera pakuthum-
budzula matulo yawo yale.
23 Tsono wakuperekera vinyu ule alibe ku-
mukumbukira Zuze, adandomuyebweratu.

41

Zuze an'thumbudzula maloto ya mambo Falau

1 Patapita magole mawiri, Falau adalota kuti
waimirira pamphepete pa m'kulo wa Nilo.
2 Nthawe imweyo adandowona ng'ombe
zinomwe zakunenepa zakudeka zikhacoka
mum'kulo, ndipo zikhadya m'mitete.
3 Patsogolo pace mum'kulomo mudacoka
pomwe ng'ombe zinango zinomwe zakuwonda
zakuipa-ipa, zomwe zidaima pabodzi na
zakuyamba, m'mphepete mwa m'kulo.
4 Ndipo ng'ombe zakuipa-ipa zakuwonda
zidadya zinzace zakudeka zakunenepa zire.
Pamwepo Falau adalamuka.
5 Atagona pomwe, adalota matulo anango. Ada-
wona ngala za tirigu zinomwe zatabala pa phesi
libodzi, ndipo zikhali zakuwoneka bwino na za-
kukwima.
6 Patsogolo pace padaphukira ngala zinango zi-
nomwe zing'ono zakupsa na mphepo yakutetha
yakumabvadzuwa.
7 Ngala zing'onozo zidameza ngala zinomwe
zakukhwima zire. Falau pomwe adamuka, ada-
wona kuti yakhali matulo basi.
8 Kwatacena macibese adabonera kwene-
kwene, mwakuti adacemera wamatsenga wace
wentse na wanthu wanzeru wentse wa ku Ijipito.

Wentsenewo watabwera, Falau adawafotokozera
matulo yaceyo, tsono pakhalibe na m'bodzi yekha
omwe adakwanisa kuthumbudzula.
9 Pamwepo wakuperekera vinyu ule adauza
Falau kuti: “Lero ndin'zimbula kuphonya
kwangu.
10 Pale imwe mambo mudatikalipira m'tima
akapolofe. Ndipo ine na wakuphika mnkate tense
mudatifungira mukawoko, m'nyumba ya mkulu
wa alindiri.
11 Ndipo usiku winango, awirife tidalota ndoto.
Ali-yentse mwa ife akhada lota ndoto yace, ya
thumbudzulo lace-lace.
12 M'nyumba momwemo mukhali mulumb-
wana winango Wacihebri, mtumiki wa mkulu
wa alindiri wa mukawoko mule. Umweyo
adamuthumbudzulira bwino ali-yentse mwa
ife thumbudzulo la ndoto zacezo.
13 Ndipo bzidacitikadi ninga momwe
adatithumbudzulira. Ine ndidabwerera pa
basa langu, tsono wakuphika mnkate ule
adam'manika pa muti”.
14 Ndipo Falau adamcemeresa Zuze, ndipo
adamcosa mwakan'kulumize kukawokoko.
Umweyo atamsenga bwino na kucinja
bzakubvala, adayenda kuna Falau kule.
15 Falau adauza Zuze kuti: “Ine ndidalota ndoto,
tsono palibe na m'bodzi yekha omwe adakwanisa
kuthumbudzula ndotozo. Ndipo adandiwuza kuti
iwe ukabva matulo, ati an'dziwa kuthumbudzula
kwace”.
16 Zuze adam'tawira kuti: “Bzobzi ni bzangu
lini, tsono Mulungu ndiye an'dzapereka m'tawiro
wa m'tendere kuna Falau”.

17 Pamwepo Falau adati: “Ine ndidalota
ndaimirira pamphepete pa mkulo wa Nailo.
18 Nthawe imweyo ndidandowona ng'ombe zi-
nomwe zakunenepa zakudeka, ndipo zikhadya
m'mitete.
19 Patsogolo pace padacoka pomwe ng'ombe
zinango zakuwonda zakuipa-ipa kwene-kwene.
Ndikanati kuwona ng'ombe zinango zakuipa
tenepa m'dziko lentse la Ijipito.
20 Ng'ombe zakuwondazo zidadya zinzace za-
kunenepa zire.
21 Tsono zitadya zindzacezo, palibe na m'bodzi
yekha angadazindikira, pakuwona kuti ng'ombe
zakuwondazo zilibe-kucinja kwense kaonekedwe
kace, tsono zidandokhala zakuwonda cadidi
ninga kale. Ndipo ndidamuka.
22 Ndatagona pomwe ndidalota ndawona ngala
zatirigu zinomwe zakuwoneka bwino na za-
kukhwima bwino zatabala pa phesi libodzi.
23 Patsogolo pace padaphukira ngala zinango zi-
nomwe zakuuma zakubwerera, zakutenthedwa
na mphepo yakumabvadzuwa.
24 Ngala zing'onozo zidameza zinzace
zakunenepa zire. Ndipo ndidafotokozera
wamatsenga matulo yamweya, tsono palibe
na m'bodzi yekha omwe adakwanisa
kundithumbudzulira”.
25 Pamwepo Zuze adauza Falau kuti: “Ndoto
zense ziwirizi zili na thumbudzulo libodzi lokha.
Mulungu wakuuzilatuni bzomwe an'dzacita.
26 Ng'ombe zixanu na ziwiri zakunenepazo na
magole maxanu na mawiri. Ndipo ngala za-
tirigu zixanu na ziwiri zakukwimazo naizombo

na magole maxanu na mawiri. Kuthumbudzula
kwace nkubodzi.
27 Ng'ombe zixanu na ziwiri zakuwonda zomwe
zidabwera pambuyo zire, ndipombo ngala
zatirigu zixanu na ziwiri zakupsa na mphepo
yakumabvadzuwa zire, ni magole maxanu na
mawiri ya njala.
28 Ndipo ninga momwe adalewera, ndiye kuti
Mulungu wakuuzilantuni bzomwe an'dzacita.
29 Pan'dzakhala magole manomwe ya mpfumba
m'dziko lentse la Ijipito.
30 Yangadzapita magole yamweyo,
pan'dzakhala pomwe magole manomwe ya
njala, ndipo magole yentse yale ya mpfumba
bzin'dzayebweka mu Ijipito mwentse. Njalayo
in'dzadzonga dziko.
31 Magole yentse yale ya bzinthu bzizinji
yan'dzakumbukika lini, thangwe njala yomwe
idzabwerayo in'dzakhala yakugoswa.
32 Nakuti imwe Falau mwalota kawiri matulo
yokha-yokhayo, bzirikuwonesa kuti Mulungu
ndiye omwe wakondza bzimwebzi, ndipo
an'bzicita cadidi tsampanopa.
33 Tsapano imwe mambo sankhulani munthu
an'dziwa bzinthu na wandzeru, mum'pase utongi
pa dziko lense la Ijipito.
34 Musakhule pomwe wanthu wakulu-wakulu
m'dziko lentse lino, ndipo cibodzi mwa bzigawo
bzixanu bzilibzense bza bzakubvuna, ambaci-
ikhe pambali pa magole maxanu na mawiri bza
cakudya cakuwanda.
35 Wagumanize cakudya cense ca magole
yabzinthu bzomwe bzilikubwerabzi. Ambacite

bzensenebzi na utongi wanu, ndipo wambaikhe
tirigu pambali m'mizinda yentse na kumkoya
bwino.
36 Cakudya comweco cin'dzakhala cakudya ca
nthawe ya njala ya magole maxanu na mawiri
yomwe yan'dzabwera cadidi mu Ijipito muno,
kuti na tenepo wanthu wa ku Ijipito waleke
kudzafa na njala”.

Zuze animusandusa wakulemekezeka mukulu ku Ijipito

37 Falau pabodzi na wakulemekezeka wace ad-
abvuma bzentse bzomwe adalewa Zuze.
38 Ndipo Falau adabvunza wakulemekezeka
wacewo kuti: “Kodi tingamuwone kuponi
munthu winango wakuposa uyu omwe ali na
mzimu wa Mulungu?”
39 Na tenepo Falau adauza Zuze kuti:
“Pakuwona kuti Mulungu wakuwonesa
bzentsenebzi, palibe pomwe winango ali-yentse
an'dziwa bzinthu na wanzeru kuposa iwepo.
40 Iwe ndiwe omwe un'dzatonga dziko langu,
ndipo wanthu wangu wentse an'dzakubvera. Ine
ndin'dzakuposa pa cimweci-cokha cakuti ndine
mambo”.
41 Ndipo Falau adauza pomwe Zuze kuti:
“Tsapano ine ndakusankhula iwepo kuti ukhale
wakulemekezeka mukulu wa dziko lense la
Ijipito”.
42 Na tenepo, Falau adacosa mphete ya umambo
ku cala cace, aciibvazika ku cala ca Zuze.
Adamubvazika pomwe bzakubvala bza ntsengwa
ikulu na mkufu wa oro m'khosi mwace.

43 Adamukwiza pa ngolo yace yaciwiri, ndipo
alindiri wa Falau adayamba kukuwa patsogolo
pa ngoloyo kuti: “M'godamireni”. Na tenepo
Zuze adatambira utongi, ndipo adakhala wakule-
mekezeka mukulu wa dziko lense la Ijipito.
44 Falau adauza Zuze kuti: “Ine ndine Falau,
iwe ukaleka kubvuma, palibe na m'bodzi
yekha omwe an'dzakwanisa kucita cinthu ciri-
cense napo kuyenda komwe m'dziko la Ijipito
lentseneli”.
45 Pamwepo Zuze ule adamucemera Zafenati-
Panea. Ndipo adampasa mkazi dzina lakuti Asen-
ati, mwana wa Potifera omwe akhali nyantsembe
wa mzinda wa Oni. Na tenepo Zuzeyo adazungira
dziko lense la Ijipito.
46 Zuze akhana magole makumi matatu pomwe
adakawonekera kwa Falau mambo wa ku Ijipito.
Ndipo iye adacoka pamaso pa Falau acizungulira
dziko lentse la Ijipito.
47 Pa magole manomwe yale ya mpfumba,
m'dziko lentse mukhana cakudya cakuwanda
kwene-kwene.
48 Zuze adakhongobza cakudya pa magole
manomwe, pomwe kukhana mpfumba kwene-
kwene ku Ijipito, acibzikoya m'mizinda.
Mum'zinda uli-wentse akhakoya cakudya ca
ku minda yakuzungulira m'zindawo.
49 Adakhongobza tirigu wakuwanda ninga
m'cenga wakunyanza. Kukhana tirigu
wakuwanda na tenepo kuti wakhadaleka
kumupima kwense, pakuwona kuti kukha
kwanisika lini kumupima tirigu wenseneyo.
50 Magole yanjala yakanati kufika, Zuze adabala

wana wacimuna wawiri mwa Asenati ule, mwana
wa Potifera, nyantsembe wa ku Oni.
51 Ndipo adati: “Mulungu wandiyebwesa
kusauka kwangu kwentse kule ndipombo banja
la baba wangu”. Na tenepo mwana wace
waciutswaka ule adam'pasa dzina lakuti Manase.
52 Ndipo adalewa pomwe kuti: “Mulungu
adandikwanirisa m'dziko la kubonera kwangu”.
Na tenepo mwana waciwiriyo adam'pasa dzina
lakuti Eferemu.
53 Patapita magole manomwe ya mpfumba mu
dziko la Ijipito,
54 kudafika magole manomwe ya njala
yomwe akhalewa Zuze yale. Njala imweyo
ikhadafikambo ku m'madziko yanango yentse,
tsono m'dziko lentse la Ijipito mukhana cakudya
cizinji.
55 Njalayo yatakwana dziko lentse la Ijipito,
wanthu wakhalilira Falau kuti awapase cakudya.
Falau akhawauza wentse kuti: “Ndokoni kuna
Zuze, bzomwe an'kakuuzani, mukacite bzimwe-
bzo”.
56 Ndipo njalayo yatakwana dziko lentse, Zuze
adafungula magwangwa ya tirigu yale, acim-
bawagulisira aIjipitowo, thangwe ikhadakula ca-
didi mu Ijipitomo.
57 Wanthu wakhafika ku Ijipito kucokera ku
madziko yentse, kudzagula tirigu kuna Zuze,
thangwe njala ikhadakula pakugosva pa dziko
lentse la pantsi.

42

Abale wace wa Zuze afika ku Ijipito kudzagula

tirigu

1 Jakobo atabva kuti ku Ijipito ndiko kuna tirigu,
adabvundza wana wace kuti: “Thangwe lanyi
mulikondokukhala nee kucita cinthu?
2 Ndilikubva kuti ku Ijipito kuna tirigu. Ndokon-
imbo kumweko, mukatigulirembo ife, kuti tikhale
na moyo tileke kufa na njala”.
3 Na tenepo abale wace wa Zuze khumi adanya-
muka kuyenda ku Ijipito kukagula tirigu.
4 Jakobo alibekutumiza nawo Benjamini,
mng'ono wace caiyecaiye wa Zuze ule, thangwe
akhagopa kuti angacite tsoka.
5 AIjirayeriwo adayenda kuIjipito kukagula
cakudya pabodzi na wanthu winango wentse,
thangwe lakuti ku dziko la Kanani kukhana njala.
6 Ndipo pakuwona kuti Zuze akhali wakule-
mekezeka mkulu wakutonga dziko lentse la Ijip-
ito, ndiye omwe akhagulisa tirigu kuna wanthu
wakucokera ku mbuto zentse za dziko. Na tenepo,
abale wa Zuze na iwombo adabwera, ndipo
adamugodamira wacikotamisa misolo kuna Zuze.
7 Zuze atawawona abale wacewo,
adawazindikira, tsono adandocita ninga
alibekuwadziwa. Adayamba adalewa nawo
mwaukali, adawabvundza kuti: “Kodi imwe
mulikucokera kuponi?” Iwo adatawira kuti:
“Tilikucokera ku Kanani, tadzagula cakudya
kuno”.
8 Zuze adawazindikira abale wace wale, tsono
iwo alibe kumudziwa.
9 Adakumbukira ndoto zire zakulewa bza iwo,
ndipo adati: “Ndimwe wanthu wakuyendeza
dziko. Mwabwera kuno kudzawona kuti muwone
penu dziko lathu ni lakufoka”.

10 Iwo wale adatawira kuti: “Ayai mbuya wathu,
ife wakumtumikira wanu tabwera kuti tidzagule
cakudya basi.
11 Tentsenefe ndife wana wa Jakobo. Ndife
wanthu wakulungama, ndife lini wakuyendeza,
mbuya wathu,”.
12 Zuze adati: “Ayai. Imwe mwabwera kudza-
wona dziko lathu kuti muwone penu ni lakufoka”.
13 Ndipo iwo adati: “Mbuya wathu, ife tikhalipo
wana wacimuna khumi na awiri pa ubale
bwathu, baba wathu m'bodzi, ku dziko la kwathu
ku Kanani. Mng'ono ana baba wathu, ndipo
winango adafa”.
14 Tsono Zuze adawatawira kuti: “Pale ndalewa
kale kuti ndimwe wakuyendeza basi.
15 Ndipo ndin'kuyezani tenepa, ndirikulumbira
kuti pana Falau! Imwepo mun'coka lini, mpaka
mng'ono wanuyo abwere kuno.
16 Tumani m'bodzi mwa imwe kuti ayende
akamutenge. Winango mwentse mun'salamwe
mukhale mukawoko, mpaka mafala yanuya
yazindikirike, tiwone penu mulikulewa cadidi.
Pamwepo nee, cadidi pana Falau, imwepo
ndimwe wakuyendeza basi”.
17 Atalewa mafala yamweya, adakawafungira
mukawoko n'tsiku zitatu.
18 Patapita n'tsiku zitatu, adawauza kuti: “Citani
tenepa kuti mukhale na moyo sabwa Ine ndim-
bagopa Mulungu.
19 Penu ndimwe wanthu wakulungama,
mbasale m'bodzi wa imwe m'kawoko,
anangomwe ndokoni, takulani tiriguyi kuti
mukamalise njala ku zinyumba zanu.

20 Mng'ono wanuyo mukabwere naye kuno,
kutsimikiza kuti mulikulewa bzacadidi, ndipo
mun'dzaphedwa lini”. Iwo wale adabvuma bz-
imwebzo.
21 Ndipo adayamba kuuzana wina na
mwandzace kuti: “Cadidi, ife tidaphonya pomwe
mng'ono wathu akhatikumbira kuti tim'citire
ntsisi, tsono ife tilibe kumubvera kwense nsisi. Ni
thangwe lace tili mumatsautso tsapano lino”.
22 Pamwepo Rubeni adati: “Ine pale ndikhaku-
uzani kuti mulumbwanayu musamucite cinthu,
imwe mulibe kundibvera. Onani, tsapano tiliku-
tambira sagwati ya imfa yace ire”.
23 Zuze akhabva bzentse bzomwe akhauzan-
abzo, tsono iwo walibe kudziwa, thangwe lakuti
akhalewa-lewa naye kucokera mwa wakuthum-
budzula.
24 Ndipo Zuze adayenda payekha kukalira mis-
ozi. Patsogolo pace adabwera aciyamba pomwe
kulewa-lewa nawo. Adapambulapo Simeoni,
adammanga pamwepo iwo alikuwona.

Abale wa Zuze an'bwerera ku Kanani

25 Ndipo Zuze adatonga kuti mabudu yawo
yadzazidwe na tirigu, ndipo kuti kobiri
za ali-yentse ziikhidwe m'budu mwace
momwemo. Adatonga pomwe kuti awapase
cakudya capaulendo. Wabasa wa Zuze adacita
bzensenebzo.
26 Abale wacewo adapakiza pa mabulu yawo
mabudu ya tirigu ule adagulayo, ndipo adanya-
muka ulendo.
27 Atafika pa gowa, m'bodzi mwa iwo adat-
sudzula budu wace kuti atengembo cakudya

cakudyesa bulu wace. Atatsudzula, adandowona
kuti pamulomo pa budupo pana kobiri.
28 Adacemera abale wace adawauza kuti: “Ha,
wandibwezera kobiri zangu. Ni izi ziri m'buduzi”.
Pamwepo wentsenewo mitima yawo idandoti
pswii! Adacita mantha kwene-kwene aciti: “Mu-
lungu waticita bzakutani ife?”

29 Atafika kuna baba wawo Jakobo, ku dziko la
Kanani, adamufotokozera bzentse bzomwe bzi-
dawagwera, adati:
30 “Wakulemekezeka m'kulu wa dzikolo
adalewa-lewa nafe mwaukali, kuti ati ndife
wakuyendeza dziko lawolo.
31 Ife tidamuuza munthuyo kuti: ‘Ndife wanthu
wakulungama, ndife lini wakuyendeza.
32 Ife tentse tikhalipo wana wacimuna khumi na
awiri, tsono m'bodzi adafa, ndipo m'ng'ono ana
baba wathu ku Kanani.’
33 Pamwepo umweyo adati: ‘Kuti ndidziwe kuti
ndimwe wanthu wakulungama, m'bale wanu
m'bodzi asale na ine kuno, tsono anangomwe
mwentsenemwe mutenge tirigu, muyende nayo
kukamalisa njala ku zinyumba zanu.
34 Ndipo mbale wanu wamng'onoyo mudzab-
were naye kuno. Pamwepo ndipo ndidzadziwe
kuti ndimwe lini wakuyendeza, tsono ndimwe
wakulungama. Mbale wanuyo ndidzambwez-
era kuna imwe. Mukadzatenepo mungakwanise
kumbadzacita basi veremawu m'dziko muno.’ ”

35 Atatsudzula mabudu yawo, ali-yentse adaona
kuti cikwama ca kobiri cikhali momwemo
mubudumo. Ataona kobirizo, iwo pabodzi na

baba wawo womweyo adacita mantha kwene-
kwene.
36 Ndipo Jakobo baba wawo adawauza kuti:
“Mwandibera wana wangu. Zuze adayenda,
ndipo naiyembo Simeoni wayenda, tsapano
mun'funa kutengambo Benjamini, bzense
bzandigwera ine!”
37 Rubeni adauza baba wace kuti:
“Mudzaphe wana wangu awiriwo, ningaleka
kum'bweresa Benjamini kuna imwe. Ndipaseni
nin'dzam'bweresa”.
38 Tsono Jakobo adati: “Mwana wangu
aniyenda lini namwe nee! M'bale wace adafa,
ndipo ndiye wasala yekha. Pinango angagumane
cakuipa pa njira komwe mulikuyenda,
mun'dzacitisa kuti imbvi zangu ziyende kuthenje
na kulira”.

43

Abale wa Zuze an'bwerera ku Ijipito watatenga Benjamini

1 Njala idakula kwene-kwene m'dziko la
Kanani.
2 Ndipo banja la Jakobo lire latadya tirigu
wentse omwe adakasundza ku Ijipito ule, Jakobo
adauza wana wace wale kuti: “Ndokoni pomwe,
mukatigulirembo cakudya pang'ono”.
3 Pamwepo Juda adati: “Munthu ule adati-
cenjeza caibzo kuti: ‘Mungasaya kubwera naye
mng'ono wanu, mun'dzawona lini nkhope yangu’.
4 Mungatibvumiza kuti tiyende naye m'bale
wathu, tiniyenda, ticikakugulirani cakudya.

5 Mukasaya kutibvumiza, ife tiniyenda lini,
pakuwona kuti munthu omweyo adalewelatu
kuti: ‘Mukasaya kubwera naye m'bale wanu
mun'dzawona lini nkhope yangu.’ ”
6 Pamwepo Ijirayeri adati: “Thangwe ciyani
mudaumisa bzinthu pa ine pakumuuza kuti muli
na mbale wanu winango pomwe?”
7 Iwo adatawira kuti: “Ndipo kuti munthuyo
akhandobvunzisisa bza ife na bza banja lathu
akhati, ‘Kodi baba wanu akana moyo? Kodi muli
naye mbale wanu wina?’ Ndipo ife nibzaku-
funika kutawira mibvunzo yenseneyi. Kodi ife
tingadadziwa tani kuti iye alikutiwuza bzakuti
mbale wathuyo tiyende naye pabodzi”.
8 Na tenepo Juda adauza baba wace Ijirayeri
kuti: “Ndipaseni ine mulumbwanayu, tiguduke
tiyende kuti tikhale na moyo tireke kufa, ife ayai
imwe ngakhale wana wathu.
9 Ine ndinimukoya an'khala m'manja mwangu.
Ndikasaya kubwerera naye ndicimuimisa pa-
maso panu nin'dzakhala na thangwe kwa imwe
lakusaya kumala.
10 Tingadasaya kupondaponda, tingadayenda
na kubwerako kawiri kense tsapano”.
11 Ndipo baba wawo Ijirayeri adawauza
kuti: “Penu na momwe bziriri, citani tenepo.
Munthuyo mtengerenimbo bzisapo bzakukoma
bza dziko lino m'mabudu mwanu kuti
mukampase. Mumtengere pomwe mafuta yazinji
pang'ono, uci pang'ono, mafuta yakununchira
yakusiyana-siyana, mure, manduwi, ndipombo
bzisapo bzinangombo.
12 Mutenge kobiri ntsengwa yakufunya kawiri,

kuti mukabweze kobiri zomwe zidawoneka m'mabudu mwanu zire. Pinango bzidacitika mwa kuphonya.

13 Mtengeni m'bale wanuyu, ndipo nyamukani, muyende pomwe kuna munthuyo.

14 Mulungu Wa mphambvu akucitireni ntsisi pamaso pa munthuyo, kuti abweze m'bale wanu winango ule pabodzi na Benjamini. Cipande ca ine, penu niniluza wana, nin'dzakhala ndilibe wana".

15 Na tenepo abale wentse wale adatenga mphaso zire, ndipo adatenga pomwe kobiri ntsengwa yakufunya kawiri, acitengambo Benjamini. Adakonzeka, adaguduka ulendo kuyenda ku Ijipito. Kumweko adakawonekera pamaso pa Zuze.

16 Zuze atawona Benjamini pabodzi nawo, adauza akapolo wakunyang'anira bzentse panyumba pace kuti: "Wanthu awa apitewentse m'nyumba. Ndipo uphe nyama na kuiphika bwino, thangwe wanthu amwewa an'dya na ine masikati yano".

17 Kapoloyo adacita ninga momwe Zuze adamuuzira, adayenda nawo abale wale kunyumba kwa Zuze.

18 Tsono iwo adacita mantha kwene-kwene pakuwona kuti alikuyenda nawo kunyumba kwa Zuzeyo, akhakumbuka kuti: "Alikutipitisa muno thangwe la kobiri zire zidabwezedwa m'mabudu mwathu Panthawe yakuyamba ire. Alikutondofuna mulandu wakuti acite nafe nkhondo mwadzidzidzi, thangwe alikufuna kutisandusa anyagrinya wace na kutibera

mabulu yathuya”.
19 Na tenepo wakanatikupita m'nyumbamo
adafika kwa wabasa wa Zuze wakunyang'anira
nyumba ule,
20 acimuuza kuti: “Pepani mbuya, ife tidabwer-
ambo kuno kale kudzagula cakudya.
21 Tatafika pa mbuto ya gowa, pakutsudzula
mabudu yathu, ali-yentse mwa ife adaona kobiri
yace kumulomo kwa budu lace, ndipo kobirizo
zikhalipo zentse ninga momwe tidazilewengera.
Kobiri zimwezo tabwera nazo.
22 Ndipo tabwera naizombo kobiri zinango za-
kudzagulira cakudya cinango. Omwe adaikha ko-
biri m'mabudu mwathu, tilikumudziwa lini nee”.
23 Wabasa ule adati: “Lekani thupo, mitima
yanu ikhale pantsi. Mulungu wanu, Mulungu
wa baba wanu, ndiye omwe adakuikhirani kobiri
zanu mumabudumo. Kobiri zanu zakuyamba
zire ndidatambira”. Na tenepo, adawacosera
Simeoni ule.
24 Kapoloyo watabwera nawo abalewo
m'nyumba mwa Zuze, adawapasa madzi kuti
asambe minyendo yawo, ndipo mabulu yawo
yale adayadyesambo.
25 Ndipo abalewo adakondzeratu mphatso
zawo zire Zuze akanati kubwera masikati,
thangwe akhadabva kuti an'kadya kumweko.

26 Pomwe Zuze adafika pa nyumba, abale wace
adam'bweresera m'nyumba mphatso zomwe
zikhali m'manja, ndipo adagodama pa maso pace
wacitsulima mpaka pantsi.
27 Iye adawabvundza momwe aliri,
aciwabvunza pomwe kuti: “Kodi baba wanu

wakukalamba ule mukhandiuzayo ali tani? Kodi
akana moyo?”
28 Iwo adatawira kuti: “Mtumiki wanu akana
moyo, ndipo ali bwino”. Ndipo wentsenewo
adamugodamira pomwe wacimkotamira
pamwepo.
29 Zuze pomwe adanyang'ana adawona Ben-
jamini, m'bale wace caiye mwana wa mai wace,
ndipo adati: “Uyu ndiye m'bale wanu wakumal-
izira ule omwe mukhalewa?” Ndipo adati: “Mu-
lungu akudalise, mwana wangu”.
30 Atalewa bzimwebzo Zuze adacoka pamwepo
mwakam'kulumize thangwe lakuti m'tima wace
udadzala na nsisi thangwe la mng'ono wace
ule. Akhali pafupi-fupi kulira, na tenepo adapita
m'cipinda mwace adakalira mumwemo.
31 Atapukuta m'maso adabura, ndipo adalimba
pomwe m'tima, adatonga kuti cakudya cibwere.
32 Zuze akhadya payekha, abale wacewo
akhadya pameza inango. AIjipito omwe akhali
naye m'nyumba naiwombo akhadya paokha,
thangwe iwo akhanyansidwa kudyera pabodzi
na Ahebri.
33 Abalewo akhadakhala pa mesa patsogolo pa
Zuze, ndipo akhali atawaikha mwakutewererana
na kubadwa kwawo, kuyambira wamkulu mpaka
wamng'ono. Abale wale ataona momwe adawak-
hazikira, adadabwa kwene-kwene acimbanyan-
ganisana.
34 Cakudya comwe akhadyaco cikhacokera pa
mesa pa Zuze, tsono cakudya cakupasa Benjamini
cikhaposa ca wentsenewo ka xanu. Na tenepo
wentsenewo adadya na kumwa pabodzi na Zuze

mpaka kukhuta, ndipo adakodwela pabodzi naye.

44

Mkombo cin'nyembereka

1 Patsogolo pace Zuze adauza wabasa mkulu
wakunyang'anira nyumba yace kuti: “Dzaza
phoso m'mabudu yomwe yabwera na wanthuwa,
momwe angakwanisire kunyamula. Ndipo ikha
kobiri za m'bodzi na m'bodzi pamulomo pa budu
la phoso.
2 Mkombo wangu wa parata ikha pamulomo
pa budu la phoso la mng'ono, pabodzi na kobiri
zace zomwe akhafuna kugulira tirigu”. Kapoloyo
adacita ninga momwe adamuuzira.
3 Macibese kwatacena, wanthu wale adagoneka
iwo na mabulu yawo.
4 Adandocoka pang'ono mum'zindamo, Zuze
adauza wabasa wace mkulu ule kuti: “Nya-
muka, uthamangire wanthu wale. Ungawagu-
mana, abvundze kuti: ‘Thangwe lanyi mwabwez-
era cakuipa pa mbuto ya cabwino?
5 Ndiwo lini mkombo omwe ambamwera
mbuya wangu? Omwe ambavimira nawo?
Bzomwe mwacitabzi ni bzakuipa.’ ”
6 Wabasa ule adawagumana, aciwauza
mafalayo.
7 Iwo adamutawira kuti: “Thangwe ranyi mu-
likulewa mafala yamweya mbuya? Ife anya-
grinya wako tingacite lini bzinthu ninga bzimwe-
bzo.
8 Kobiri yomwe tidawona m'milomo ya mabudu
ya phoso, tidakubwezerani kuyambira ku dziko

la Kanani, tsono tingadaba tani ku nyumba kwa
mbuya wako parata ayai oro?
9 Mwa anyagrinya wako, omwe an'gumanidwa
na mkomboyo afe, ndipo ife tentse tin'dzakhala
anyagrinya wako, mbuya!”
10 Pamwepo kapoloyo adati: “Bzicitike ninga
momwe mwalewera. Ule omwe an'gumaniwa
nawo an'khala nyagrinya wangu, tsono anan-
gomwe mun'khala wakusaya thangwe”.
11 Na tenepo adabulusa mwakan'kulumize
mabudu yawo, ali-yentse adatsudzula budu lace.
12 Wabasa mkulu wa Zuze ule adafufudza-
fufudza kuyambira pa m'kulu mpaka pa mng'ono,
ndipo mkomboyo adawugumana m'budu la
phoso la Benjamini.
13 Pamwepo adang'amba bzakubvala bzawo.
Adasendzesa pomwe mabulu mitolo yawo, wacib-
werera kum'zinda.
14 Juda na abale wace atafika kunyumba
kwa Zuze, adagumana iye akalipo ndipo
adakwathama pantsi pamaso pace.
15 Zuze adati: “Ciyani cimweci comwe mwacita?
Kodi mulikudziwa lini kuti munthu ninga ine
an'kwanisa kuvimira?”
16 Pamwepo Juda adati: “Kodi tingatawire
ciyani kuna imwe, mbuya? Tinilewa ciyani?
Tin'bzicitisa tani wakusaya thangwe? Mulungu
wazimbula cakuphonya cathu, mbuya. Ndife
anyagrinya wanu mbuya, ife ngakhale omwe agu-
manidwa na mkomboyo”.
17 Tsono Zuze adati: “Ningacite lini bzimwebzo.
Munthu omwe wagumanidwa na mkombo yekha,
ndiye an'dzakhala nyagrinya wangu. Tsono

anangomwe ndokoni mwa m'tendere kuna baba wanu”.

Juda an'pepesera Benjamini

18 Pamwepo Juda adafendera kuna Zuze, aciti “Ndilekeleleni mbuya, ndibvumizeni ine nyagrinya wanu kuti ndilewe namwe. Lekani kukalipa nande mbuya, imwe muli ninga Falau caiye.
19 Mbuya, mudatibvunza kuti: ‘Kodi muna baba ayai m'bale wanu?’
20 Ndipo ife tidakutawirani kuti: ‘Tina baba wathu nkhalamba na mwana m'bodzi wakumalizira wa unkhalamba bwace. Mkulu wace adafa ndipo iye yekha ndiye adasala m'mimba mwa mai wace, ndipo baba wace ambam'funa’.
21 Mbuya, pale imwe mudatiuza kuti: ‘Mudzabwere naye, kuti ndidzamuwone’.
22 Ife tidakutawirani kuti: ‘Mulumbwanayo angacoke lini kuna baba wace, pakuwona kuti angacita tenepo, baba waceyo kufa kudzakhala komweko.’
23 Ndipo mudalewa kuti mun'dzatibvumiza lini kufika pomwe pamaso panu tikadzaleka kubwera naye mng'ono wathuyu.
24 Tatabwerera kwathu kuna baba wathu nyagrinya wanu, tidamuuza mafala yanu yentse yale.
25 Baba wathu adatiuza kuti: ‘Bwererani mukatiguliremb phoso pang'ono,’
26 ife tidamuuza baba wathu kuti: ‘Tin'kwanisa lini kuyenda, tsono mungatibvumiza kuyenda na m'bale wathu mng'ono, tiniyenda. Sabwa tingasaya kuyenda na mng'ono wathu, tin'kafika lini pamaso pa munthu ule.’

27 Tsono nyagrinya wanu baba wathu adati:
‘Mun'dziwa kuti mkazi wangu adandibalira wana
awiri.
28 M'bodzi mwa iwo adandisiya. Ndipo ine ndi-
dati: Cadidi adakhabvulidwa, mpaka lero ndiribe
kumuwona pomwe.
29 Tsapano mukanditengera pomwe uyu pa-
maso pangu, ndipo pinango angagumane na
cakuipa, mun'dzacitisa kuti imbvi zangu ziyende
kuthenje na kulira.’ ”
30 Juda adapitiriza kulewa aciti: “Tsapano ndik-
abwerera kwa nyagrinya wanu baba wangu,
ndicisaya kuyenda naye mulumbwanayu, omwe
m'tima wa baba wangu na wace udabverana,
31 wakatondokawona kuti umweyu palibe, basi
wan'kafa. Ndipo anyagrinya wanu tin'dzacitisa
kuti imbvi za nyagrinya wanu, baba wathu,
ziyende ku thenje na kulira.
32 Ndipombo mbuya, ine ndidapereka
moyo wangu kwa baba wangu thangwe la
mulumbwana umweyu. Ndidamuuza kuti
penu mulumbwanayu nin'dzabwerera lini naye,
nin'dzakhala wakuphonya pamaso pa baba
wangu moyo wangu wentse.
33 Ndipo tsapano mbuya, ine ndin'sala kuno kuti
nin'khala nyagrinya wanu pambuto ya mulumb-
wanayu. Mbvumizeni umweyu ayende na abale
wacewa.
34 Ine nin'kwanisa tani kuyenda kuna baba
wangu pakusaya mulumbwanayu kuyenda
nande? Ine ndekha nin'kwanisa lini kupirira
kuti ndiwone tsoka la tenepa lilikugwera baba
wangu”.

45

Zuze an'bzilatiza kwa abale wace

1 Pamwepo Zuze alibe kukwanisa pomwe
kubziphata pamaso pa wentse wakumutumikira
wale. Adalewa mwakukuwa mafala kuti:
“Wentse wacoke muno”. Na tenepo pakhalibe
na m'bodzi yekha wakusalilira pomwe Zuze
akhabzilatiza kwa abale wace wale.
2 Adalira mwakubveka na tenepo aIjipito
adabva, ndipo mbiri ya bzimwebzo idakafika
mpaka kunyumba kwa Falau.
3 Zuze adauza abale wace kuti: “Ine ndine Zuze.
Kodi baba wangu akana moyo?” Tsono abale
wacewo adadzazidwa na mantha, na tenepo kuti
alibekukwanisa pomwe kumutawira cinango.
4 Ndipo Zuze adawauza kuti: “Ndaphata
minyendo fenderani pafupi”. Wentse
watafendera pafupi, Zuze adati: “Ine ndine
m'bale wanu ule Zuze, omwe mudamugulisa
ku Ijipito.
5 Ndipo tsapano lekani kutaya m'tima ngakhale
kubzinesa mwekha, na thangwe la kundigulisa
kuti ndibwere kuno. Nakuti Mulungu ndiye adan-
dituma patsogolo pa imwe kuti mukhale na moyo.
6 Gole lino ni gole laciwiri la njala. Tsono yasala
magole maxanu, ndipo pa magole yamweya wan-
thu an'dzalima lini penu kubvuna.
7 Mulungu adandituma patsogolo panu kuti bz-
izukulu bzanu bzikoyeke pa dziko na tenepo kuti
mupitirize kukhala na moyo mwa cipulumuso
cikulu.
8 Na tenepo ndimwe lini omwe mudanditumiza
kuno nee, tsono Mulungu. Iye wandisandusa

wakulemekezeka mukulu wa Falau. Dziko lentse
lino lili m'manja mwangu. Ijipito yense ndiriku-
tonga ndine.
9 Tsapano kulumizani, bwererani kuna baba
wangu, mukamuuze kuti mwana wanu Zuze
alikulewa kuti: ‘Mulungu wandikuza mpaka
kukhala wakutonga Ijipito yense, ndipo bwerani
kuno, lekani kucedwa.
10 Mun'dzakhala ku dziko la Goseni, ndipo
mudzakhale pafupi na ine. Mudzakhale imwepo,
wana wanu, bzizukulu bzanu, mabira yanu na
mbuzi kubodzi, ng'ombe zanu pabodzi na bzentse
bzomwe munabzo.
11 Mukadzakhala ku Goseni, ine
ndin'dzakukongobzani. Magole ya njala yakalipo
maxanu. Ndin'funa lini kuti imwe musauke
pabodzi na banja lanu, na wentse omwe muli
nawo.’
12 Ndipo mwentsenemwe na Benjamini,
mng'ono wangayu, mungakwanise kuwona kuti
ndine cadidi omwe ndilikulewa-lewa namwe.
13 Muuzeni baba wangu kuti ndiri pa utongi
ukulu ku Ijipito kuno. Mukamuuze pomwe baba
wangu bzentse bzomwe mwawonabzi ndipo ku-
lumizani, kubwera naye kuno”.
14 Na tenepo adakumbatira Benjamini, mng'ono
wace ule, aciyamba pomwe kulira. Na iyembo
Benjamini adakumbatiriwa terepo adayamba
kulira.
15 Patsogolo pace adawampsompsona abale
wace wentse wale alikulira. Patsogolo pace abale
wace wale adayamba kuceza naye Zuze.
16 Bzatabveka kunyumba kwa Falau kuti abale
wa Zuze abwera, Falauyo na wabasa wace wentse

adakondwa kwene-kwene.
17 Ndipo Falau adauza Zuze kuti: “Uza abale
wako kuti asendzese bzifuwo bzawo mitolo,
ndipo abwerere kudziko la Kanani.
18 Ndipo kumweko katengeni baba wanu
na mabanja yanu, bwerani kuna ine.
Nin'dzakupasani dziko la ndovolo ku Ijipito kuno,
ndipo mun'dzadya bza m'dziko lino.
19 Wauzembo kuti: ‘Citani ibzi, tengani ngolo za
kuno ku Ijipito, kuti akazi wanu apakire pabodzi
na wana. Katengeni baba wanu mubwere.
20 Lekani thupo kuti musiye mitolo yanu
kumweko, thangwe dziko labwino la ndovolo
la ku Ijipito kuno lin'dzakhala lanu.’ ”

21 Ndipo aIjirayeri adacita zimwezo. Zuze
adawapasa ngolo ninga Falau adatongera, aciwa-
pasa cakudya capaulendo.
22 Adawapasa pomwe ali-yentse bzakubvala
bzacikondwerero, tsono Benjamini adampasa ko-
biri zasiiva zakukwana 300, na bzakubvala bzix-
anu bzacikondwerero.
23 Baba wace adamtumizira mabulu khumi
yakusenza bzisapo bzakukoma bza ku Ijipito, na
mabulu khumi yakusenza tirigu, mnkate na bza-
kudya bzina bza baba wace bzapaulendo.
24 Ndipo adawauza abale wacewo kuti ayende,
ndipo pakuyendapo adalewa kuti: “Lekani
kupokana pa njira”.

25 Ndipo iwo adacoka ku Ijipito, kubwerera ku
dziko la Kanani, kuna baba wawo Jakobo.
26 Atafika, adauza baba wawo kuti: “Zuze akana
moyo! Ndiye alikutonga dziko lentse la Ijipito”.

Na bzimwebzo, Jakobo adakomoka, sabwa alibe
kukhulupirira.
27 Tsono iwo atamuuza bzentse bzomwe Zuze
adawauza, ndipo iye atawona ngolo zomwe Zuze
adatumiza kuti iye akwire pakuyenda ku Ijipito,
Jakobo adayamba kuphephuka.
28 Ndipo adati: “Basi inde, mwana wangu Zuze
akana moyo. Ndiniyenda ndikamuwone ndika-
nati kufa”.

46

Jakobo pabodzi na banja lace ayenda ku Ijipito

1 Ijirayeri adayenda na bzace bzentse ku Bere-
seba kukapereka ntsembe kuna Mulungu wa
baba wace Izaki.
2 Usiku Mulungu adawonekera Ijirayeri
m'masomphenya, ndipo adati: “Jakobo, Jakobo!”
Iye adatawira kuti: “Inde Mbuya!”
3 Ndipo adamuuza kuti “Ine ndine Mulungu,
Mulungu wa baba wako. Leka mantha kuyenda
ku Ijipito. Kumweko nin'dzawandisa bzizukulu
bzako, kuti bzikhale mtundu ukulu wa wanthu.
4 Ine nin'dzapolika nawe ku Ijipito, ndipo
nin'dzakukwiza pomwe cadidi. Manja ya Zuze
yan'dzafunga maso yako”.
5 Ndipo Jakobo adanyamuka kucokera ku
Beereseba. Wana wace wa Ijirayeri wale
adakwiza baba wawo Jakobo, pabodzi na akazi
na wana, pa ngolo zomwe Falau adatumiza.
6 Adatenga bzifuwo bzawo bzentse pabodzi na
bzinthu bzentse bzomwe akhali nabzo ku Kanani,
ndipo adayenda ku Ijipito. Jakobo adatenga bz-
izukulu bzace bzentse,

7 ndipo kuti wana na azukulu wace wacimuna,
ndipombo wana na azukulu wace acikazi.
Wentsenewo adayenda nawo ku Ijipito.
8 Ngaya madzina ya aIjirayeri omwe adayenda
ku Ijipito, ndipo kuti Jakobo na wana wace.
Rubeni, mwana waciutswaka wa Jakobo,
9 na wana awa wa Rubeni: Hanoki, Palu,
Hezironi na Karimi.
10 Wana wa Simeoni akhali awa: Yemuwele,
Yamini, Ohadi, Yakini, Zohari na Shaulo, yomwe
mai wace akhali mkazi wa ku Kanani.
11 Wana wa Levi akhali awa: Geresoni, Kohati
na Merari.
12 Wana wa Juda akhali awa: Ere, Onani, Sela,
Perezi na Zera, (tsono Ere na Onani adafera ku
Kanani.) Wana wa Perezi akhali awa: Hezironi na
Hamuli.
13 Wana wa Isakara akhali awa: Tola, Puva,
Iyobu na Simironi.
14 Wana wa Zebuloni akhali awa: Seredi, Eloni
na Yaleele.
15 (Wana amwewa ndiwo omwe Leya
adabalira Jakobo ku Mesopotamiya kule, ndipo
akhalipombo mwana wace wacikazi Dina.
Azukulu wakubadwa mwa Leya akhalipo 33
wentse pabodzi.)
16 Wana wa Gadi akhali awa: Zifiyoni, Hagi,
Suni, Eziboni, Eri, Arodi na Areli.
17 Wana wa Asere akhali awa: Imina, Isiva,
Isivi, Beriya na mpfumakazi yawo Sera. Wana wa
Beriya akhali awa: Hebere na Malikiele.
18 (Wentsenewa khumi na atanthatu akhali
azukulu wa Jakobo wakubadwa mwa Zilipa
omwe Labani adapereka kuna mwana wace

Leya.)
19 Wana wa Rakeli mkazi wa Jakobo wakhali
awa: Zuze na Benjamini.
20 Manase na Eferemu akhali wana omwe Zuze
adabala mwa Asenati ku dziko la Ijipito, mwana
wa Potifera nyantsembe wa ku Oni.
21 Wana wa Benjamini akhali awa: Bela, Bekara,
Asibele, Gera, Naamani, Ehi, Rosi, Mupimu,
Hupimu na Aridi.
22 (Wentsenewa 14 ndiwo azukulu wa Jakobo
mwa mkazi wace Rakeli.)
23 Dani akhali na mwana m'bodzi yekha dzina
lace Husimu.
24 Wana wa Nafutali akhali awa: Yazeele, Guni,
Yezera na Silemu.
25 (Axanu na awiriwa ndiwo azukulu wa Jakobo
omwe adabadwa mwa Biliha, omwe Labani
adapereka kuna mwana wace Rakeli.)
26 Cilewengero cense ca wanthu wakucokera
mwa Jakobo, omwe adayenda ku Ijipito, cikhali
66, nee kulewenga akazi wa wana wace.
27 Pakuwona kuti Zuze adabala wana awiri
ku Ijipito, cilewengero cidafika 70. Wentse-
newa akhali wa m'banja la Jakobo, ndipo ndiwo
adayenda ku Ijipito.

Jakobo na banja lace ku Ijipito

28 Ijirayeri adatuma Juda patsogole pace kuna
Zuze kuti amkam'tsogolere njira ya kuGoseni.
Ndipo adafika ku dziko la Goseni,
29 Zuze adacemeresa ngolo yace, adayenda ku
Goseni kukagumana na Ijirayeri baba wace. Aton-
dofika pamaso pace, adamkumbatira m'khosi,
adalira nthawe itali cadidi, alibe kumulekera.

30 Ijirayeri adauza Zuze kuti: “Tsapano mbandife, pakuti ndawona nkope yako, ndipo ukana moyo”.
31 Pamwepo Zuze adauza abale wace wale pabodzi na banja lense la baba wace kuti “Ndiniyenda ndikamuuze Falau kuti abale wangu pabodzi na wentse wa m'banja la baba wangu omwe akhakhala ku Kanani, abwera kuno kwa ine.
32 Wanthu amwewa na abusa, wakuusa bzifuwo. Mabira yawo na ng'ombe kubodzi abwera nabzo, pabodzi na bzinthu bzawo bzentse.
33 Ndipo Falau akakucemerani, ndipo acikubvunzani kuti: ‘Mumbaphata basa lanyi?’
34 Imwe mukamuuze kuti: ‘Ife mbuya, ndife wakuusa bzifuwo kuyambira ubwana bwathu, ninga momwe akhacitira makolo yathu.’ Mukatenepo, ndiko kuti mun'dzakwanisa kukakhala m'dziko la Goseni”. Zuze adalewa bzimwebzo thangwe lakuti aIjipito akhanyansidwa na abusa.

47

1 Pamwepo Zuze adabwera kuna Falau kuti: “Baba wangu pabodzi na abale wangu abwera kucokera ku Kanani. Abwera na bzifuwo bzawo ninga mabira na ng'ombe, pabodzi na bzawo bzentse. Tsapano alikukhala m'dziko la Goseni”.
2 Ndipo adatenga abale wace axanu adayenda kukawonesa Falau.
3 Pamwepo Falau adawabvunza kuti: “Kodi mumbaphata basa lanyi?” Iwo adatawira kuti: “Ndife abusa mbuya, ninga momwe akhacitira makolo yathu”.

4 Adamuuza pomwe Falau kuti: “Tabwera
kudzakhala m'dziko muno, thangwe ku Kanani
kuna njala yakugosva, na tenepo kwentse kulibe
mpfuzo zakudyesa bzifuwo. Ndaphata minyendo
mbuya, mutibvumize tikakhale ku dziko la
Goseni”.
5 Falau adauza Zuze kuti: “Baba wako pabodzi
na abale wako abwera kwa iwe.
6 Dziko la Ijipito lili m'manja mwako. Ukhazike
baba wako pabodzi na abale wako m'dziko la ndo-
volo, akakhale ku Goseni. Ndipo penu winango
mwa iwo ni wakukwimika wa bzifuwo, uwapase
ukulu wakunyang'anira bzifuwo bzangu”.
7 Zuze adatenga baba wace Jakobo, adayenda
naye kuna Falau. Ndipo Jakobo adadalisa
Faraoyo.
8 Patsogolo pace Falau adabvunza Jakobo kuti:
“Muli na magole mangasi?”
9 Jakobo adatawira kuti: “Magole ya maulendo
yangu yan'kwana 130. Magole yamweya ngaku-
cepa ndipombo ngamatsautso, ngakusaya kulin-
gana na magole ya maulendo ya makolo yangu”.
10 Ndipo atadalisa Falau, adagonekana naye aci-
coka.
11 Zuze adamkhazika m'dziko la Ijipito baba
wace ule, pabodzi na abale wace wentse wale,
ndipo adawapasa mbuto ya nthaka yabwino na
yamtendere, mucigawo cakucemeredwa Ram-
sesi, ninga momwe Falau adatongera.
12 Zuze adapereka cakudya kwa baba wace
na kwa abale wace na kwa mbumba yentse,
pakuteweza kuwanda kwa wana wawo.

Zuze adafambisa basa Panthawe ya njala

13 Njala ire idakula kwene-kwene, na tenepo
kuti pakhalibe cakudya pa dziko lense la pansi,
ndipo wanthu wa ku Ijipito na wa ku Kananimbo
wakhalibe mphambvu nayo njalayo.
14 Zuze adakhongobza kobiri zentse zomwe
wanthu wa ku Ijipito pabodzi na wa ku Kanani
adadzonga pakugula tirigu. Kobiri zensenezo
adazitenga aciyenda nazo kunyumba kwa Falau.
15 Kobiri zense zatawamarira wanthu wa ku
Ijipito na wa ku Kanani, aIjipito wazinji adabwera
kwa Zuze, acimuuza kuti: “Tipasenimbo cakudya!
Lekani kutilekerera kuti tife, citanipo cinthu! Ko-
biri zathu zense zamala!”
16 Zuze adawatawira kuti “Bwerani na bzifuwo
bzanu, tidzacinjane na cakudya, penu mulikuti
kobiri zanu zidamala zense”.
17 Na tenepo adabwera na bzifuwo bzawo kwa
Zuze, adacinjisa na cakudya bzifuwo bzawobzo,
ninga makavalo, mabira na mbuzi, ng'ombe na
mabulu. Gole lomwero Zuze adawapasa cakudya
wanthuwo mwakucinjana na bzifuwo bzawobzo.
18 Latamala gole lomwero, wanthuwo adayeda
pomwe kwa Zuze acimuuza kuti: “Mbuya, ife
tin'kubisirani lini kuti kobiri zathu pabodzi na
bzifuwo bzathu kubodzi, bzatimalira. Palibe ciri-
cense cakusala cakuti tingakwanise kukupasani,
tin'tondokubzipereka ife pano na minda yathuyi.
19 Lekani kutilekerera kuti tife m'dziko
mwathu, imwe mulikuwona. Tipasenimbo
cakudya, ndipo tibzigulise ife pano na minda
yathu kubodzi. Tin'dzakhala anyagrinya wa
Falau, iye an'dzatenga minda yathu kuti ikhale
yace. Tipasenimbo mbeu kuti tikhale na moyo

ndipo tileke kufa. Minda yathu ileke kukhala matsala”.

20 Zuze adagulila Falau dziko lensene la Ijipito. Mujipito ali-yentse adagulisa minda yace thangwe njalayo ikhali yatafika pakuipa kwenekwene. Na tenepo dziko lense lidasanduka la Falau.

21 Zuze adawasandusa anyagrinya wanthuwo pensepense m'dziko la Ijipito.

22 Minda ya wantsembe yokha iye alibe kuigula. Sabwa wantsembe akhana cipande ca phoso comwe Falau akhawapasa, iwo akhadya cipande comwe Falau akhadawapasa. Ndipopo alibe kugulisa minda yawo.

23 Zuze adauza wanthu kuti: “Onani tsapano ndakugulani pabodzi na minda yanu yense, kugulira Falau. Ndipo niizi mbeu, mubzale m'minda mwanu.

24 Panthawe yakubvuna mudzapereka kwa Falau cibodzi mwa bzigawo bzixanu bzilibzense pa bzakubvuna bzanubzo, ndipo bzinango bzense bzakusala bzin'dzakhala bzanu. Bzinango mudzakoye mbeu, tsono bzinango mudzadye imwepo, mabanja wanu na wabasa wanu”.

25 Wanthu adatawira kuti: “Mwapulumusa moyo wathu. Pitirizani kutikomera m'tima ndipo tin'dzakhala anyagrinya wa Falau”.

26 Na tenepo Zuze adaikha mtemo m'dziko lentse la Ijipito kufikira ntsiku ya lero kuti cibodzi mwa bzigawo bzixanu bzilibzentse pa bzakubvuna bzin'dzakhala bza Falau. Ntemo umweyu ulipobasi mpaka lero lino. Tsono madziko ya wansembe okha alibe kuyatenga kuti akhale wa

Falau.

Jakobo adadzoza Zuze pakumalizira

27 Na tenepo Ijirayeri adakhala ku dziko la
Ijipito, cipande ca kuGoseni. Iwo adakhala wa
cipande ca dzikolo, ndipo adabala pomwe wana
wazinji.
28 Jakobo adakhala ku Ijipito, magole 17, tenepo
magole ya moyo wace yadakwanira 147.
29 Ndipo ali pafupi kufa, adacemera mwana
wace Zuze acimuuza kuti: “Penu ulikundifuna
cadidi, undiphate m'kati mwa nchafu yanguyi,
picira kuti un'dzandikomera m'tima na
kukhulupirika kwa ine, ndipo kuti citanda cangu
un'dzacipendesa lini ku Ijipito kuno.
30 Nin'funa kukagona pabodzi na makolo
yangu. Citanda cangu udzacicose ku Ijipito
kuno ukacipendese muthenje la makolo yangu”.
Zuze adatawira kuti: “Nin'dzacita ninga momwe
mwaleweramu”.
31 Jakobo adauza pomwe Zuze kuti: “Picira pa-
maso pangu kuti un'dzacita cadidi bzimwebzi”.
Iye adam'picirira. Ndipo Ijirayeri adakotama
acipemba kum'solo kwa talimba.

48

Jakobo an'dalisa Efuremu na Manase

1 Patapita nthawe, Zuze adabva kuti “Baba
wanu ali kudwala”. Adatenga wana wace awiri,
Manase na Eferemu, adayenda nawo kwa Jakobo.
2 Jakoboyo atabva kuti “Mwana wanu Zuze
wabwera kudzakumusani,” adabzilimbisa,
acimuka, n'kukhala mwa kukhazikika patalimba
pamwepo.

3 Jakobo adauza Zuze kuti: “Mulungu
Wamphambvu zentse adandiwonekera na
kundidalisa ku Luzi m'dziko la Kanani.
4 Adandiwuza kuti: ‘Nin'dzakupasa wana
wazinji na tenepo kuti bzizukulu bzako
bzin'dzasanduka mitundu izinji ya wanthu. Dziko
lino ndin'dzapasa bzizukulu bzako kuti likhale
lawo mpaka kuyenda-na-kuyenda.’
5 Ndipo wana wako awiri, omwe udabereka
ku Ijipito kuno, ine ndikanati kubwera,
omwewombo ni wangu. Efuremu na Manase
an'dzakhala wangu cadidi, ninga momwe aliri
Rubeni na Simeoni.
6 Tsono wakubadwa pambuyo pa iwopo, ni
wako amwewo. An'dzatambira nthaka yawo pa-
bodzi na wacibale wawo.
7 Ndacita bzimwebzi thangwe lakuti pomwe
ndikhabwerera kucokera ku Mesopotamiya, mai
wako Rakeli adafera m'dziko la Kanani, tikanati
kufika ku Efurata. Ntsisi zangu zikhali zikulu.
Ndipo ndidamuikha komweko pa mseu wa ku
Efurata kuBelee”.
8 Ijirayeri atawona wana wa Zuze, adabvundza
kuti: “Kodi awa mbani?”
9 Zuze adatawira baba wace kuti “Amwewa ni
wana wangu omwe Mulungu adandipasa kuno”.
Pamwepo Ijirayeri adati: “Ndaphata minyendo
abwere kuno wanawo kuti ndiwadalise”.
10 Maso ya Ijirayeri yakhawona lini bwino
thangwe la unkhalamba. Zuze adawabweresa
pafupi na iye wanawo ndipo adawakumbatira,
aciwampsompsona.
11 Ijirayeri adauza Zuze kuti: “Ndikhadikhira
lini kuti ndingakuwone pomwe, tsono tsapano

Mulungu wandibvumiza kuti ndiwone wana
wako kubodzi”.
12 Ndipo Zuze adatenga wanawo aciwacosa pa
minyendo ya baba wace, ndipo adamugodamira.
13 Zuze adawaphata paboko wanawo, Eferemu
ku boko ladidi kuti pakutenepo akhale ku boko
ladzere la Jakobo. Manase adakhala kumadzere
kuti pakutenepo akhale ku boko ladidi la Jakobo.
14 Tsono Ijirayeri adapitanisa manja. Na tenepo
adasanzika boko lace ladidi pamsolo pa Efer-
emu omwe akhali wamng'ono, boko ladzere
adalisanzika pamsolo pa Manase omwe akhali
wamkulu.

15 Ndipo adadalisa Zuze na mafala yakuti:
“Mulungu omwe makolo yangu
Abrahamu na Izaki yadamutumikira,
Mulungu omwe ni m'busa wa
moyo wangu wentse mpaka ntsiku ya lero,
16 Anju yomwe imbandikhocherera ku bzakuipa
bzentse,
idalise alumbwanawa!
Dzina langu na madzina ya makolo yangu
Abrahamu na Izaki yambadzagumidwe
pakati pawo nthawe zentse,
ndipo adzawande kwene-kwene pa dziko la
pantsi!”

17 Zuze atawona kuti baba wace wasandzika
boko ladidi pamsolo pa Eferemu, alibe
kukomedwa. Na tenepo adatenga boko la
baba wace acilicosa pam'solo pa Eferemu,
acilisandzika pam'solo pa Manase.

18 Adauza baba wace kuti: “Lekani kucita
tenepa baba. Wamkulu ni uyu. Boko lanu ladidi
likhale pamsolo pa umweyu”.
19 Tsono baba waceyo adalamba aciti:
“Ndilikudziwa, mwana wangu, ndilikudziwa.
Azukulu wa Manase an'dzakhalambo wanthu
wakudala, tsono mng'ono waceyu an'dzadala
kuposa iye, ndipo bzizukulu bzace bzin'dzakhala
mitundu mikulu ya mbumba”.
20 Na tenepo adawadalisa pa ntsiku imweyo na
mafala yakuti: “Aisraele an'dzacemera madzina
yanu pakudalisa. An'dzalewa kuti: ‘Mulungu
akudaliseni imwe ninga Efuremu na Manase.’ ”
Mwa njira imweyi adaikha Eferemu pambuyo pa
Manase.
21 Patsogolo pace Jiraele adauza Zuze kuti: “Ulikuwona kuti ndiri pafupi kufa, tsono Mulungu
an'dzakhala namwe, ndipo an'dzakubwezerani
ku dziko la makolo yanu.
22 Nin'kupasa kuposa abale wako mbali ya
kumapiri yomwe ndidapsokonyola m'manja
mwa aAmori na cisenga na uta bwangu”.

49

Jakobo an'dalisa wana wace

1 Patsogolo pace Jakobo adacemera wana
wace adawauza kuti: “Konchezanani pabodzi,
kuti ndin'kuuzeni bzomwe bzidzakucitikireni
m'tsogolo muno.

2 “Konchezanani, ndipo bvani, imwe wana wa
Jakobo,
bverani baba wanu Ijirayeri.

3 “Rubeni iwe ndiwe mwana wangu waciutswaka,
ndiwe mphambvu yangu,
ndiwe kuyamba kwa mphambvu yangu. Mwana wangu wentse,
waposa ndiwe pa utongi na mphambvu.
4 Uli ninga kumfuacukira kwa madzi ya mabimbi,
tsono un'dzakhala lini pomwe wakuposa,
thangwe udafambizana na makhadzi wa ine baba wako,
udagona patalimba pangu, ucilulisa.

5 “Simeoni na Levi ni paubale bwawo,
bzisenga bzawo ni bzombo bzakudzonga.
6 Ine ndileke kukhala pa kabungwe kawo,
napo kucita mbali pa m'tsonkhano wawo,
thangwe mwa ukali bwawo adapha wanthu,
ndipo adapundula mikono aciiyesa cakusekesa.
7 Butembereredwe ukali bwawo, sabwa bukhali bwa mphambvu,
ndipo kukalipa kwawo kukhali kwakukhwima,
Nin'dzawagawa mwa Jakobo.
Nin'dzawabalalisa mu Ijirayeri.

8 “Juda, abale wako an'dzakulemekeza.
Un'dzakhwipa m'khosi anyamadulanthaka wako,
wana wa baba wako an'dzakugodamira iwe.
9 Juda ni kamphondolo.
Mwana wangu, udakhabvula, ucicoka.
Ambathamula acigona pantsi ninga mphondolo,
ndipo ninga mphondolo ikazi mbani an-gadzailamuse?

10 Mpsimbo yaufumu in'dzacoka lini mwa Juda,
ngakhale utongi wa bzizukulu bzako,
mpaka kubwera kwa mwenekaciro caiye,
ndipo madziko yentse yan'dzamubvera.
11 Iye an'dzamangirira bulu wace pa muti wa uva,
kabulu kace pa muti wa uva wabwino-bwino.
Bzakubvala bzace ambabzifula mu vinyo,
nguwo zace mu vinyo yakufuira ninga mulopa,
12 Maso yace yan'dzafuira na vinyo
mano yace, yan'dzacena na mkaka.

13 "Zebuloni an'dzakhala m'mphepete mwa nyandza,
ndipo lin'dzakhala gombe lakufikira mabote,
malire yace yan'dzafika mpaka ku Sidoni.

14 "Isakara ni bulu wamphambvu,
ambagona pakati pa mathanga.
15 Atawona kukoma kwa lusvingo,
na kudeka kwa dzikolo.
Adakotamisa msana acinyamula mitolo yace,
ndipo adabzicepesa pa basa la unyagrinya.

16 "Dani an'dzatonga mbumba yace,
ninga dzin'dza libodzi la Ijirayeri.
17 Dani an'dzakhala nyoka pambali pa mseu,
nyoka ya ululu m'mphepete mwa njira,
yakuluma ku katende wa haci,
ndipo ambangwesa wakupakirayo cagada.
18 Ho MBUYA, ndirikudikhira cipulumuso canu!

19 "Gadi an'dzamenyewa na anyankondo,

tsono iye an'dzawamenya aciwathamangisa.

20 “Asere cakudya cace cin'dzatupa,
Iye an'dzapereka cakudya camambo.

21 “Naftali ni nyasa wakutsudzulidwa,
omwe ambalewa mafala yabwino.

22 “Zuze ni muti wakubala,
muti wakubala pafupi na ntsantsa,
mithambi yace imbayanga pa dzulu pa muro.
23 Anyauta abam'boneresa,
adam'thusira am'cikalipisa.
24 Tsono uta wace udakhala wakulimba,
manja yace yambalimbikisidwa,
na manja ya wamphambvu wa Jakobo,
omwe ni Mbusa na Mwala wa Ijirayeri.
25 Na Mulungu wa baba wako omwe an'dzakuthandiza,
Wamphambvu zentse omwe akudalise.
Akudalise na madaliso ya kudzulu,
na madaliso ya madzi ya pantsi,
ndipo an'dzakudalisa pakukupasa wana azinji na bzifuwo bzizinji.
26 Madaliso ya baba wako
yan'dzaposa madaliso ya azibaba wangu,
mpaka padzulu pa mapiri yakuyendanakuyenda
yakhale pamsolo pa Zuze,
na pamkuma pa omwe adampambulidwa
pakati pa abale wace.

27 “Benjamini ni mphumphi yomwe imbagwatagwata

macibese imbakhabvula m'sodzo,
ndipo maulo imbagawa bzomwe yidaphatabzo”.

28 Aya ndiyo madzindza khumi na mawiri ya
Ijirayeri, ndipo bzimwebzi ndibzo baba wawo
Jakobo adawauza, pomwe adadalisa m'bodzi na
m'bodzi mwa iwo kuteweza m'daliso womwe
ukham'funikira.

Jakobo adafa adaikhidwa muthenje

29 Ndipo Jakobo adawauza kuti: “Ine ndiripa-
fupi kagumana na makolo yangu, mukandipen-
dese kuna makolo yangu m'phanga lomwe liri
m'munda wa Efuroni Muhiti.
30 M'phanga lomwe liri m'munda wa Makipela,
pafupi na Mamure m'dziko la Kanani. Abrahamu
akhadagula phangalo na munda kubodzi kwa
Efuroni Muhiti, kuti pakhale thenje.
31 Kumweko adapendesa Abrahamu na Sara
mkazi wace. Izaki pabodzi na mkazi wace Re-
beka, adawapendesambo komweko, ndipo Leya
ndidam'pendesa kumwekombo.
32 Munda na phangalo bzidagulidwa kuna
Ahiti”.
33 Pomwe Jakobo adamaliza kuuza wana wace,
adafunya minyendo yace patalimba, acifa ndipo
adakaikhidwa kuna makolo yace.

50

Maliro ya Jakobo

1 Pamwepo Zuze adabzigwesera pa citanda ca
baba wace alikulira, acimupsompsona.

2 Ndipo Zuze adauza anyagrinya wace omwe
akhali alapi kuti citanda ca baba wace akondze
na mankhwala, kuti cileke kubvunda, ndipo iwo
adacita bzimwebzo.
3 Basalo lidawatengera ntsiku 40, ninga bzika-
funikira pa basa la mtundu umwewo. AIjipito
adalira n'khawa ya Ijirayeri ntsiku 70.

4 Zuze atamala kulira nkhawayo, adauza
wakulemekezeka wa Falau kuti: “Ndaphata
minyendo mundikomere m'tima, mukamuuze
Falau kuti:
5 ‘Pomwe baba wangu akhali pafupi kufa,
adandipicirisa kuti ndikamupendese muthenje
lomwe adabzicerera m'dziko la Kanani. Tsapano,
mundibvumize kuti ndiyende ndikaipendese
baba wangu, patsogolo pace ndin'dzabwera
pomwe.’ ”
6 Falau adamutawira kuti: “Ndoko ukaikhe
baba wako ninga momwe adakulumbirisira”.
7 Zuze adayenda kukapendesa baba wace.
Ndipo wakulemekezeka wentse wa Falau, akulu-
akulu wa bwalo, na wanthu winango wakudala
wa ku Ijipito adam'perekeza.
8 Adayendambo wentse wa banja lace, abale
wace, na wentse wa banja la baba wace. Ku
Goseni kule kudandosala wana okha, mabira
yawo, abusa na ng'ombe zawo.
9 Acikunda wakupakira pa ngolo na makavalo,
naiwombo adam'perekeza. Na tenepo mthithi
udakhala ukulu kwene-kwene.
10 Atafika pa mbuwa ya kuAtadi, kumadokero
kwa Jolodani, adalira nkhawa kumweko aci-
cita mwambo waulemu wa nkhawa, ndipo Zuze

adalira baba wace ntsiku zinomwe.
11 Pomwe mbumba ya kuKanani idawona
kulira kumweko pa mbuwa ya kuAtadi kule,
adati: “Nkhawa imweyi njikulu kwa aIjipito”.
Thangwe lace mbutoyo adaicemera kuti Abele-
Miziraimu, ali kumadokero kwa Jolodani.
12 Wana wa Jakobo adacita ninga momwe baba
wawo adawatonga.
13 Adam'nyamula kuyenda ku Kanani, acika-
muikha m'phanga lomwe likhali m'munda ku
Makipera, kumadokero kwa Mamure. Abrahamu
adagula phangalo kuna Eferoni Muhiti pabodzi
na munda womwewo, kuti pakhale thenje.
14 Zuze atamala kupendesa baba wace
muthenje, adabwerera ku Ijipito na abale wace
wale, pabodzi na wentse omwe adam'perekeza.

Zuze adawauza abale wace kuti an'dzawakhongobza

15 Watafa baba wawo ule, abale wace wa Zuze
adati: “Kodi tin'dzatani ife, Zuze akadzayamba
kuwengana nafe na kufuna kubwezera bzakuipa
bzentse bzomwe tidamucita bzire?”
16 Na tenepo adatumiza mafala kwa Zuze kuti:
“Baba wanu akanati kufa adalewa mafala yakuti
17 tidzakuuze tenepayu, ‘Ndilikukumbira Zuze
kuti alekerere cakuphonya na cakuipa comwe
abale wace adamucitira.’ Tsapano tirekerereni
cakuphonya comwe ife, anyagrinya wa Mulungu
wa baba wanu, tidacita”. Adatondokubva bz-
imwebzo Zuze adayamba kulira.
18 Ndipo abale wace adabwera adagodama pa-
maso pace. Adati, “Ife tili pamaso panu ninga
anyagrinya wanu”.

19 Tsono Zuze adawauza kuti: “Lekani kugopa
nee. Ine nin'kwanisa lini kubziikha mumbuto
mwa Mulungu.
20 Imwe mukhandikumbukira bzakuipa, tsono
Mulungu akhakumbuka bzabwino, kuti bzipulu-
muse moyo wa wanthu wazinji.
21 Tsapano imwe lekani thupo.
Ndin'kukhongobzani pabodzi na wana wanu
kubodzi”. Na tenepo adawalimbisa m'tima aciwa
tsangalaza.

Kufa kwa Zuze

22 Zuze adakhala ku Ijipito pabodzi na mbumba
ya baba wace. Adakhala na moyo magole 110,
23 ndipo adawona azukulu wace, wana wa Efer-
emu. Pomwe wana wa Makiri mwana wa Manase
adabadwa, Zuze adawatambira m'banja mwace.
24 Ndipo adauza abale wace wale kuti:
“Pasala pang'ono kuti ndikusiyeni, tsono
Mulungu an'dzakukhongobzani cadidi, ndipo
an'dzakucosani m'dziko muno, kuyenda namwe
ku dziko lomwe akhadalumbirira Abrahamu,
Izaki na Jakobo”.
25 Patsogolo pace Zuze adakumbira aIjirayeri
kuti alumbire. Adati, “Lumbirani kuti Mulungu
akakukongobzani, mudzasenza mafupa yangu
kucokera nayo kuno”.
26 Na tenepo Zuze adafa ali wa magole 110.
Citanda cace adacikondza na mankhwala, wacici-
ikha mubaulu ku Ijipito komweko.

Nyungwe
Portions of the Holy Bible in the Nyungwe Language of Mozambique

copyright © 1897, 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyungwe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.
You may copy and distribute the work.
All rights reserved.

2023-09-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 13 Dec 2023
1bad52f1-9cdd-5cdf-8d76-bb7e5972811f